البنك اللبناني الفرنسي
BANQUE LIBANO-FRANÇAISE
HORAIRES D'ETE
DU 14 JUIN AU 25 SEPTEMBRE 99
Lundi à Vendredi de 8h15 à 14h30
Samedi de 8h15 à 12h30

ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ
AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة، إيڤا درويشيان

1500 Լ.Ո. 73ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 77 (20241) ՈՒՐԲԱԹ, 11 ՅՈՒՆԻՍ 1999 10 ԷՋ

ԱԼԻԵԻ ՊԱՔՈՒ ՎԵՐԱԴԱՐՁԱՒ

Ազրպէյճանի նախագահ Հայտար Ալիեւ Չորեքշաբթի օր Պաքու վերադարձաւ:

76 տարեկան նախագահը, որ արտի վիրահատութեան պատճառով շուրջ երկու ամիս երկրէն կը բացակայէր, օդակայանին մէջ ոչ մէկ յայտարարութիւն կատարեց:

Պաշտօնատարներ յայտնեցին, որ յառաջիկայ շաբթուան ընթացքին նախատեսուած թրքահայ երկիրներու վերաժողովը յետաձգուած է նախագահ Ալիեւի առողջական վիճակին պատճառով:

ՍԱՅԹԱՅԻ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆԸ ՍՏԱՆՁՆԵՑ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԲԱՆԱԿԸ

ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՈՒԺԵՐՈՒ ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԱՏԱՐԵՑ ՊԱՇՏՕՆԱԶՐԿՈՒՄՆԵՐ

Կառավարութեան որոշումը գործադրելով, լիբանանեան բանակը յանձն առաւ Հարաւային ապահովութիւնը եւ խիստ միջոցառումներ որդեգրեց Սայտայիւ անոր չրջակայքին մէջ՝ բազմապատկելով չրջունի կէտերն ու անցարգելները:

Արդարութեան պալատները յաջորդաբար երկրորդ օրն ըլլալով մնացին փակ:

ՊԱՇՏՕՆԱԶՐԿՈՒՄՆԵՐ

Ներքին ապահովութեան ուժերու ընդհանուր հրամանատարութիւնը երէկ պաշտօնագրկեց Հարաւի իր ուժերուն հրամանատարը՝ գօր. Ֆատի Մատին եւ զայն փոխարինեց Էլիաս Տաւուտով, որ ուժերու վարչական բաժինի նախագահի Բ. օգնականն էր: Մատիի յանձնուեցաւ անոր պաշտօնը:

Սայտայի չրջանային գօրամասի արգելափակուած հրամանատարը՝ գնդ. Նաժի Մալաայէպ փոխարինուեցաւ գնդ. Սալահ Իտով:

Սայտայի ջոկատի արգելափակուած հրամանատար Թարէք Ապտալլա փոխարինուեցաւ գնդ. Ապտլ Ռահման Ֆատլլով:

Արգելափակուած կը մնան նաեւ Սայտայի Արդարութեան պալատի ոստիկանատան հինգ ենթասպաներ եւ ոստիկաններ:

Վարչական եւ կարգապահական այս միջոցառումները որդեգրուեցան ներքին գործոց նախարարին հաւանութիւնը ստանալէ ետք: Ներքին ապահովութեան ուժերու ընդհանուր տնօրէնութիւնը հաղորդագրութեամբ մը յայտնեց, թէ այդ միջոցառումները որդեգրուած են ներքին ապահովութեան ուժերու ընդհանուր քննիչին կատարած քննութեան արդիւնքներու վրայ, որոնք ցոյց տուին լուրջ թերացումներ դէպքին վայրին մէջ:

ԱՊԱՀՈՎԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԺՈՂՈՎ

Փոխ վարչապետ, ներքին գործոց նախարար Միշէլ Մրր Ապահովական կեդրոնական խորհուրդը հրաւիրեց յառաջիկայ Երեքշաբթի օր գումարելու ժողով մը, քննարկելու Լիբանանի արդարութեան պալատներու ապահովութիւնը բարելաւելու անհրաժեշտ միջոցառումները, մեկնելով այս գծով կառավարութեան տուած որոշումէն:

Ժողովը պիտի գումարուի Երեքշաբթի օր, որպէսզի մինչ այդ արդարութեան նախարարութիւնը դատախազութեանց հետ խորհրդակցելէ ետք կարենայ պատրաստել խորհուրդին ներկայացուելիք առաջարկներ:

Ապահովութեան կեդրոնական խորհուրդը իր ժողովին ընթացքին նաեւ պիտի քննարկէ Սայտայի ոճիրին բոլոր մանրամասնութիւններն ու անոր առնչութեամբ որդեգրուած ու որդեգրելի միջոցառումները:

ՌԵՄՈՆ ԱՈՒԷՅՏԱՔ՝ ՍԱՅՏԱՅԻ ՈՃԻՐԻՆ ԴԱՏԱԿԱՆ ՅԱՏՈՒԿ ՔՆՆԻՉ

Դատական գերագոյն խորհուրդը երէկ գումարեց ժողով մը եւ ընդունեց Սայտայի ոճիրին դատական յատուկ քննիչ նշանակուելու արդարութեան նախարար Ժոզէֆ Շաուուլի առաջարկած թեկնածուն՝ Պէյրութի քրննիչ-դատախազ Ռեմոն Աուէյտաթը:

Շար.ը՝ էջ 2

ՉԻՆԱՍՏԱՆ ՉԵՌՆՊԱՀ ՄՆԱՑ

- ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ ՎԱՒԵՐԱՑՈՒՑ ՔՈՍՈՎՈՅԻ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ - ԲԱԶՄԱԶԳԵԱՆ ՈՒԺԵՐ *(ՔԷՅ. ՖՕՐ)* ՎԱՂԸ ԿԸ ՍԿՍԻՆ ՏԱՐԱԾՈՒԵԼՈՒ ՔՈՍՈՎՈՅԻ ՄԷՋ

ՕԹԱՆ երէկ յետմիջօրէին յայտարարեց, թէ եուկոսլաւիոյ դէմ ռմբակոծումները առկախած է, ստուգելէ ետք, թէ սերպական ուժերը սկսած են Քոսովոյէն հեռանալ:

Սերպական բանակի մէկ թափօրը կը հեռանայ Քոսովոյէն:

Ամերիկեան օդուժին պատկանող ջոկատ մը կը հասնի Սքոփյէ, Մակեդոնիա:

Ռմբակոծումներու առկախման լոյսին տակ, ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդը երէկ վաւերացուց Քոսովոյի համար խաղաղութեան ծրագիրը, որուն ի նպաստ քուէարկեցին 14 անդամներ: Որեւէ անդամ ուժ դէմ չքուէարկեց, իսկ Չինաստան ձեռնպահ մնաց, իր կողմէ առաջարկուած կարգ մը փոփոխութիւններու որդեգրումէն ետք:

Բանաձեւը Քոսովոյի մէջ բռնարարքներու եւ ճնշումներու անմիջական դադրեցումի, եուկոսլաւ ու-

Շար.ը՝ էջ 10

Բրիտանական բանակին պատկանող միաւորներ կը պատրաստուին ուղղուելու Քոսովօ:

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ

Երէկ առաւօտ հայկական երեսփոխանական պլոքի ներկայացուցիչ Սեպուհ Յովնանեան այցելեց հանրապետութեան նախագահ գօր. Էմիլ Լահուտին:

Ս. Յովնանեան դատապարտեց Սայտայի անարգ ոճիրը՝ հաստատելով, որ անհրաժեշտ է ամենակարճ ժամանակի ընթացքին բացայայտել յանցաւորներուն ինքնութիւնը:

Հանրապետութեան նախագահը յոյս յայտնեց, որ ոճիրին մանրամասնութիւնները շուտով կը յստականան եւ չեչտեց, որ այս դաւադիր արարքը մաս կը կազմէ գործողութիւններու շարքի մը, որուն նպատակն է հարուածել լիբանանեան պետութիւնը ի չահ Իսրայէլի:

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ՓՈԽ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՄԻՇԷԼ ՄԸՐԻ ՀԵՏ

Երէկ, փոխ վարչապետ եւ ներքին գործոց եւ քաղաքապետութիւններու նախարար Միշէլ Մըրի մօտ տեղի ունեցաւ աշխատանքային հանդիպում մը, որուն ներկայ եղան հայկական երեսփոխանական պլոքի ներկայացուցիչ Սեպուհ Յովնանեան եւ Պէյրութի երեսփոխան Միշէլ Փարաոն:

Հանդիպման ընթացքին քննարկուեցան ընտրական ապագայ օրէնքը եւ Պէյրութ քաղաքը մէկէ աւելի ընտրական շրջաններու բաժնելու հարցը:

Ապա Ս. Յովնանեան աշխատանքային այցելութիւն տուաւ կրթութեան եւ մշակոյթի նախարար Մ. Պայտունի:

ՅԱՒԱԿՑԱԿԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ

Երէկ կէսօրէ ետք, հայկական երեսփոխանական պլոքի ներկայացուցիչ Սեպուհ Յովնանեան այցելեց Զաարուրիէ գիւղը, Սայտայի ոճիրին կոհ գացած դատաւորներուն ընտանիքներուն ցաւակցութիւն յայտնելու համար:

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՏՆՕՐԷՆ ՎԱՀԱՆ ՏԷՐ ՂԵՒՈՆԴԵԱՆ ՏՈՒԱՒ ՄԱՄՈՒԼՈՎ ԱՍՈՒԼԻՍ ՄԸ

(Լուսանկարը՝ ՊԵՏՐՈՍ ՋԱՐՈՒԿԵԱՆԻ)

Երէկ, երեկոյեան ժամ 6:30ին, «Հայաստան» Համահայկական Հիմնադրամի գործադիր տնօրէն Վահան Տէր Ղեւոնդեան Հիմնադրամի Լիբանանի Մարմինի կեդրոնատեղիին մէջ տուաւ մամուլի ասուլիս մը, որուն ներկայ եղան լիբանանահայ մամուլի թղթակիցներ:

Առաջին հերթին խօսք առաւ Հիմնադրամի Լիբանանի Մարմինի ատենապետ Երուանդ Քասունի: Ան ծանօթացուց անցեալ Ապրիլին հիմնադրամի գործադիր տնօրէնի պաշտօնին կոչուած Վահան Տէր Ղեւոնդեանը, որ մասնագիտութեամբ արեւելագէտ է եւ պաշտօններ ստանձնած դիւանագիտական չրջանակներու մէջ: Արժանթինի մէջ երեք տարի վարած է Հայաստանի լիազօր դեսպանի պաշտօն, իսկ իրրեւ Հիմնադրամի գործադիր տնօրէնի վերջին օրերուն այցելած է Հալէպ եւ Դամասկոս, ապա Լիբանան՝ ծանօթանալու համար երկու երկիրներու մէջ գործող Հիմնադրամի մարմիններու անձնակազմին եւ, իր կարգին, գոյգ երկիրներու հայութեան ներկայացնելու «Հայաստան» Համահայկական Հիմնադրամի գործունէութիւնն ու ծրագիրները:

Վահան Տէր Ղեւոնդեան խօսք առնելով նշեց, որ Հիմնադրամի ապրիլեան ժողովր կարեւոր հանդրուան մը հանդիսացաւ Հիմնադրամը տեղաչարի իր վիճակէն դուրս բերելու եւ աշխուժացնելու իմաստով:

Ժողովը որդեգրեց նոր ծրագիրներ, որոնք կը մրտնեն Հիմնադրամի գործունէութեան գլխաւոր ուղղութիւններու չրջածիրին մէջ, որուն գլխաւորներն են Արցախի եւ Ադէտի գօտիի վերաշինութեան եւ վերարնակեցման ծրագիրները, ըսաւ ան եւ այդ առումով տուաւ անհրաժեշտ բացատրութիւններ:

Վահան Տէր Ղեւոնդեան յստակացուց, որ չորս տարիէ ի վեր կառուցուող Գորիս - Ստեփանակերտի վերջին հատուածը արդէն կ'աւարտի չուտով եւ կը նախատեսուի մայրուղիի պաշտօնական բացումը կատարել յառաջիկայ Սեպտեմբերին: Ժողովր նաեւ որդեգրեց Ղարաբաղի մէջ կառուցել հիւսիսէն հարաւ

Շար.ը՝ էջ 10

PLAN MedNet
•Յարմարագոյն գիներ
•Լաւագոյն պայմաններ
•Վճարման դիւրութիւններ
EXPRESS
INSURANCE COMPANY
Մանրամասնութեանց համար դիմել՝
01-250999 թիւին,
Տորա, Սանթըր Տտրեեան, 2րդ յարկ

ԿԱՐԻՆ ԴԵՄԻՐՃԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ ԸՆՏՐՈՒԵՑԱՒ

ԵՐԵՒԱՆ, 10 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ)- Երէկ, Հայաստանի Նորընտիր Ազգային ժողովի անդրանիկ նիստին, Ազգային ժողովի նախագահ ընտրուեցաւ «Միասնութիւն» դաշինքի առաջնորդներէն՝ Կարէն Դեմիրճեան:

Նիստին ներկայ գտնուած 128 պատգամաւորներէն 110ր թեր քուէարկեցին Դեմիրճեանի նախագահութեան, 12ր՝ դէմ, իսկ 6 քուէաթուղթ անվաւեր նկատուեցաւ:

Շար.ը՝ էջ 2

«ՄԷՏ. ԹԻ. ՎԻ.»Ի ՄԻՒՌԻՄՆԵՐԸ ՎԵՐՍԿՍՈՒՄ

ԷճԵԻՏԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՕճԱԼԱՆԸ ԴԱՏՈՂ ԱՏԵԱՆԷՆ ՊԻՏԻ ՀԵՌԱՑՆԷ ՁԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱԻՈՐԸ

Թուրքիոյ վարչապետ Պիւլէնթ Էճեւիտ Չորեքշաբթի օր յայտնած է, թէ իր նոր կառավարութիւնը պիտի կարենայ քիւրտ ըմբոստ ղեկավար Ապտիւլլա Օճալանը դատող ատեանէն հեռացնել գինուորական դատաւորը, ատեանին յառաջիկայ նիստէն առաջ (Յունիս 23):

Մարդկային Իրաւանց Եւրոպական Ատեանը երեք դատաւորներէ բաղկացած ատեանին մէջ գինուորական դատաւորի մը ներկայութեան յոյսին տակ կասկած արտայայտած է պետական ապահովութեան ատեաններու անկողմնակալութեան նկատմամբ:

Այդ բարեկարգումը կատարելու համար անհրաժեշտ օրինագիծը պատրաստուած է ու կարելիէ գայն խորհրդարանին ներկայացնել: Ընդդիմադիր իսլամականները յայտնած են, թէ նման փոփոխութեան գօրավիգ պիտի կանգնին:

Յունիս 23ին Օճալանի փաստաբանները իրենց եզրափակիչ խօսքը պիտի արտասանեն: Վճիռ մը կ'ակնկալուի անմիջապէս ետք:

Միւս կողմէ, ապահովութեան մարգի պաշտօնատարներ երէկ յայտնեցին, թէ ապահովութեան ուժեր քիւրտ 10 ըմբոստ սպաննած են երկրին արեւելեան եւ հարաւարեւելեան գօտիներուն մէջ տեղի ունեցած բախումներու ընթացքին, որոնց պատճառով Անգարայի ի նպաստ կոմունորոշուած «գիւղի պահակ» երկու կիներ նաեւ սպաննուած են:

Շար.ը՝ էջ 2

ԴԻՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ՎԱՐ Կ'ԱՌՆԷ «ՔՈՊՐԱ» ՏԻՊԻ ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ՈՒՂՂԱԹԻՌ ՄԸ

Իսլամական դիմադրութիւնը իսրայէլեան ուժերու հետ նախանցեալ գիշեր իր ունեցած բախումներուն ընթացքին վար առած է իսրայէլեան «Քոպրա» տիպի ուղղաթիռ մը եւ սպաննած ու վիրաւորած իսրայէլացի գինուորներ:

Արդարեւ, երէկ հրապարակուած հաղորդագրութեամբ մը, իսլամական դիմադրութիւնը յայտնեց, թէ իր ուժերը Աքմաթայի մօտ ծուղակի մէջ ձգած են իսրայէլեան ջոկատ մը՝ պատճառելով գոհեր եւ վիրաւորներ: Դիմադրութեան մարտիկները իրենց դիրքերը փոխեցին, իսկ իսրայէլեան ուղղաթիռ մը փութաց օգնելու ջոկատին, բայց անոր կը սպասէին դիմադրութեան հակօդային հրթիռները, որոնք վար առին զայն: Ուղղաթիռը իննկաւ բունգրաւեալ գօտիէն ներս, ըսաւ հաղորդագրութիւնը, որ աւելցուց, թէ այս գործողութեան ընթացքին դիմադրութեան հրետանին կը ռմբակոծէ Սրժոտի, Քասարաթ Արուչի եւ Պիր Քալլափի իսրայէլեան դիրքերը:

Շրջանին մէջ սաստիկ բախումները չարունակուեցան ամրողջ գիշերը, որուն ընթացքին իսրայէլեան օդուժն ու հրետանին ռմբակոծեցին բազմաթիւ չրջաններ:

Իսրայէլեան գինուորական բաները մը երէկ հաստատեց, որ ուղղաթիռ մը ստիպողական էջք կատարած է հարաւային Լիբանանի ապահովութեան գօտիէն ներս:

Իսրայէլեան ձայնասփիւռը նաեւ հաստատեց, որ նախանցեալ գիշերուան բախումներուն ընթացքին սպաննուած է իսրայէլացի սպայ մը եւ վիրաւորուած են իսրայէլացի գինուոր մը եւ յահտեան երկու գինեալներ:

Իսկ երէկ առաւօտ, իսրայէլեան օդուժը յարձակումի մը գործեց Հատտասայի վրայ, իսկ հրետանին ռմբակոծեց Հատտասա, Պրաաչիթ, Այթալ Ժապալ, Ջաաթար, Քաֆրա, Եաթէր, Ասի, Սրրպին, Սըհմոր, Երհմոր, Սրիրա, Քրլիա եւ Տալլաֆէ չրջանները:

Ամբողջ չարժումը երէկ յարձակումներ գործեց Պլաթի, Պրրքէթ Ռիչայի եւ Սուէյտայի դիրքերուն վրայ, մինչ իսլամական դիմադրութիւնը յարձակումներ գործեց Հատտասայի, Թրհրայի եւ Զրմռայայի դիրքերուն վրայ:

ԿԱՐԷՆ ԴԵՄԻՐՃԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ...

Շարունակուած Ա.էջէն

Նախագահութեան թեկնածու առաջադրուած կր նաեւ «Իրաւունք եւ Միաբանութիւն» դաչինքի ներկայացուցիչ Արտաշէս Գեղամեան, որ սակայն յետոյ կոչեց իր թեկնածութիւնը:

Այնուհետեւ տեղի ունեցաւ երկու փոխնախագահներու ընտրութիւնը: Թեկնածուներ առաջադրուեցան Ալպէրթ Բագչեան եւ Ռուբիկ Միրոյեան (Միասնութիւն), Հրանտ Խաչատրեան (Իրաւունք եւ Միաբանութիւն): Գոց քուէարկութենէ ետք, փոխնախագահներ ընտրուեցան Ա. Բագչեան (121 քուէ) եւ Ռ. Միրոյեան (74 քուէ), իսկ Հ. Խաչատրեան ստացաւ 33 քուէ:

Ապա տեղի ունեցաւ Ազգային Ժողովի մնայուն յանձնախումբերու նախագահութեան թեկնածուներու առաջադրումը:

Արտաքին յարաբերութիւններու յանձնախումբի նախագահութեան թեկնածու առաջադրուեցաւ Արմէն Խաչատրեան (Միասնութիւն), գիտութեան, կրթութեան եւ երիտասարդութեան հարցերու՝ Շաւարշ Քոչարեան (ԱԺՄ), Համլէթ Յարութիւնեան (Իրաւունք եւ Միաբանութիւն) եւ Սերկէյ Երիցեան (Օրինաց Երկիր), պաշտպանութեան, ազգային անվտանգութեան եւ ներքին գործերու՝ Վահան Յովհաննիսեան (Հ. Յ. Դ.), ընկերային, առողջապահութեան եւ բնութեան պաշտպանութեան՝ Գագիկ Թադեւոսեան (ՀՀԿ), պետահրաւէրական հարցերու՝ Եուրի Բախչեան (Միասնութիւն) եւ Արթուր Բաղդասարեան (Օրինաց Երկիր), ելեմուտքի եւ տրնտեսութեան հարցերու՝ Վարդան Խաչատրեան (Միասնութիւն): Քուէարկութիւնը տեղի պիտի ունենայ այսօր:

Նիստին ընթացքին յայտարարուեցաւ նաեւ 21 պատգամաւորներէ բաղկացած «Կայունութիւն» պատգամաւորական խումբի կազմութիւնը, որուն ղեկավարն է Յովհաննէս Յովհաննիսեան:

«Պիտի ընեմ ամէն ինչ հայրենիքիս բարգաւաճման համար», յայտնեց կ. Դեմիրճեան, իր ընտրութենէն ետք: Ան ըսաւ, որ առաջնահերթութիւն պիտի տրուի տնտեսական գարգացման:

Դեմիրճեան կարեւոր նկատեց նաեւ օրէնսդիր մարմինի իրաւունքներու ընդլայնումը, ինչպէս նաեւ կառավարութեան թափանցիկութիւնը:

ՆԱԽԱԳԱՀ ՔՈՉԱՐԵԱՆԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ՝ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻՆ

Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան Ազգային ժողովի անդրանիկ նիստին բացման առիթով յայտարարեց, որ «ժողովրդավարութեան հետագայ խորացումը, ազատ շուկան, տնտեսական բարեկարգումներու հետեւողական չարունակումը այլընտրանքներ չունին»:

Ազգային ժողովին ուղղած իր խօսքին մէջ, նախագահ Քոչարեան յայտնեց, որ այս ուղղութեամբ խորհրդարանի արդիւնաւէտ գործունէութեան իրրեւ արդիւնք Հայաստան կրնայ աչխարհին ներկայանալ իրրեւ չրջանի ժողովրդավարական մնայուն արժէքներու եւ կայունութեան առաջամարտիկ երկիր մը: «Ամէն ինչ կախեալ է մեզմէ եւ մեր պատասխանատուութենէն: Ընկերային համաձայնութիւնը, քաղաքական երկխօսութիւնը եւ չինիչ գործակցութիւնը յառաջիկայ չորս տարիներու ընթացքին պէտք է րլլան մեր ժողովուրդին կարգախօսը», յայտնեց նախագահ Քոչարեան:

Նախագահ Քոչարեան երկու չնորհաւորական նամակ յղեց Ազգային ժողովի նորընտիր նախագահ կարէն Դեմիրճեանին:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Տէր եւ տիկին Գրիգոր Մարգարեան եւ զաւակունք շնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց, որոնք անձամբ, ծաղկեպսակով եւ նուիրատուութեամբ մասնակից եղան իրենց մօրաքրոջ՝ ՇՈՒՇԱՆԻԿ ՓԵՀԼԻՒԱՆԵԱՆԻ մահուան ցաւին:

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՎՃՌԱԾ Է ՔՈՂԱՋԵՐԾԵԼ ՍԱՅՏԱՅԻ ՈՃՐԱԳՈՐԾՆԵՐԸ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՀՐՈ

Վարչապետ Սելիմ Հրո երէկ հաւաստեց, որ կառավարութիւնը վճռած է քողազերծել Սայտայի ոճրագործներուն ինքնութիւնը՝ համոզում յայտնելով, որ այսպիսի ահաբեկչական արարքները արգելք պիտի չհանդիսանան, որ դատաւորները շարունակեն իրենց պարտականութիւնները: Ընդհակառակն, պիտի խթանեն զանոնք եւ մղեն՝ յաւելեալ նուիրումի:

Հրո կը խօսէր արտաքին գործոց խորհրդարանական յանձնախումբի ժողովին, որ յատկացուած էր քննարկելու Ժեզկինի ապատագրումն ու Սայտայի ոճիրը:

Ժողովէն ետք, թղթակիցներու հարցումներուն պատասխանելով Հրո ըսաւ, թէ այդ ոճիրին վերաբերեալ հետաքննութիւնը շատ լուրջ ձեւով կը կատարուի եւ յայտնեց թէ «կարգ մը հետքեր» սկսած են երեւան գալ:

Այս ոճիրին ետին շրջանային կողմերու առնչութեան մասին, Հրո ըսաւ, որ տուեալները բաւարար չեն վճռական կերպով ճշդելու պատասխանատու կողմը:

ՍԱՅՏԱՅԻ ՈՃԻՐԸ ՊԻՏԻ ՉԱՁԴ�է ԴԱՏԱԿԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ՎՃՌԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ

ՀԱՒԱՍՏԵՑ ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԱՀՈՒԴ

Հանրապետութեան նախագահ զօր. Էմիլ Լահուտ երէկ իրեն այցելած երեսփոխաններուն հաւաստեց, որ Սայտայի ոճիրը այդքան տգեղ ու ահաւոր ըլլալով հանդերձ, ոչ մէկ ազդեցութիւն պիտի ունենայ դատական իշխանութեան վճռականութեան վրայ:

Երեսփոխանները նաեւ իրենց գոհունակութիւնը յայտնեցին այն միջոցառումներուն համար, որոնք պիտի որդեգրուին տարբեր մակարդակներու վրայ, հետապնդելու եւ ձերբակալելու համար յանցագործները, որովհետեւ արդարութեան համար անմատչելի վայր չկայ Լիբանանի մէջ:

Նշենք, որ նախագահ Լահուտի երէկ այցելեցին երեսփոխաններ Սեպուհ Յովհաննեան, Խաչիկ Պապիկեան, Փիեռ Տաքքաշ, Շաքէր Ասլու Սլէյման, Մահմուտ Առատ, Իսմայիլ Սըքքարիէ, Սալեհ Խէյր, Նիքոլա Ղբսն, Շաուքի Ֆահուրի, Նուհատ Սուէյտ, Նազիհ Մանսուր. Հիւսէյն Հաժ Հասան եւ Ասլտալլա Քասիր:

Երեսփոխան Քապալան Իսա Խուրի ցաւ յայտնեց Սայտայի դեպքին համար՝ հաւաստելով, որ այս ոճիրը իր նպատակին պիտի չհասնի, որովհետեւ բոլոր լիբանանցիները համախմբուած են նախագահ Լահուտի շուրջ:

ՕԾԱՒԱՆԻ ՄԱՀՎԱՎՃԻՌԻՆ Դ�էՄ ԶԳՈՒՇԱՑՈՒՄ

Միւս կողմէ, Իտալիոյ կառավարական ընկերակցութեան անդամ մեծագոյն կուսակցութեան դեկավարը՝ Վալթէր Վելթրոնի, Զորեքչաբթի օր Թուրքիան գգուչացուցած է, թէ երկու երկիրներուն միջեւ կապերը կրնան անդառնալիօրէն վնասուիլ, եթէ Օճալան մահուան դատապարտուի:

Զախի Ժողովրդավարներ կուսակցութեան դեկավարը՝ Վելթրոնի բսած է, թէ Եւրոպայի ձախերը պէտք է քայլերու դիմեն պաշտպանելու համար մարդկային իրաւունքները, ուր ալ տեղի ունենան ոտնակոխումներ, «ոչ միայն քոսովոյիներու դէմ, այլ նաեւ քիւրտերու»:

Իտալիոյ կեդրոնի-ձախ կառավարութիւնը յայտնած է, թէ Թուրքիա ինքնիրեն նպաստ պիտի չերթայ Եւրոպական Միութեան անդամակցելու իր ճիգերուն մէջ, եթէ արտօնէ, որ Օճալան մահապատիժի ենթարկուի:

ԿՐՏԱԿԱՆ ՊԱՏԿԵՐԱՍՓԻՒՌԻ ՍՓՌՈՒՄՆԵՐԸ ԿԸ ՎԵՐՍԿՍԻՆ

Քրտական պատկերասփիւռի կայաններ իր սփռումներուն վերսկսաւ բրիտանական կայանի մը խողովակով:

Բրիտանական Պատկերասփիւռի Անկախ Յանձնախումբը Ապրիլին չնչած էր «Մէտ. Թի. Վի.»ի սրբռումի արտօնագիրը՝ թրքական դիւանագիտական ճնշումներէ ետք: Թուրքիա կայանը ամբաստանած էր Քակի բաներուը ըլլալու յանցանքով:

Թուրքիոյ մէջ արգիլած են քրտերէն պատկերասփիւռի յայտագիրներ եւ կրթութիւն:

Քրտական յուրեր եւ վաւերագրական ժապաւէններ պիտի սփռուին օրական 6 ժամ բրիտանական «Քալչըրըլ Թի. Վի.» (Սի. Թի. Վի.) կայանէն, յայտնեց գանոնք արտադրող պելճիքական ընկերութիւնը, «Մէտ. Թի. Վի.»ի նախկին սթիւտիոներուն մէջ:

Անիկա ըսաւ նաեւ, որ յայտագիրները ուղղակի պիտի չսփռուին, որպէսզի կարելի ըլլայ անոր եւ «Սի. Թի. Վի.»ի պարունակութեան տեղեկանալ:

(ՌՈՅԹԵՐԶ)

ԷՃԵԻՏԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ...

Շարունակուած Ա.էջէն

Օճալան մահապատիժի ենթարկուի:

ԿՐՏԱԿԱՆ ՊԱՏԿԵՐԱՍՓԻՒՌԻ ՍՓՌՈՒՄՆԵՐԸ ԿԸ ՎԵՐՍԿՍԻՆ

Քրտական պատկերասփիւռի կայաններ իր սփռումներուն վերսկսաւ բրիտանական կայանի մը խողովակով:

Բրիտանական Պատկերասփիւռի Անկախ Յանձնախումբը Ապրիլին չնչած էր «Մէտ. Թի. Վի.»ի սրբռումի արտօնագիրը՝ թրքական դիւանագիտական ճնշումներէ ետք: Թուրքիա կայանը ամբաստանած էր Քակի բաներուը ըլլալու յանցանքով:

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

•JOB HUNTER ընկերութիւնը կարիքը ունի շըրջուն պաշտօնեայ երիտասարդուհիներու՝ լիաժամ եւ ազատ ժամերու աշխատանքի համար, արաբերէն, ֆրանսերէն կամ անգլերէն գիտնալը պայման է: Վճարումի լաւ պայմաններ, դիմել հեռ.՝ 03-307703:

ՃԱՇԱՐԱՆ

CLUB CHOOSY RESTAURANT

ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸ

•*Լըռա* ձուկ + *ֆաթթուշ* 12,000 լ.ո.

•Փուռը դրուած գետնախնձորով միս + աղցան 8000 լ.ո.

Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի հրապարակ, «Արիճ» սանդրը: Հեռ. 01 - 257489 եւ 03 - 278260:

ՍԱՅՏԱՅԻ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆԸ ՍՏԱՆՁՆԵՑ ...

Շարունակուած Ա.էջէն

Խորհուրդի իր որոշումը փոխանցեց նախարարին եւ Աուէյտաթի նչանակումը վաւերական պիտի դառնայ հրամանագիրով:

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒՄԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ

Մամլոյ սենտիքայի խորհուրդը, սենտիքայի նախագահ Մոհամէտ Պաալպէքիի գլխաւորութեամբ, ցաւակցական այցելութիւն մը տուաւ Դատական գերագոյն խորհուրդի նախագահ Մունիր Հրնէյնի եւ փաստաբաններու Պէյրութի սենտիքայի խորհուրդին:

Պաալպէքի ըսաւ, որ փաստաբաններու սենտիքային հետ կը կանգնին դատական իշխանութեան կողքին:

Լիբանանի հայոց առաջնորդ Գեղամ Մ. վրդ. Խաչերեան հայ համայնքի կրօնական ատեաններու ագդեցիկ եւ գործօն անձերը հրաւիրեց արտակարգ ժողովի մը, Զորեքչաբթի, 9 Յունիսին: Ժողովէն ետք հրապարակուեցաւ հաղորդագրութիւն մը, որ դատապարտեց ընդհանրապէս լիբանանցիներուն եւ մասնաւորաբար դատական իշխանութեան դէմ ուղղուած Սայտայի անարգ ոճիրը: Կրօնական ատեանը երեք օրով սառեցուց իր աշխատանքները, իրրեւ սուգի արտայայտութիւն արդարութեան եւ պարտականութեան ճամբուն վրայ նահատակուած դատաւորներուն հանդէպ:

Հաղորդագրութիւնը Լիբանանի Հայ Առաքելական համայնքին անունով ցաւակցութիւն յայտնեց անմեղ գոհերուն ընտանիքներուն, Դատական գերագոյն խորհուրդին ու բոլոր լիբանանցիներուն՝ աղօթելով Աստուծոյ, որ ողորմի անոնց հոգիներուն:

Մարոնիներու Լիկայի գործադիր խորհուրդը, Փիեռ Հրյուի նախագահութեամբ գումարած իր ժողովէն ետք, երկ դատապարտեց Սայտայի ոճիրը՝ մտավախութիւն յայտնելով, որ անիկա հայրենիքին դէմ վտանգաւոր դաւադրութեան մէկ օղակը կրնայ րլլալ:

Լիկան նաեւ գոհունակութիւն յայտնեց Ժեզկինի ազատագրումին համար:

ԱՄԵՆԱՍՈՒՐԲ ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ԹԱՓՕՐ

Կազմակերպութեամբ՝

ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏԻ Ս. ՓՐԿԻՉ ԺՈՂՈՎՐԴԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Մասնակցութեամբ՝

ՀԱՑ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ ԹԵՄԻ ԺՈՂՈՎՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ, ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ, ՄԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ, ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՀԱՒԱՏԱՑԵԱԼ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ

Պիտի պատարագէ եւ պիտի քարոզէ՝

ԱՄԵՆ. ԵՒ ԳԵՐՋ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ - ՊԵՏՐՈՍ ԺԸ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

(Կաթողիկոս - պատրիարք կաթողիկէ հայոց)

Կիրակի, 13 Յունիս, կէսօրէ ետք ժամը 6:00ին, Մեսրոպեան վարժարանի բակին մէջ:

Ս. պատարագէն ետք, Ամենասուրբ Հաղորդութեան թափօրը պիտի անցնի Պուրճ Համուտի պողոտաներէն:

Բոլոր հայ հաւատացեալները հրաւիրուած են իրենց մասնակցութեամբ ընծայելու իրենց որդիական յարգանքը Ս. Հաղորդութեան Սիրոյ խորհուրդին:

ԼԻԲԱՆԱՆԱՀԱՅ ԱՍԱՄՆԱԲՈՒԺՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԻՒՆ (ADAL)

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Օրակարգ.-

1.- Վարչութեան գործունէութեան տեղեկագիրի ընթերցում:

2.- Նոր վարչութեան ընտրութիւն:

Տեղի կ'ունենայ Շաբաթ, 26 Յունիս 1999, կէսօրէ ետք ժամը 4:00ին, Ս. Խաչ ժողովրդապետութեան սրահին մէջ, Զալքա:

Յաւելեալ տեղեկութեանց համար հեռաձայնել ստորեւ նշուած բժիշկներուն.

Տոքթ. Աւագեան 01/897591

Տոքթ. Լոզոյեան 01/262894

Տոքթ. Ճամպաթեան 03/218812

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՀԱՅԿ ԹԻԼՊԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 13 Յունիս 1999, Հալէպի Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԻՐԱՆ ԿԸ ՔՈՂԱՔԵՐԾԷ ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ԼՐՏԵՍԱԿԱՆ ՑԱՆՑ ՄԸ

ԹԵՀՐԱՆ, 10 (ՌՈՅԹԸՐՋ).- Իրանի ապահովութեան ապասարկութիւնները լրտեսական իսրայէլեան ցանց մը քողարկծած են հարաւային Ֆարս նահանգին մէջ եւ 13 կասկածելիներ ձերբակալած, հաղորդեց *ԻՐՆԱ* լրատու գործակալութիւնը:

ԻՐՆԱ հաղորդեց, որ «բարձրաստիճան պաշտօնատար մը իրեն յայտնած է սիոնական լրտեսներուն ձերբակալութեան լուրը»: Պաշտօնատարը ըսած է, որ լրտեսները ձերբակալուած են պարկեշտ մարդոց օժանդակութեամբ: Ան աւելցուցած էր, որ ձերբակալման հրամանագիրները հրապարակուած էին դատական ատեանի մը կողմէ:

Իրանի կողմէ ասիկա պաշտօնական առաջին յայտարարութիւնն էր լրտեսներու հարցին մասին: Մէկ օր առաջ, Միացեալ Նահանգներ եւ Իսրայէլ պահանջածէին 13 հրէաներուն ալատ արձակումը՝ պնդելով, որ անոնք ոչ Ուաշինկթընի եւ ոչ ալ Թել Աւիւի հաշուոյն լրտեսած են: *ԻՐՆԱ*ի հաղորդումը ոչինչ կը նշէր ամբաստանեալներուն իրանցի հրեայ ըլլալուն մասին: Անիկա ակնարկութիւն չէր կատարեր նաեւ Միացեալ Նահանգներուն մասին:

Արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Համիտ Ռեզա Ասեֆի Հինգշաբթի օր ցաւ յայտնեց կարգ մը կողմնակալ եւ ոչ լաւատեղեակ աղբիւրներու կողմէ կատարուած անպատասխանատու յայտարարութիւններուն մասին: Բանբերը չըսաւ, թէ որո՛ւ կ'ակնարկէր: Ան անընդունելի նկատեց այն լուրերը, ըստ որոնց ձերբակալութիւնները կ'առնչուին անձերուն դաւանած կրօնքին: Ասեֆի աւելցուց, որ Իրանի սահմանադրութիւնը կը պաշտպանէ փոքրամասնութիւններուն իրաւունքները: Ան ըսաւ նաեւ, որ հարցը դարձած է արդարադատութեան սեփականութիւնը:

●ԻՍՐԱՅԷԼԻ վարչապետ Էհուտ Պարաք ՄԱԿԻ ընդհանուր քարտուղար Քոֆի Անանէն խնդրեց միջամտել ապահովելու համար ապատ արձակումը 13 հրեաներուն:

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ ՔԱՋԱԼԵՐԱԿԱՆ ԿԸ ՆԿԱՏԵՆ ԻՐԱՆ - ՄԷՈՒՏԱԿԱՆ ԱՐԱԲԻԱ ՄԵՐՁԵՑՈՒՄԸ

ՏՈՒՊԱՅ, 10 (ՌՈՅԹԸՐՋ).- Միացեալ Նահանգներ քաջալերական կը նկատեն Իրան - Սէուտական Արաբիա կապերու բարելաւումը: Ուաշինկթրն յոյս յայտնեց, որ դրական այս երեւոյթը պիտի նպաստ Մոցի մէջ յարուածութեան մերձեցման:

Նախագահ Պիլ Քլինթընի խորհրդական Պրուս Ռայտըլ դիտել տուաւ, որ Ուաշինկթրն կ'ողջունէ կապերու բարելաւումը եւ կը յուսայ, որ այս քայլը կը քաջալերէ Իրանը, որպէսզի հրաժարի ահաբեկչութեան գօրավիգ կանգնելէ եւ հաւաքական քանդումի գէնքեր պատրաստելէ:

Սպիտակ Տան մէկ այլ պաշտօնատարը ըսաւ, որ Ուաշինկթրն չի հաւատար, որ Թեհրան - Ռիատ մերձեցումը ժխտական ազդեցութիւն պիտի ունենայ չըրջանին մէջ այլ երկիրներու յարաբերութիւններուն վրայ:

Ամերիկացի պաշտօնատարը կ'ակնարկէր Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններուն, որոնք դժգոհ են Իրան - Սէուտական Արաբիա մերձեցումէն, որովհետեւ հողային վէճ ունին Թեհրանի հետ: Ապու Տապի Թեհրանէն կը պահանջէ Մոցի երեք կղզիներ, որոնք Իրանի կողմէ գրաւած են: Իրան, իր կարգին, կը պնդէ, որ կղզիները իրանեան հողեր են:

Միւս կողմէ, Քուէյթ Հինգշաբթի օր յայտարարեց, որ Ապու Տապի - Ռիատ տարակարծութիւնները լուծումի ճամբուն վրայ են: Արտաքին գործոց նախարարութեան բարձրաստիճան պաշտօնատարներէն Սիւլէյման Շահին չեշտեց, որ Մոցի Գործակցութեան Խորհուրդի անդամ երկիրներուն միջեւ կապերը այնքան ամուր են, որ փոքր տարակարծութիւններ չեն ազդուիր:

ԲՐԻՏԱՆԻԱ ԿԸ ՋՆՋԷ ԼԻՊԻՈՅ ԴԷՄ ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ՓՈԽՆՈՐԴ ԿՏՈՐՆԵՐՈՒ *ԱՄՊԱՐԿՈՆ*

Բրիտանիա յայտարարեց, որ դիւրի ջնջէ Լիպիոյ դէմ հաստատուած օդանաւերու եւ անոնց փոխարինող կտորներուն արտածման ամպարկոն:

Դաշտօնաւարներ յայտնեցին, որ Լոնտոնի այս որոշումը տրուաւ հիմնուելով ՄԱԿի 5 Ապրիլի այն որոշումին վրայ, որ առկախեց Լիպիոյ դէմ հաստատուած տարժամիջոցները: Լիպիա Ապրիլին Հոլանտայի մէջ դատավարութեան յանձնուած էր Լոքըրպիի երկու ամբաստանեալները:

«Պրիթիշ Էրուէյզ» Յունիս 3էն ի վեր վերակրած է դէպի Լիպիա իր թռիչքներուն, որոնք առկախուած էին 1984ին:

(ՌՈՅԹԸՐՋ)

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ՆԱԽԱՐԱՐԸ ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ ԿԸ ԽՕՍԻ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՀԵՏ

Թուրքիոյ պաշտպանութեան նախարար Սապահաթթին Զաքմաքօղլու, ակնարկելով Յունաստանի հետ յարաբերութիւններուն, Չորեքշաբթի օր յայտնած է, թէ անոնք կրնան բարելաւուիլ միայն եթէ Աթէնք հրաժարի քիւրտ ըմբոստներուն կօրավիգ կանգնելէ:

Կառավարական նոր ընկերակցութեան մէջ Ազգայնական Գործի կուսակցութեան անդամ Զաքմաքօղլու հարցազրոյցի մը մէջ յայտնած է, թէ Յունաստան նախ պէտք է պաշտօնապէս յայտարարէ, թէ Քիւրտիստանի Աշխատաւորական կուսակցութեան կօրավիգ չի կանգնիր, ապա միայն եգէականի դրացի երկու երկիրները կրնան այլ տաք բանավէճերու քննարկումին սկըսիլ:

Թուրքիոյ կողմէ Փետրուարին Քենիոյ մէջ Օճալանի ձերբակալումէն առաջ, քիւրտ ղեկավարին ապաստան տրուած էր Քենիոյ Յունաստանի դեսպանատան մէջ: Այս տուեալը Անգարա փաստ կը նկատէ իր հաւաստիքներուն, թէ Աթէնք կօրավիգ կը կանգնի Թուրքիոյ հարաւարեւելեան գօտիին մէջ ինքնավարութեան իրնդիր պայքարող ըմբոստներուն:

Աթէնք կը հերքէ, թէ ՔԱԿի կօրավիգ կը կանգնի: Օճալանի ձերբակալութեան հետեւող գայթակղութեան պատճառով, Յունաստանի արտաքին գործոց նախարարը իր պաշտօնը կորսընցուցած էր:

ՕԹԱՆի երկու դաշնակիցներուն միջեւ աւանդական լարուածութիւնը կը մտահոգէ Միացեալ Նահանգները, որոնք շրջանին մէջ լարուածութենէն կը վախնան:

Զաքմաքօղլու ըսած է նաեւ, թէ Յունաստան իր հողամասերուն վրայ ՔԱԿի կեդրոնները եւ ներկայացուցչական գրասենեակները պէտք է փակէ:

Հակառակ Յունաստանի հետ այլ բանավէճերու գոյութեան, նախարարը շեշտած է, թէ Օճալանի հետեւորդ ըմբոստներուն հանդէպ յունական ենթադրեալ կօրակցութիւնը Թուրքիոյ առաջնահերթութեանց ցանկին առաջին մակարդակը կը գրաւէ:

Ան դիտել տուած է, որ Իմրալի բանտ-կըղզիին վրայ Օճալանի տուած վկայութիւնները ցուցանիշ են, թէ Յունաստան բացայայտօրէն կօրավիգ կը կանգնի ՔԱԿի:

Նախարարը յայտնած է, թէ Յունաստանի հետ պէտք է կնքուի համաձայնութիւն մը, նման անցեալ տարի Սուրիոյ եւ Թուրքիոյ միջեւ կնքուած համաձայնութեան, որուն լոյսին տակ Օճալան պարտադրաբար Դամասկոսէն հեռացած էր, ի վերջոյ Քենիոյ մէջ ձերբակալուելու համար:

Սակայն, շեշտած է ան, Յունաստանի հետ համաձայնութեան պարագային կինուորական գործողութեանց սպառնալիք պիտի չյուղուի, ինչպէս պատահած էր Սուրիոյ պարագային, կայն ստիպելու համար, որ Անգարայի կողմէ պահանջուած քայլերուն դիմէ:

Ինչ կը վերաբերի Կիպրոսի հարցին, Զաքմաքօղլու ըսած է, թէ Յունաստան պէտք է ճանչնայ կղզիին հիւսիսային գօտիին թուրք-կիպրական «պետութիւնը»:

Իսկ Եգէական ծովու անմարդաբնական կըղզեակներու սեփականութեան գծով, ան կրկնած է նախապէս իր կողմէ կատարուած յայտարարութիւնները, թէ կղզեակներու Օսմանեան կայսրութեան սեփականութիւն եղած պարագան պէտք է նկատի առնուի իբրեւ գլխաւոր սկզբունք՝ անոր ներկայ իրավիճակը ճշդելու համար:

(ՌՈՅԹԸՐՋ)

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵՆԷՆ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ ՋԻՆՔ ՀԱՒԱՆԱԿԱՆ ԱՆԴԱՄ ՃԱՆՉՆԱԼ

ԱՆԳԱՐԱ, 10 (ՌՈՅԹԸՐՋ).- Թուրքիոյ Եւրոպական Միութեան հետ յարաբերութեանց պատասխանատու նոր նախարար Մեհմէթ Ալի Իրթեմճէլիք Հինգշաբթի օր յայտնեց, թէ յարաբերութեանց մէջ ստեղծուած անել վիճակը կարելի է յաղթահարել միայն եթէ պլոքը Թուրքիան իբրեւ հաւանական անդամ ճանչնայ:

Թուրքիա կը մերժէ Ե. Միութեան հետ որեւէ բանակցութեան ձեռնարկել քաղաքական նուրբ հարցերու շուրջ. ինչպէս՝ մարդկային իրաւանց իր խոցելի մարզը կամ Կիպրոսի հարցը, 1997ին Անգարայի Միութեան դէպի Արեւելք ընդարձակումէն դուրս ձգուելէ ետք:

15 անդամ հաշուող պլոքը օրին մտահոգութիւն արտայայտած էր այս հարցերուն եւ քիւրտ գիւնեալներու հետ Թուրքիոյ տագնապին գծով:

Պետական նախարար Իրթեմճէլիք, որ նաեւ պատասխանատու է մարդկային իրաւանց մարզին, Ե. Միութիւնը ամբաստանեց Թուրքիոյ հանդէպ «խտրականութեան քաղաքականութիւն» հետապնդելու յանցանքով եւ ըսաւ, թէ Անգարա իր կեցուածքը պիտի չփոխէ մինչեւ Ե. Միութիւն դէպի առաջ քայլ մը առնէ:

Մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին ան յոյս յայտնեց, որ ապագային անհրաժեշտ քայլերուն պիտի դիմուի անել կացութեան վերջ տալու համար:

Քէօլնի մէջ այս ամսուան սկիզբը կայացած գերազոյն ժողովի մը ընթացքին Յունաստան արգելակած էր Թուրքիոյ «սպասող անդամի հանգամանք» տալու Գերմանիոյ առաջարկին որդեգրումը:

Նախարարը կոչ ուղղեց Յունաստանի, որ Թուրքիոյ հանդէպ իր քաղաքականութիւնը վերատեսութեան ենթարկէ:

Ան մերժեց սակայն ըսել, թէ քիւրտ ղեկավար Աբտիւլլա Օճալանի դէմ հաւանական մահավճիռ մը ի՞նչպէս կրնայ ազդել Թուրքիոյ եւ Ե. Միութեան յարաբերութեանց վրայ:

ԻՐԱՆԻ ՊԱՀՊԱՆՈՂԱԿԱՆՆԵՐԸ ճԻԳ ՉԵՆ ԽՆԱՅԵՐ ԿԱՇԿԱՆԴԵԼՈՒ ՄԱՍԼՈՅ ԱՋԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

ԹԵՀՐԱՆ, 10 (ՌՈՅԹԸՐՋ).- Իրանի պահպանողական ճակատը պատրաստած է նոր միջոցառումներ, որոնք պիտի արգելակեն մամլոյ ազատութիւնները, ինչպէս նաեւ պիտի փորձեն իսլամական հանրապետութեան վրայ նախագահ Մոհամմէտ Խաթեմիի աճող ազդեցութիւնը հակակշռի տակ առնել:

Խորհրդարանի պահպանողական երեսփոխանները արդէն իսկ պատրաստած են նոր օրինագիծի մը ծրագիրը, որ եթէ փաւերացուի եւ օրէնքի վերածուի, վերատեսութեան պիտի ենթարկէ մամուլին առնչուող ներկայ օրէնքը՝ կրճատելով մամլոյ եւ խօսքի ազատութիւնները: Պահպանողականներուն այս ծրագիրը պիտի դժուարացնէ իրանեան ընկերութիւնը բարեկարգելու Խաթեմիի ճիգերը: Պահպանողականներուն առաջարկած միջոցառումները եթէ որդեգրուին, Խաթեմի գօրաւոր հարուած մը պիտի ստանայ՝ նկատի ունենալով, որ

Շար.ը՝ էջ 10

ԱԼՃԵՐիՈՅ ԱՐԻՒՆԱԼԻ ՏԱԳՆԱՊԸ ԼՈՒԾՄԱՆ ՃԱՄԲՈՒ ՎՐԱՅ

Ալճերիոյ Իսլամական Փրկութեան ճակատը հաւանութիւն տուաւ իր վիճուորական թեւին եւ կառավարութեան միջեւ գոյացած խաղաղութեան համաձայնագիրին մասին՝ վայն նկատելով նուաճում մը երկրին արիւնալի տագնապը լուծելու ճամբուն վրայ:

Ի. Փ. ճակատը, որ արգիլուած է Ալժէի իշխանութիւններուն կողմէ եւ որ մօտիկ անցեալին Ալճերիոյ ընդդիմադիր մեծագոյն շարժումն էր, կոչ ուղղեց նախագահ Ապտէլազիզ Պութաֆլիքայի, որպէսզի քաղաքական գործունէութիւն տանելու իրաւունք տայ իր անդամներուն: Ի. Փ. ճ.ը եօթը տարիէ ի վեր արգիլուած է Ալճերիոյ մէջ:

Իսլամական ճակատին կողմէ հրապարակուած հաղորդագրութիւնը ողջունեց ընդդիմադիր ճակատին հետ տիալոկի ճամբով խաղաղութիւն կերտելու Պութաֆլիքայի ճիգերը: Հաղորդագրութիւնը անընդունելի նկատեց Ի. Փ. ճ.ի անդամ կարգ մը արմատականներու քննադատութիւնը կառավարութեան հետ գոյացած համաձայնագիրին: Արմատականները քննադատած էին համաձայնագիրը՝ առարկելով, որ շարժումին ղեկավարութիւնը չէր վաւերացուցած վայն:

Իսլամական Փրկութեան Բանակը անցեալ Կիրակի օր յայտարարած էր, որ վերջ պիտի տայ կառավարութեան դէմ յարձակումներուն: Անիկա խոստացաւ նաեւ օժանդակել կառավարութեան՝ պայքարելու համար Ջինեալ Իսլամական խմբակին դէմ, որ քաղաքային-ներ կը ջարդէ:

Պութաֆլիքա, իր կարգին, կառավարութենէն պահանջած է Իսլամական Բանակի վինեալներուն ներում շնորհելու ծրագիր մը պատրաստել:

(ՌՈՅԹԸՐՋ)

ՊԱՂՏԱՏԻ ՊԱՅԹՈՒՄԻՆ ԳԾՈՎ

ԻՐԱՔ Կ'ԱՄԲԱՍՏԱՆԷ ԻՐԱՆԸ

ՊԱՂՏԱՏ, 10 (ՌՈՅԹԸՐՋ).- Իրաք սանմանակից Իրանը ամբաստանեց Պաղտատի մէջ Չորեքշաբթի օր տեղի ունեցած գործողութիւնը կազմակերպած ըլլալու յանցանքով:

Մշակոյթի եւ տեղեկատուութեան նախարարութեան բանբերը յայտարարեց, որ իրանցի գործակալներ ծրագրած էին գործողութիւնը, որուն զոհ գացին իրաքցի անմեղ քաղաքացիներ: Բանբերը չըսաւ, սակայն թէ քանի հոգի սպանուած էր Չորեքշաբթի օրուան պայթումին: Իրանեան ընդդիմադիր Մուճահետին Խալք յայտարարած էր, որ պայթումը պատճառած էր եօթը զոհ եւ աւելի քան քսան վիրաւոր: Զոհերուն կարգին էին Մուճահետինի վեց անդամներ:

Վ Ա Ն Ա Յ Ն Զ Ա Յ Ն Վ Ա Ն Ա Յ Ն Զ Ա Յ Ն Վ Ա Ն Ա Յ Ն Զ Ա Յ Ն

«ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ»ԷՆ ԿՐՆԱՔ ՈՒՆԿՆԴՐԵԼ

ԱՄԷՆ ՕՐ ԺԱՄԸ 12:30ԻՆ

ՀԱՅՐԵՆԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՌՕՐԵԱՅ ԼՈՒՐԵՐ

«ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ»ի ունկնդիրները ամէն օր ժամը 12:30ի քաղաքական լուրերու աւարտին կրնան հետեւիլ հայրենի քաղաքական առօրեայ լուրերուն՝

ՈՒՂՂԱԿԻ ԵՐԵՒԱՆԷՆ

ԱՄԷՆ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ԺԱՄԸ 18:30ԻՆ

Քաղաքական լուրերու աւարտին, ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆԷՆ ունկնդրեցէք ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՀԱՅ ԴԱՏԻ գրասենեակէն

ԸՆԿ. ՍԷՅՐԱՆ ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆԻ

զեկոյցը,

Ռուսական քաղաքական շրջանակներու մօտ տարուող Հայ Դատի աշխատանքներու մասին:

ԱՄԷՆ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ԺԱՄԸ 11:00ԻՆ

ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆԷՆ հետեւեցէք

«ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԼՐԱՏՈՒ»

յայտագիրին, որ կ'անդրադառնայ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ, ԱՐՑԱԽԻ, ԵՒ ՍՓԻՒՌՔԻ մշակութային կեանքին:

Յայտագիրը կը պատրաստէ եւ կը ներկայացնէ՝

ԹՈՐԳՈՄ ՋԱՆԱՆ

Կրկնութիւն՝ Չորեքշաբթի, ժամը 19:00ին:

ԱՄԷՆ ՈՒՐԲԱԹ ԺԱՄԸ 18:30ԻՆ

Քաղաքական լուրերու աւարտին ունկնդրեցէք

ՈՒԱՇԻՆԿԹՐԸՆԻ ՀԱՅ ԴԱՏԻ գրասենեակէն,

ԸՆԿ. ԷԼԻՋԱՊԷԹ ՉՈՒԼՃԵԱՆԻ

քաղաքական զեկոյցը

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԷՆ ներս տարուող ՀԱՅ ԴԱՏԻ քաղաքական աշխատանքներու մասին:

ԱՄԷՆ ԿԻՐԱԿԻ ԺԱՄԸ 16:00ԻՆ

ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆԻ փոքրիկ ունկնդիրները կրնան հետեւիլ

«ՀԵՔԻԱԹՆԵՐՈՒ ԱՇԽԱՐՀ»

յայտագիրին: Յայտագիրը կը պատրաստէ ու կը ներկայացնէ՝

ՄԱՆՈՒԷԼԻԿԸ

ԱՄԷՆ ՈՒՐԲԱԹ ԺԱՄԸ 11:00ԻՆ

ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆԷՆ ունկնդրեցէք

«ԿՆՈՋԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀ»

յայտագիրը, որ կը պատրաստէ ու կը ներկայացնէ՝

ՏԻԿԻՆ ՋԱՆԻ ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ

ՈՒՐԲԱԹ, 11 ՅՈՒՆԻՍ 1999

Կէսօրէ առաջ ժամը 11:00ին

ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑ՝
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ, ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ԳԱՐԾԱԴԻՐ
ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ՏՆՕՐԷՆ՝՝
ՊՐՆ. ՎԱՀԱՆ ՏԷՐ ՂԵՒՈՆԴԵԱՆԻ ՀԵՏ

ՃՈՆ ՀԱՆՑՄԱՆ ԿԸ ՍՏԱՆԱՅ «ՍՈՒՐԲ ՄԵՍՐՈՊ ՄԱՇՏՈՑ» ՇՔԱՆՇԱՆԸ

Յունիս 8ին Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ Ռոպերթ Քոչարեան ընդունեց «Հանցման» ընկերակցութեան նախագահ Ճոն Հանցմանը եւ անոր յանձնեց Հայաստանի Հանրապետութեան բարձրագոյն պարգեւը՝ «Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոց» շքանշանը: Հանցման 1988 Դեկտեմբեր 7ի երկրաշարժեն ետք Հայաստանին ցուցաբերած օգնութեան եւ Հայաստանի տնտեսութեան զարգացման գործին մէջ ունեցած մասնակցութեան համար այդ շքանշանով պարգեւատրուած էր 1998 թուականին՝ երկրաշարժի տասնամեակի օրերուն:

Հանրապետութեան բարձրագոյն պարգեւը յանձնելով հիւրին՝ նախագահ Քոչարեան նշեց, թէ Հանցման 18 միլիոն տոլար արժողութեամբ բարեգործութիւններ եւ ներդրումներ ըրած է Հայաստանի մէջ:

Ճոն Հանցման իր կարգին խօսք առնելով՝ շնորհակալութիւն յայտնեց բարձրագոյն պարգեւին համար եւ նշեց, թէ վերջին տասը տարուան ընթացքին իր ընտանիքը աւելի քան 40 անգամ այցելած է Հայաստան եւ արդէն ինքզինք Հայաստանի քաղաքացի կը զգայ. անաւելցուց, թէ «Նախագահ Քոչարեան ինծի Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքացիութիւն շնորհեց եւ ինծմէ ետ կը ճամբորդեմ ոչ թէ ամերիկեան, այլ հայկական անցագիրով. ինծի համար մեծ պատիւ է ձեր երկրի քաղաքացին ըլլալը»:

Ճոն Հանցման ադէտի գօտիի վերականգնման համար տրամադրած է 10 միլիոն տոլար: Նոյն օրը նախագահ Քոչարեան Հանցմանի հետ մասնակցեցաւ Երեւանի մէջ վերջինիս նախաձեռնութեամբ հիմնադրուած կոմփիւտրի արտադրութեան նոր գործարանի բացման, ինչպէս նաեւ Գիւմրիի մէջ վերականգնման նոր ծրագրի հիմնադրման արարողութիւններուն:

ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ ՄԷՅՐՈՒՊԱՅԻ ՄԷՋ

●Ամառնային եղանակի համար, Սայէլ շէնք, մայր ճամբու վրայ, գեղատեսիլ դիրք, օժտուած *ժեներաթէօր*ով: Հեռ. 01-495229, 01-495230 եւ 03-660230:

STUDIO Lantern
●Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ
Հեռ. 01-266866 եւ 03-268852

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ «ԿԱՐԿԱՉ» ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԻՆ ԵԼՈՅԹԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

ՄԻԱՁՕՅԼ ԵՒ ԲԻՒՐԵՂ ՁԱՅՆԵՐՈՒ ԿԱՐԿԱՉԸ

Երաժշտութիւնը խագերէն անդին աշխարհ մը կը բանայ, աշխարհ մը՝ լեցուն մանկական կախարդանքով եւ անկեղծ խանդավառութեամբ, սակայն չի նշանակեր, թէ խագերը նուագ կարեւորութիւն կը ներկայացնեն այստեղ: Իրօք, երաժշտական իւրաքանչիւր մանրամասնութիւն կ'արտացոլայ բծախնդրութեամբ եւ ընականութեամբ, եւ բեմէն հնչող ձայնը բիւրեղ ապակիի պէս կոլքեր կ'արձակէ սրահին մէջ՝ իրմէ կայտող երանգներուն վրայ հրաւիրելով հանդիսատեսին ուշադրութիւնը:

«Կարկաչ»

Համագգայինի մանկապատանեկան «կարկաչ» երգչախումբն է, որ տարեկան իր համերգը կը ներկայացնէ «Էսեմպլի Հոլ»ի մէջ եւ խմբավար Զաքար Քէշիշեան մատղաշ ձայներու իր հում նիւթով ձայնեղէն կուռ կառոյց մը կը բարձրացնէ, անգամ մը եւս իր ակնածանքը տածելով անմեղունակ աշխարհէ մը բխող պարզ ու ջինջ գեղեցկութեան:

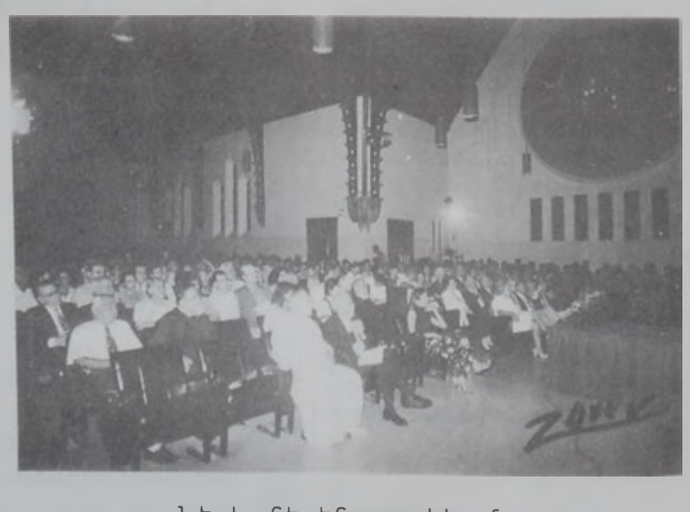
Համերգը հովանաւորուած էր Լիբանանի մէջ Հայաստանի դեսպան Արման Նաւասարդեանի կողմէ, որ նամակով մը երէկին յայտնած օրը չնորհաւորեց Զաքար Քէշիշեանը:

Զափազանցութիւն չէ, այլ՝ քանիցս փաստուած իրողութիւն, որ Երեւանի պետական երաժշտանոցէն շրջանառարտ այս երիտասարդ խմբավարը երգի սիրահար մանուկները հմայելու եւ գանոնք իր կամքին ենթարկելու իւրայատուկ կարողութիւն մը ունի: Տարեկան իւրաքանչիւր համերգ գայն կը վերածէ իր խումբին վրայ հետզհետէ աւելի տիրապետող խմբավարի եւ մանուկներու աւելի ներտ բարեկամի: Գաղտնիքը հաւանարար անոր մանկանայում «Հնարքին» եւ մանուկներու հոգեբանութիւնը ճանչնալու հմտութեան մէջ է: Զաքար Քէշիշեան մերթ հայեցի ոգի ջամբող ոգի է, մերթ սիրելի բարեկամ, մերթ՝ արհեստավարժ խմբավար եւ մերթ իր երգչախումբին ընկերակցող սրնգահար: Ան իր տիրութիւնը հաստատած է կարկաչող մանուկներու հոգիներուն մէջ: Եւ անոր տիրութիւնը այնքան ամուր է, որ իր փոքրիկ բարեկամները կրնան բեմին վրայ անսխալ շարունակել իրենց երգը, նոյնիսկ երբ ան բացակայ է, որովհետեւ խորքին մէջ, հեքիաթային տիպարի մը նման, ան ներկայ է անոնց մտքին մէջ:

Շուշիի «Վարանդա» մանկապատանեկան երգչախումբի նամակներու ընթերցում

բանութիւնը ճանչնալու հմտութեան մէջ է: Զաքար Քէշիշեան մերթ հայեցի ոգի ջամբող ոգի է, մերթ սիրելի բարեկամ, մերթ՝ արհեստավարժ խմբավար եւ մերթ իր երգչախումբին ընկերակցող սրնգահար: Ան իր տիրութիւնը հաստատած է կարկաչող մանուկներու հոգիներուն մէջ: Եւ անոր տիրութիւնը այնքան ամուր է, որ իր փոքրիկ բարեկամները կրնան բեմին վրայ անսխալ շարունակել իրենց երգը, նոյնիսկ երբ ան բացակայ է, որովհետեւ խորքին մէջ, հեքիաթային տիպարի մը նման, ան ներկայ է անոնց մտքին մէջ:

Ներկաներէն պատկեր մը

«Կարկաչ»ի 6 Յունիսի համերգը երգի նկատմամբ սիրոյ տօնախմբութեան մը տպաւորութիւնը ձգեց: Փոքրիկ երգիչներ, չափահաս մեներգողներ եւ նուագողներ, տարբեր տարիքի հանդիսատեսներ մէկտեղուած էին երաժշտական թրթիռներով կիրար լսելու եւ կիրար խանդավառելու: Նոյնիսկ հեռաւոր Արցախէ ոգեղէն եւ ֆիզիքական ներկայութիւն դարձած էր չնորհիւ Զաքար Քէշիշեանի կլխաւորած Շուշիի «Վարանդա» երգչախումբին եւ «Կարկաչ»ի միջեւ նամակագրութեան տօվորութեան: Արցախցի 2 մանուկներ մաս կը կազմէին «Կարկաչ»ի: Համերգի ընթացքին կարդացուեցան «Վարանդա» երգչախումբին կողմէ ուղարկուած քաջալերական նամակներ եւ համերգին աւարտին նամակներու ծրար մը կը սպասէր «Կարկաչ»ի անդամներուն:

Համերգի յայտագիրէն երգ մը նուիրուեցաւ 6 Յունիսին ծնած երկու փոքրիկ երգիչներու: Հաճոյքը, հայրենասիրական ոգին եւ արուեստի ճանաչողութիւնը միաձուլուած էին յուսաւոր պարունակի մը մէջ:

«Կարկաչ»ի այս տարուան յայտագիրը ինքնին երաժշտական տարբեր աւանդութիւններու փունջ մըն էր, վառուած՝ գունագեղ գգացումներով եւ մատուցուած՝ Զաքար Քէշիշեանի հանդիսավարական հաճելի եւ հաղորդական ոճով:

Շուշիի «Վարանդա» մանկապատանեկան երգչախումբի նամակներու ընթերցում

«Հնդկական հազարջ», «Մաղրածու եւ ծաղրաձու» եւ «Երազ իմ, երկիր հայրենի» երգերը Լիբանանի մէջ Զաքար Քէշիշեանի գլխաւորած մանկական երգչախումբերուն բնորոշ «համեմ»ը դարձած են, եւ ինչպէս միշտ, այս տարի եւս իրենց հիւթեղ հնչիւններով խանդավառ ծափեր խլեցին: Յատկանշական նորութիւններ կին Նապիլ Ժաաֆարի հարազային Լիբանանի նուիրուած «Մոր Շահիտան» երգը (նուագակցութեամբ՝ յօրինողին) եւ Հարլըն Մուրի «Հոլի Իվ Հիվ Նիւմ» սաղմոսը, որոնք կատարուեցան լիբանանահայ չնորհալի երգչուհի Սալրի Քէշիշեանի մասնակցութեամբ: Երիտասարդ երգչուհիին ջերմ եւ ճկուն արտայայտչականութիւնը երգչախումբին թափանցիկ հնչականութեան հետ՝ գգայնութեամբ թրթռուն երաժշտական ալիքներով համակեցին սրահը: Երգչախումբը ինքնավստահութեամբ, հաւասարակշռուած կշռոյթով եւ նրբերանգներու ակներեւ գիտակցութեամբ կատարեց «O Սուր Տարօն Նոմամուրթօ» եւ «Ռուսիխուլի – Ռուսիխուլա» նափոլիթենական երգերը, ներդաշնակ քայլ պահելով լիբանանահայ բեւեռ Գէորգ Պէպէճեանի գուսան երգեցողութեան հետ:

Ստեփան Պապաթորոսեանի «Քալ Նագար» երգը մտուցուեցաւ սրամտութեամբ յատկանշուած երգեցողութեամբ եւ թատերականութեամբ, որուն կ'ընկերակցէր գեղջկական պատկերով «կենդանի» Քալ Նագար մը, գուարճալի մունջ չարժուձեւերով: Այլ երգեր, ինչպէս՝ «Գարնանային կարկաչ», «Մրնկրուր - Մրնկրուր», «Իմ երգը», «Զօն գիրքին», «Իմ ուսուցիչ», «Միլն արեւ», «Տինկ - Տոնկ», «Օրօր» եւ «կենաց երգ», միաձայն թէ բազմաձայն կատարումի ընդմէջէն կեդրոնացումի եւ կարգապահութեան արժանիքներ ի յայտ բերին, ձայնային տարբեր խմբաւորումներու տպաւորիչ հաւասարակշռութեամբ: Ջելլա Մարկոսեանի դաշնակի նուագակցութիւնը պայծառ եւ «օդասուն» ափերու վրայ խարսխեց երգչախումբը:

Ձայներու կառուցային միաձոյլ եւ բիւրեղ յատկանիշը «Կարկաչ»ի հիմնական նուաճումն էր այս տարի եւ անոր գեղեցիկ երգեցողութեան գաղտնիքը: Երգչախումբը գերծ էր տարտամ սկիզբներու, կանխահաս գագաթնակէտներու, ծանրաբեռնուած աւարտներու եւ անտէր ձայներու վտանգաւոր թերութիւններէն: Թէեւ անոր կշռոյթը չափուած ու ճշգրիտ էր, սակայն կ'ընթանար թարմ շունչով եւ այնպէս կը թուէր, թէ բեմին վրայ երգելը շատ բնական արարք մըն էր «Կարկաչ»ի փոքրիկներուն համար: Երգը հանգիստ կը թռչէր անոնց մանկական չուրթերէն եւ անոնց չարժումները առաջնորդուած էին կատարուող երգերուն ուրուագծած պատկերներով, հեռու՝ ինքնանպատակ կամ բունագրօսիկ որեւէ տպաւորութիւն առթելէ:

«Կարկաչ»ը յուրջ, նուիրեալ եւ սիրով կատարուած աշխատանքի մը ներշնչող արդիւնքն է: Անիկա հանդիպման վայր մըն է, ուր մանուկներուն երգելու բնազդային մղումը կը յղկուի արհեստավարժ խմբավարի մը բծախնդիր ու գգայուն ճիպոտին տակ, եւ ուր նոյն մղումը կը միացնէ մանուկներուն սրտերը Լիբանանէն մինչեւ Արցախ:

Լ. ԿԻՒԼՈՅԵԱՆ - ՍՐԱՊԵԱՆ

«ՎԱՐԱՆԴԱ»Ի Ց «ԿԱՐԿԱՉ»Ի Ն

Սիրելի՛ «Կարկաչ»,

Մենք գիտենք, որ այսօր, Յունիս 6ին, այս հրաշալի դահլիճի հրաշալի բեմից հնչում է տարեվերջեան ուսումնական ձեր պատասխանատու համերգը: Թէ իմանաք՝ ի՛նչ յուզմունքով ենք սպասում այս համերգի տեսաերիզին...

Մենք նամակներով շատ ենք կապուած, ճանաչում ենք իրար միայն նամակներով, անձամբ իրար դեռ չենք հանդիպել բայց կ'ուզենայինք մի պայծառ ու երջանիկ օր երկու երգչախմբերով Շուշիի Ղազանչեցոց Սուրբ Ամենափրկիչ եկեղեցու աւագ խորանի առջեւ կատարէինք հոգեւոր երգեր ու շարականներ:

Մենք այստեղ, հայոց հողի վրայ մեր ծնողների հետ հայրենիք ենք պահում, իսկ դուք Սփիւռքում պահում էք հայոց ոգին ձեր հայաշունչ երգերով, օտար ափերում, շատ հայերի մէջ կըրկին վերականգնում էք հայ լինելու հպարտութիւնն ու հայոց ազգային ոգին. ուրեմն՝ դուք հերոսներ էք:

Որպէս սրտի խօսք ձեզ ենք ուղարկում մեր կարօտի համբոյրները եւ պարտաւորեցնում մեր սիրելի պարոն Զաքարի մէկ առ մէկ այն փոխանցելու ձեզ:

«ՎԱՐԱՆԴԱ» ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲ
9 Մայիսի, 1999
Ք. Շուշի

(Հատուած)

ՀՐԱՒԻՐԱՏՈՄՄԵՐ

ԱԿՆԱՐԿ

Մեր ընկերային կեանքին մէջ նկատուած անպատեհ ու գուցէ անկարգապահութիւն ստեղծող հարցի կը վերածուի յաճախ հրաւիրատոմսերու օգտագործումը կամ անոնց հանդէպ ցուցաբերուած անփոյթ տրամադրութիւնը:

Միութենական մեր կեանքը հունաւորող վարչական կազմեր կարեւորութեամբ կը վերաբերին տուեալ հանդիսութեան մասնակից հանդիսականներուն նկատմամբ: Այս վերջիններուն կ'առաքուին հրաւիրատոմսեր՝ իբրեւ ներկայացուցիչը հիմնարկի մը, հաստատութեան մը միութենական այլազան կառոյցներու: Այս շարքին մաս կը կազմեն անշուշտ յարգելի անձնաւորութիւններ, բարերարներ, արուեստագէտներ, մտաւորականներ, մամուլի ներկայացուցիչներ:

Հանդիսասրահներու մէջ առաջին կարգերու աթոռները կը յատկացուին անոնց: Երբեմն կը պատահի, որ այս առաջին կարգի աթոռներէն ոմանք կը մնան դատարկ, վերջին պահուն ստեղծուած արգելքի մը, անակնկալի մը պատճառով: Հասկնալի իրողութիւն է սա: Իսկ յաճախ կը պատահի, որ հրաւիրեալը կը բացակայի, բայց գինք փոխարինող մը կը յայտնուի, որովհետեւ տոմսը փոխանցուած է այլ անձի մը, որ անծանօթ մըն է ընկերութեան: Կրնայ ըլլալ, որ այս անձն ալ յարգելի անձնաւորութիւն մը ըլլայ, ընդհանրապէս փոխանցուած հրաւիրատոմսերով առաջին կարգի աթոռները գրաւողները կ'ըլլան բոլորովին անծանօթներ, մեր ազգային կամ մշակութային կեանքէն հեռու մնացած հայեր: Հոս կը նկատուի անյարմար վիճակ ու կը ստեղծուի անհաճոյ կացութիւն:

Մեր ակնարկը թող չնկատուի դասակարգային տրամադրութիւն ստեղծող կեցուածք: Հեռու ենք նման մտածումէ, այլ պարզապէս կարգապահութիւնը պահպանելու, ճիշդ մարդը ճիշդ տեղը տեսնելու նպատակ ունինք: Այս պարագային հանդիսութիւնը կազմակերպողները նեղի կը մատնուին եւ լուութեամբ կը դժգոհին անշուշտ:

Հրաւիրատոմս ստացող ազգայիններ կամ այլ անհատներ հարկ է ըլլան ուշադիր ու իրենց բացակայութեան պարագային տոմսերը չյանձնեն անծանօթներու, որոնք երբեմն կ'ըլլան ձեռնարկին հետ կապ չունեցող անձեր: Այս երեւոյթը անհաճոյ է: Հարկ է գիտնալ արժէքը եւ իմաստը առաքուած հրաւիրատոմսին ու հասկնալ մանաւանդ տոմսին վրայ արձանագրուած ծանօթութեան իմաստը, թէ՝ «տոմսերը փոխանցելի չեն»...

Կը պատահի նաեւ, որ հանդիսասրահին առաջին կարգին վրայ աթոռներ դատարկ մնան: Ձեռնարկին կազմակերպիչները սկիզբէն կ'որոշեն երկու-երեք շարք վերապահել հիւրերուն, հրաւիրեալներուն: Անոնց բացակայութեան աթոռները կը մնան թափուր, երբեմն ամբողջ շարք մը, ինչ որ դարձեալ անհաճոյ երեւոյթ է:

Հետեւաբար փափաքելի է, որ հրաւիրեալներ մնան իրենց դիրքին վրայ, բացակայութեան պարագային տոմսերը պահեն իրենց մօտ: Իսկ եթէ նախօրօք գիտեն, թէ պիտի բացակային, գէթ տեղեակ պահեն կազմակերպիչները:

Ս. Պ.

Ճ. ԱԻԱՆՆԷՍԵԱՆ· ՈՃԻ՞Ր ԹԷ ՄՏԱՁԻՆ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄ

Երեքշաբթի, Յունիս 8ին սկսաւ նշանակումը դատական անձնակազմին, որ պիտի քննէ Կլենտէյլի բնակիչ Ճորճիկ Աւանէսեանի դէմ յարուցուած հարցը:

Աւանէսեան 6 Փետրուար 1996ին հրդեհեց իր բնակարանը, պատճառ դառնալով իր կնոջ եւ վեց գաւակներուն սպանութեան: Այս դէպքը դարձաւ Կլենտէյլի մէջ գործուած ոճիրներէն մեծագոյնը:

Աւանէսեանի կինը՝ Թուրան, 37 տարեկան, եւ գաւակները Ռոլանտ՝ 4 տարեկան, Ռոմիկ՝ 6, Ռոտրիկ՝ 8, Ռանիքա՝ 9, Ռիթա՝ 10 եւ Ռուբինա՝ 17, մահացան բոցերուն մէջ, իսկ ինք ձերբակալուեցաւ եւ մարդասպանութեամբ ամբաստանուեցաւ:

Նոյն տարուան Սեպտեմբերին, Փասատինայի Գերագոյն ատեանի դատաւորը՝ Ճէնիս Քրոֆթ, Աւանէսեանը անկարող գտաւ դատավարութեան ենթարկուելու, նկատի ունենալով անոր հոգեվիճակը:

14 ամիս Փէյթրնի Նահանգային հիւանդանոցին մէջ հոգեբուժման ենթարկուելէ ետք, այժմ Աւանէսեան պատրաստ կը նկատուի դատուելու:

Մարտին Քրոֆթ հրաման տուաւ, որ դատավարութիւնը չարունակուի:

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ՕՐ
19 ՅՈՒՆԻՍ 1999
ԱԶԳ. ԱԲԳԱՐԵԱՆ
ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ
ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ՀԱՇԿԵՐՈՅԹ

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

●Ոսկի փայլեցնող (ճրագաճի) վարպետներ: Հեռ. 01-263631:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Ազգ. Հաստատութիւն մը կարիքը ունի փորձառու պարտիզպանի մը: Կեցութեան յարմարութիւններ: Հետաքրքրուողները կրնան դիմել հեռաձայնելով 03-772072 թիւին:

ԱՆԿԱԽ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԱՐԴԻՒՆՔԷՆ, ԱԺՄ Ն ԱՇԽՈՒԺ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՊԻՏԻ ԲԵՐԷ ՆՈՐ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒՆ

Յունիս 8ին կայացած մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին ԱԺՄի նախագահ Վազգէն Մանուկեան յայտնեց, թէ իրենց կարծիքով, խորհրդարանական ընտրութիւնները եղած են ոչ արդար ընտրակաշառքներու գոյութեան եւ ընտրացուցակներու անկատարութեան պատճառով: Ժխտական երեւոյթ համարուեցաւ յանցագործ տարրերու մուտքը խորհրդարան, սակայն, ըստ Վ. Մանուկեանի մեկնաբանութեան, այս ընտրութիւնը մասամբ կը համապատասխանէ հասարակութեան մէջ գոյութիւն ունեցող տրամադրութիւններուն:

Ընտրութիւններու ընթացքին կուսակցութիւններու պարտութեան պատճառը, ըստ Մանուկեանի, կը կայանայ այն հանգամանքին մէջ, որ կուսակցութիւններն ու դաշինքները լուրջ եւ ընդհանրական հարցեր չէին առաջադրեր, որուն իբրեւ հետեւանք համաժողովրդական վստահութեան չարժանացան, եւ մարդիկ նախընտրեցին քուէարկել անհատներու:

Սակայն, յայտարարեց Մանուկեան, անկախ ընտրութիւններու արդիւնքներէն ԱԺՄն աշխուժ մասնակցութիւն պիտի ունենայ նոր խորհրդարանի աշխատանքներուն մէջ: Իսկ եթէ խորհրդարանը դառնայ «ծերանոց», ապա Վազգէն Մանուկեան պատրաստ է իր տեղը ինքնակամ կերպով զիջելու ԱԺՄ ընտրացուցակի միւս թեկնածուներուն:

Մանուկեան նախընտրեց ենթադրութիւններ չընել նոր կառավարութեան կազմին վերաբերեալ, սակայն ըսաւ, որ աւելի ճիշդ է կառավարութեան կազմին մէջ ներգրաւել, բացի մեծամասնութիւնը ներկայացնող ուժէն, նաեւ այլ կուսակցութիւններու ներկայացուցիչներ:

Այն հարցումին, թէ ԱԺՄն հրաժարա՞ծ է Վազգէն Սարգսեանի եւ Ռոպէրթ Քոչարեանի հրաժարականներու պահանջէն, Մանուկեան ըսաւ, թէ իրենց կարծիքը այդ գործիչներուն մասին նոյնն է, սակայն փոխուած է Հայաստանի քաղաքական իրավիճակը, ուստի անձերու վրայ կեդրոնանալը ճիշդ չէ:

ՆԱԽԿԻՆ ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐՆԵՐԷՆ 48Ը ՎԵՐԸՆՏՐՈՒԱԾ ԵՆ

Հայաստանի Ազգային ժողովի ընտրութիւններուն ցարդ ընտրուած են 129 պատգամաւորներ, որոնցմէ 48ը (37,2%) արդէն իսկ մաս կը կազմէին նախորդ խորհրդարանին: Իսկ մնացեալներէն 27ը մեծամասնական կարգով ընտրուած են եւ 21ը՝ համամասնական:

Հին Ազգային ժողովի «Երկրապահ» պատգամաւորական խումբի 77 անդամներէն 23ը վերընտրուած են: «Բարեփոխումներ» խումբէն՝ 10էն 5ը, «Հանրապետութիւն» խմբակցութենէն 46էն 3ը, ՀԿԿէն՝ 7էն 5ը: Իսկ ոչ մէկ խմբակցութեան մաս կազմող 24 պատգամաւորներէն վերընտրուած են 7ը:

ԱՂՈՒԱՆ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ. ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԴԱՇՏ ԿԱՅ

Հայաստանի Ազգային ժողովի պատգամաւոր ընտրուելուն առիթով, «Հայոց Աշխարհ» օրաթերթը հարցազրոյց մը ունեցած է Հ. Յ. Դ.ի անդամ Աղուան Վարդանեանին հետ, որ կը ներկայացնէ թիւ 2 ընտրատարածքին մէջ տեղի ունեցած մեծամասնական ընտրութիւններուն պատկերը: Նշենք, որ Ա. Վարդանեան նշեալ ընտրատարածքին մէջ մեծամասնական կարգով թեկնածու էր, սակայն ան քուէներու բաւարար թիւ չստացաւ եւ պատգամաւոր ընտրուեցաւ համամասնական կարգով՝ Հ. Յ. Դ.ի ցուցակէն:

ԱՂՈՒԱՆ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ.- Ցաւօք, երկրում ստեղծուած հասարակական յարաբերութիւնները եւ իրական վիճակը թոյլ չտուեցին, որ ընտրութիւններում լուրջ քաղաքական պայքար ծաւալուի: Պայքարը քաղաքական ուժերի եւ գործիչների միջեւ չէր, այլ մի կողմից քաղաքական գործիչների, միւս կողմից ստուերային տնտեսութեան ներկայացուցիչների, ստուերային միջոցներ տնօրինող մարդկանց եւ իշխանութեան տարբեր կողմերից պաշտպանուող անձերի միջեւ:

Թիւ 2 ընտրատարածքում առաջին հինգ թեկնածուներից առաջինը ֆինանսական շրջանակները ստուերային դրամագլուխը ներկայացնող անձն էր, երկրորդը իշխանութեան, «Միասնութեան» պաշտպանեալը, երրորդը զուտ քաղաքային հեղինակութիւն եւ ֆինանսական հնարաւորութիւններ ունեցող խանութի աշխատող, չորրորդը միայն ես քաղաքական կուսակցութեան ներկայացուցիչ, հինգերորդը դարձեալ քաղաքային հեղինակութիւն:

Պայքարը շատ լարուած էր եւ առաջին 5ի միջեւ տարբերութիւնը 400 ձայնից աւելի չէր:

ՀԱՐՑՈՒՄ.- Թիւ 2 ընտրատարածքում տարբեր տեղամասերում իսկապէս խախտումներ, կեղծիքներ արձանագրուե՞լ են:

Ա. Վ.- Դրանք փոքր թիւ են կազմում: Բանն այն է, որ փողատէր, ստուերային շրջանակներն այս անգամ աշխատեցին բնակչութեան ամենաանապահով շերտի վրայ: Օգտուելով նրանից, որ վերջիններս վատ են ապրում այս իշխանութեան պայմաններում, յիշեալ անձինք ելքը գտան ժողովրդին կաշառելով, ընտրակաշառքներով «քուէարկել տալով»:

Բնակչութեան աշխուժ մասը թէպէտ ձայն տուեց քաղաքական գործիչներին, բայց դա որոշիչ չեղաւ:

Մեղադրել ժողովրդին ոչ մէկը չի կարող, բայց ընտրակաշառքների այս *մեքանիզմ*ները իրաւապահ մարմինները պարտաւոր էին նկատել նաեւ ընտրութեան օրը թոյլ չտալ քարոզչութիւն թէ տեղամասերի մօտ, թէ ներսում:

Ի յաւելումն ցուցակների արդէն չարչրկուած պատմութիւնը, որի մասին աւելորդ է նոյնիսկ խօսել:

Հ.- Պարոն Վարդանեան, թիւ 2 ընտրատարածքում ընտրութիւններն անվաւեր ճանաչելու բողոք-դիմումները Մարզային Ընտրական Յանձնախումբը մերժեց: Որքանո՞վ է արդարացուած այդ որոշումը:

Ա. Վ.- Ընտրութիւնները վաւեր ճանաչելու Մարզային Ընտրական Յանձնախումբի որոշումն հիմնազուրկ է, որովհետեւ նրանք դեռ չեն հասցրել ամբողջ նիւթին ծանօթանալ: Միայն մի փաստ բերեմ մօտ 35 հազար ընտրողների անուն է եղել ցուցակներում, մինչդեռ 28 հազար պիտի լիներ:

Իսկ Ընտրական օրէնսգրքի համաձայն, այդ ցուցակները ընտրութիւնից յետոյ 7 օր դեռ պիտի կախուած մնային, այնինչ յաջորդ օրը հանուել են: Մայիսի լոյս 31ի գիշերը թիւ 2 ընտրատարածքի տեղամասերից դեռ ընդամէնը մէկ-երկուսում էին սկսել քուէաթերթիկները հաշուել (ուր, ի դէպ, Փամբուկեանը պարտուել էր), իսկ Ազգային հեռուստատեսութիւնը յայտարարում էր Յ. Փամբուկեանի յաղթանակի մասին:

Հ.- Ընտրակաշառքներով, ժողովրդի քանքերով, իշխանական լծակների օգտագործմամբ, նաեւ կուսակցութիւնների հեղինակութեամբ նոր խորհրդարան ծնաւորուեց: Ի՞նչ գնահատական կը տաք վերջինիս:

Ա. Վ.- Քաղաքական կուսակցութիւններից իրականում 3ը տեղ գրաւեցին խորհրդարանում Համայնավար կուսակցութիւնը, Հ. Յ. Դ.ն, ԱԺՄն: Ոչ «Միասնութիւնը», ոչ էլ «Իրաւունք եւ միաբանութիւնը» կուսակցութիւն չի կարելի համարել իրենց ծրագրերով եւ գաղափարներով: Ըստ իս, Հ. Յ. Դաշնակցութեան ստացած աւելի քան 80 հազար ձայները հիմք են հետագայ աշխատանքների համար: Վստահաբար Հ. Յ. Դ.ն աւելի շատ ձայներ կը հաւաքէր, եթէ չլինէին արհեստականօրէն, վերջին պահին ստեղծուած միաւորումները եւ դաշինքները: «Իրաւունք եւ միաբանութիւն», «Հզօր հայրենիք», «Օրինաց երկիր», որոնք մեծ մասով տարան Հ. Յ. Դ.ի ձայները:

Մեր թիւ 2 ընտրատարածքում ստուերային 4 թեկնածուներից իւրաքանչիւրը միաժամանակ աշխատում էր «Միասնութեան» համար: Կազմուած *սենարիոյի* համաձայն, 4ից իւրաքանչիւրին առանձին, ինչ-որ կերպ ասած էր, որ ինքն է տուեալ տարածքի թեկնածուն: Ճիշդ է, նրանցից իւրաքանչիւրը գիտէր, որ 4ից մէկն է անցնելու, բայց աշխուժօրէն աշխատեցին «Միասնութեան» համար:

Ստեղծուել է այս խորհրդարանը, ուրիշը չկայ:

Քաղաքական, մանաւանդ նոր սերնդի բազում գործիչներ կան, կարծում եմ, սա մի քայլ առաջ է անգամ փողատէրերի, ֆինանսական շրջանակների առկայութեան պայմաններում: Ըստ իս, այն հիմնական խնդիրը, որոնք մեր երկրի առջեւ դրուած են, ուղղորդելու են քաղաքական գործիչներն ու կուսակցութիւնները: Այնպէս որ, իրական աշխատանքի դաշտ կայ:

«ՀԱՅՈՑ ԱՇԽԱՐՀ»

ՎԱՆՔԵՐՈՒ ՄԱՔՐՈՒԹԵԱՆ ԱՐՇԱԻԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ

Քրիստոնէութեան ընդունման 1700ամեակին առիթով կազմակերպուած եկեղեցիներու եւ վանքերու մաքրութեան արշաւը կը շարունակուի:

Օրերս բարձրագոյն կարգի ուսանողներու եւ երիտասարդներու խումբ մը երկօրեայ ուխտագնացութիւն մը կատարեց դէպի Սիսիան, ուր անոնք մաքրեցին Ս. Յովհաննէս եկեղեցին եւ անոր շրջակայքը ու ծաղիկներ ցանեցին:

Նոյն օրերուն Սիսիանէն 100 սկաուտներ նոյն հայրենասիրական պարտականութիւնը կատարեցին Արցախի մէջ:

Յիշեցնենք, թէ քրիստոնէութեան ընդունման 1700ամեակին առիթով Հայ առաքելական եկեղեցին, մշակոյթի եւ բնապահպանութեան նախարարութիւնները եւ Հայաստանի Ազգային Սկաուտական Կազմակերպութիւնը (Հ.Մ.Ը.Մ.-ՀԱՍԿ) նախաձեռնած են զանգուածային արշաւները Հայաստանի եւ Արցախի տարածքին գտնուող բոլոր վանքերու եւ եկեղեցիներու մաքրութեան համար: Անոնք կը նախատեսեն, որ 10 հազարէ աւելի երիտասարդներ մասնակցին այս նախաձեռնութեան:

ՍՏԱԼԻՆԵԱՆ ԲՌՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԶՈՀ ԳԱՅԱԾ ԵՆ 40,000 ՀԱՅԵՐ

Վերջերս Հայաստանի կառավարութիւնը որոշեց զանգուածային բռնութիւններու յիսնամեակի առիթով Յունիս 14ը նշել, իբրեւ բռնադատուածներու յիշատակի օր: Այդ որոշման ձեռնարկներու ծրագրին համաձայն, Յունիս 8ին Գիտութիւններու Ազգային Ակադեմիայի մէջ տեղի ունեցաւ գիտաժողով մը՝ նուիրուած 1949 Յունիս 14ի բռնադատի յիսնամեակին:

Գիտաժողովի ընթացքին ելոյթ ունեցան ակադեմիկոս Հրանդ Աւետիսեան՝ «Ստալինեան բռնութիւնները նախկին Խորհրդային Միութեան մէջ», եւ պատմական գիտութիւններու դոկտ. Լուդվիկ Ղարիբջանեան՝ «Համալսարանի մտաւորականներու հալածանքները 30ական թուականներուն եւ անկէ ետք» թեմաներով:

Այդ թուականներուն Բ. Աշխարհամարտի ընթացքին յաղթանակած ժողովուրդը դարձեալ դաժան փորձութիւններու ենթարկուեցաւ. բռնադատուեցան եւ իրենց հայրենիքէն արտաքսուեցան Միութեան տարբեր ազգերու հարիւր հազարաւոր ամէնեղ մարդիկ: Այս ճակատագիրին զոհ գնաց նաեւ հայ ժողովուրդին մէկ մասը, ընդհանուր առմամբ 40 հազար հայ, ներառեալ գիտնականներ եւ գրականութեան, մշակոյթի, հասարակական եւ քաղաքական գործիչներ, հոգեւորականներ, զինուորականներ եւ այլ խաւերու ներկայացուցիչներ:

Դոկտ. Ղարիբջանեան իր զեկուցման մէջ նշեց, որ փաստուած է, թէ այդպիսի դաժան տանջանքներ, որոնց ենթարկուած են հայ գիտնականները, չեն գործադրուած ռուս գիտնականներու վրայ:

ՈՒՐԻՇ ՈՒՂԻ ՊԷՏՔ ՉԷ ՓՆՏՐԵԼ

Արցախի «Ստեփանակերտ» շաբաթաթերթի գլխաւոր խմբագիրին նշմարը կ'ընդգծէ արցախեան հարցը ազգային ճիգերով լուծելու եւ Արցախը վերաբնակեցնելու աշխատանքին անհրաժեշտութիւնը:

Արցախցին իր անկախութեան եւ ազատութեան համար ոտքի ելաւ եւ հայորդիներու արեան ու բազում զոհերի գնով ձեռք բերեց իր անկախութիւնը: Այդ անկախութիւնը համայն աշխարհի կողմից ճանաչելու համար առայսօր էլ միջազգային ատեաններում շարունակում են իրենց իւրովի տեսակէտներն արտայայտել. Արցախեկող-գնացող յանձնախմբերը մի ընդհանուր յայտարարի չեն գալիս. Եւ ինչ, կան ուժեր, որ արցախցիների տարիների ալեկոծումներից յետոյ առաջարկում են Արցախը նորից վերադարձնել Ազրպէյճանին, այսինքն իր նախկին եօթանասնամեայ ստրկատիրոջը, իր գաղութարարին: Նրանք Արցախը համարում են Ազրպէյճանի անբաժանելի մասը. «Անբաժանելի մաս». այդ ո՞ր պատմագրութեամբ է պայացուցուած ..

Հիմա արցախցին լաւ է գիտակցում, որ ինքը, միայն ինքը պէտք է վճռի իր բախտը: Հայը միշտ իր յոյսը ուրիշների հետ է կապում, եւ միշտ էլ յուսախաբ է եղել Վերջին տարիներին արցախեան դասերը կրկին դա ապացուցեցին եւ, վերջապէս, մինչեւ ե՞րբ պէտք է ուրիշի հետ մեր յոյսերը կապենք Բաւական է: Հայ ժողովուրդը ինքը, միայն ինքը պէտք է վճռի իր հարցը, որոշի Արցախի բախտը: Սա է միակ ճշմարտութիւնը: Այսօր ոչ մի ուժ չի կարող ընկճել արցախահայութեան ըմբոստ ոգին: Նա միշտ եւ վերջ կը պահպանի իր որդիների արեան գնով ձեռք բերուած ազատութիւնն ու անկախութիւնը: Այսօր, ուր էլ որ կան, Արցախից դուրս, օտար ափերում, օտար երկնքի տակ մեր Արցախ աշխարհի զաւակները պէտք է վերադառնան իրենց հայրենի հողը, շենացնեն, նոր շունչ տան, պահպանեն իրենց պապենական օճախները Այսօր մեր նորաստեղծ հանրապետութիւնից դուրս հարիւր- հազարաւոր արցախցիներ ունենք, որ այս վճռական պահին պէտք է վերադառնան, Արցախում ամուր կանգնած իրենց եղբայրների ու քոյրերի հետ միասին պաշտպան կանգնեն մեր ապուպապերի հողին Ուրիշի վրայ պէտք չէ յոյս դնել: Այս նկատառումով բարի գործեր են տարւում Մայր Հայաստանում ու Արցախում Ստեղծուել են յատուկ օգնութեան ֆոնտեր Արցախից դուրս գտնուող այն երիտասարդ արցախցիների համար, որոնք ցանկանում են վերադառնալ Արցախ, բայց նիւթական միջոցներ չունեն Արցախում բնակուելու, առաջին անհրաժեշտ պայմաններ ստեղծելու. Այսօր Արցախը պատրաստ է ընդունել իր զաւակներին:

Նրանց, ովքեր չունեն բնակարաններ, կը տրամադրուեն միջոցներ եւ բնակտարածութիւն բնակարան կառուցելու: Կը յատկացուեն անհատական տնտեսութիւն ստեղծելու բոլոր հնարաւորութիւնները: Այո, առայսօր շատերն են եկել, հողակտոր, այգեմաս վերցրել, անհատական տնտեսութիւն ստեղծել .. Եւ ինչ, բոլորն էլ գոհ են եւ շնորհակալ: Լաւ աշխատում են, լաւ էլ ապրում, լիանում Արցախ աշխարհի բարիքներով: Արցախի հողը բերրի է: Մարդիկ աշխատում են եւ հողից ստանում անհրաժեշտ բարիքներ. Այդ բարիքները յատկապէս ստանում են գիւղի մարդիկ: Տնտեսագէտ- ընկերաբաններն ուսումնասիրել եւ ապացուցել են, որ Արցախն իր հողատարածութիւններից կարող է ստանալ այնքան բարիք, որով կարելի կը լինի կերակրել աւելի քան տասը միլիոն մարդ: Յոռետեսները կարող են դրան չհաւատալ, բայց դա ճշմարտութիւն է: Իրօք, հարուստ է Արցախի հողը. Դեռ լիովին չեն ուսումնասիրուած նրա ընդերքը, հանքային հարստութիւնները: Ըստ գիտնական- երկրաբանների՝ չի բացառւում ոսկու, իւրանիումի, քարիւղի եւ հանքային այլ տեսակների առկայութիւնը Համոզուած ենք, որ ժամանակի ընթացքում այս ենթադրութիւնները իրականութիւն կը դառնան եւ Արցախն իր բնաշխարհով, ընդերքի հարստութիւններով հանդերձ, կը դառնայ աշխարհի ամենազարգացած երկրամասերից մէկը:

Այո, Արցախն ունի այդ հնարաւորութիւնները եւ, անշուշտ, օտարութեան մէջ գտնուող իր հայորդիների վերադարձով, միացեալ ուժերով կարող ենք Արցախը դարձնել ծաղկուն, ամենահարուստ երկրամասը: Այսօր Արցախի ամենաառաջնահերթ հարցը՝ այն արցախցիներով վերաբնակեցումն է: Որոշումները, օրէնսդրութիւնները չեն կարող այնպէս լուծել Արցախի հարցը, ինչպէս այն կը լուծի մեր հայրենակիցների վերադարձը: Ղարաբաղ- Արցախի հողը նրանն է, ով նրա վրայ է ապրում, գործում է: Սա է ճշմարտութիւնը:

Լ. ՄԿՐՏՉԵԱՆ

«Ստեփանակերտ» շաբաթաթերթի գլխաւոր խմբագիր

ՍԱՄՈՒԷԼ ԲԱԲԱՅԵԱՆԸ ԻՐ, ՎԱԶԳԷՆ ՍԱՐԳՍԵԱՆԻ, ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԵՒ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՄԱՍԻՆ

Ստորեւ կը ներկայացնենք *«Երկիր»* օրաթերթին հարցազրոյցը՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան պաշտպանութեան նախարար Սամուէլ Բաբայեանի հետ:

ՀԱՐՑՈՒՄ.- Պրն. Բաբայեան, ի նչպէս էք գնահատում ընտրութիւնները Հայաստանում:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.- Գտնում եմ, որ բնական ընտրութիւններ չկին: Ինչ խօսք, թերութիւններ կային: Սակայն թերութիւնների մասին խօսելիս պիտի չմոռանանք խորհրդային մտայնութեան մասին, որից վերջնականապէս ազատուելու եւ միջազգային չափանիշներին լրիւ համապատասխան ընտրութիւններ կազմակերպելու համար որոշակի ժամանակ եւ փորձ է պէտք: Ինչ վերաբերում է ցուցակների անճշտութեանը, որի մասին շատ է խօսուել ու գրուել, ապա ես հակուած եմ այդ հանգամանքը դիտարկել ոչ միայն ընտրութիւնների տեսանկիւնից: Սովորաբար, ես ցանկացած հարցի աւելի խորքային մօտեցում եմ փորձում ցուցարերել եւ ձգտում եմ փոքր ինչ հեռուն տեսնել:

Բացատրեմ միտքս: Բոլորը խօսում են այն մասին, թէ ինչպիսի վնաս է հասցրել ընտրութիւններին ցուցակների անճշտութիւնը: Իսկ ինձ այդ հանգամանքը նաեւ յուշում է, որ տեղական ինքնակառավարման մարմինների ղեկավարները՝ գիւղապետները, թաղապետները, քաղաքապետները, իրենց տեղերում չեն, աւելին՝ չեն տիրապետում իրավիճակին: Ինչո՞ւ ենք մոռանում, որ ցուցակներից դուրս մնացած մարդիկ ոչ միայն ընտրող են, այլեւ հարկատու: Եթէ վերոյիշեալ անձինք իրենց պարտականութիւնները յաւ կատարէին, ապա կ'իմանային այդ մարդկանց տեղը: Կրկնում եմ, սա միայն ընտրութիւնների հարց չէ, այլ տնտեսական մեքանիզմների եւ հարկային դաշտի յստակեցման խնդիր: Կարծում եմ, նոր վարչապետը պիտի հետագայում ուշադրութիւն դարձնի տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրութիւններին, որոնք պակաս կարեւոր չեն:

Հ.- Դուք հովանաւորում եւ ֆինանսաւորում էիք «Իրաւունք եւ Միաբանութիւն» դաշինքին: Ձեր ծախսած միջոցները արդարացրի՞ն ձեր սպասելիքները: Նկատի ունենք յիշեալ դաշինքից ընտրուած 7 պատգամաւորներին:

Պ.- Նախ, ինչի՞ց կ'ենթադրել, որ ես ինչ-որ գումարներ եմ ծախսել, ֆինանսաւորել դաշինքին: Ձեր տեղեկութիւնները ճիշդ չեն: Երկրորդ՝ ոչ թէ 7 պատգամաւոր, այլ 13: Նկատի ունեմ նաեւ մեծամասնական ցուցակով իմ հովանաւորութեամբ ընտրուած պատգամաւորներին: Ինչ վերաբերում է սպասելիքներին, ապա ասեմ, որ ես լիովին բաւարարուած եմ: Նկատի ունեցէ՛ք՝ այդ արդիւնքին մենք հասանք այն դէպքում, երբ՝ ընդունուած չէինք որեւէ ուժի կողմից: Երրորդ՝ մենք բոլորս պիտի ճիշդ դասեր քաղենք այդ ընտրութիւններից: Համաձայն չեմ, երբ պնդում են, թէ այս ընտրութիւնների ժամանակ ժողովուրդը քաղաքականացուած չէր: Այդպէս չէ, պարզապէս ժողովուրդը յոգնել է առաջնորդներից: Կուսակցութիւնները պէտք է իրենց մէջ ուժ գտնեն եւ հաշտուեն այն մտքի հետ, որ ժողովուրդն, իրօք, յոգնել է իրենց առաջնորդներից: Կարծում եմ, չէք ժխտի, որ ժողովուրդը նայում է ոչ այնքան կուսակցութիւններին, որքան դրանց առաջնորդներին: Ընտրութիւններում կուսակցութիւնները ստացել են այն արդիւնքը, որքան ունեն: Ինձ թւում է, ընտրութիւններից յետոյ փոփոխութիւններ կը լինեն կուսակցութիւնների չարքերում:

Հ.- Մէկ տարի առաջ ձեր եւ Արկադի Ղուկասեանի միջեւ կարծես հակասութիւններ չկային: Քոչարեանի նախագահ դառնալուց առաջ Ա. Ղուկասեանը, կարծում էր թէ ԵԱՀԿի Մինսքի խմբում հնարաւոր չէ լուծել ղարաբաղեան հարցը. «Ունենալու ենք այն, ինչ ուզէինք 1988 թուականին (ինքնավարութեան բարձր կարգավիճակ)»:

Պ.- Ա. Ղուկասեանի հետ ոչ մի հարց չունեմ, ձեր տեղեկութիւնները դարձեալ ճիշդ չեն: Աւելի՛ն. մենք հարցեր չենք ունեցել եւ չենք ունենայու, որովհետեւ մենք, յամենայնդէպս, գիտենք, թէ ինչ պատասխանատուութիւն ենք կրում եւ ինչ բեռ է մեր ուսերին: Ինչ վերաբերում է ձեր մէջբերած արտայայտութեանը, ապա ես, ճիշդն ասած, տեղեակ չեմ դրան: Եթէ նոյնիսկ ասել է, ապա պէտք է ճշդել, թէ ինչ ենթատեքստում է դա ասուել:

Հ.- Դուք չէիք պատկերացնում Ղարաբաղի հարցի լուծումն առանց Իրանի ինչ-որ միջնորդութեան: Հիմա՞ էլ էք այդ կարծիքին:

Պ.- Ես երբեւէ չեմ ասել, թէ հարցի լուծումը հնարաւոր չէ առանց Իրանի: Բայց գտնում եմ, որ Ղարաբաղում խաչաձեւուում են չրջանի մեծ պետութիւնների չահերը, եւ հարցի կարգաւորման ժամանակ մենք պիտի հաշուի առնենք դրանք, որպէսզի հետագայում նոր խմորումներ չլինեն, այլապէս կ'ունենանք մի որոշում, որը պաշտպանելու են ոչ բոլոր չահագրգիռ կողմերը: Գտնում եմ, որ նրանք պիտի մասնակցեն խնդրի կարգաւորմանը: Այսօր էլ մնում եմ այդ կարծիքին: Ինչ խօսք, կան հարցեր, որոնք Իրանից են կախուած: Պիտի չմոռանանք, որ Իրանը մեր հարեւան երկիրն է: Բայց դա չի նշանակում, թէ առանց Իրանի խնդիրը չի կարող լուծուել:

Հ.- Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութիւնը ընդունելի է համարում «ոչ անկախութիւն, ոչ ինքնավարութիւն» կարգավիճակը, մինչդեռ դուք Ղարաբաղը համարում էք Հայաստանի անբաժանելի մաս, ինչպէս Լոռին կամ Սիւնիքը:

Պ.- Ես որպէս գիտնական, գտնում եմ, որ Ղարաբաղը Հայաստանի անբաժանելի մասն է: Այսօր էլ մնում եմ այդ կարծիքին: Եկէք յիշենք, թէ ինչի համար է ոտքի կանգնել մեր ժողովուրդը եւ ինչ է պահանջել: Այլ հարց է, որ դիւանագիտութիւնն իր խնդիրներն ու քայլերն ունի:

Հ.- Դուք կարծում էք, որ ԵԱՀԿի Մինսքի խմբի վերջին առաջարկութիւնները «Ընդհանուր պետութեան» մասին չեն տարբերւում 1996ի Լիզպոնի եւ 1997 թուականի գարնան առաջարկներից:

Պ.- Ես երբեւէ չեմ ասել, թէ դրանց միջեւ տարբերութիւններ չկան: Տարբերութիւններ կան եւ դրանք մեծ են: Այն հանգամանքը, որ Ազրպէյճանը չի ընդունել վերջին առաջարկները, հէնց դրա վկայութիւնն է: Այլ հարց է, որ այդ առաջարկները չեն կարող լիովին գոհացուցիչ լինել մեզ համար: Դրա խնդրի կարգաւորման փոխզիջումային տարբերակի նկատմամբ մեր կառուցողական վերաբերմունքի առհաւատչեան է: Սակայն մենք նաեւ յայտարարել ենք, որ դա մեր կողմից արուող գիջումների առաւելագոյն սահմանն է: Դրանից այն կողմ մենք չենք գնայ:

Հ.- Ի՞նչպէս էք վերաբերւում Վազգէն Սարգսեանի վարչապետ դառնալու հաւանականութեանը:

Պ.- Շատ բնական: Գտնում եմ, որ դա պիտի կատարուէր ութ ամիս առաջ, եւ ոչ թէ հիմա: Ես վաղուց էի դրան կողմնակից, որովհետեւ համոզուած եմ, որ նա այն մարդն է, որ յաւում է երկրի համար եւ ինչ հնարաւոր է, անպայման կ'անի երկրի բարգաւաճման ու հզօրացման համար: Նա պատրաստ է եւ կարող է անել:

Հ.- Ի՞նչ ազդեցութիւն էք ունենալու Հայաստանի կառավարութեան կազմաւորման գործընթացում:

Պ.- Ես երբեք ազդեցութիւն չեմ ունեցել նման գործընթացում եւ մտադրութիւն էլ չեմ ունեցել: Եւ ընդհակառակը՝ միջամտելուս պատճառն ամենեւին էլ դա չէր, ինչի մասին բազմիցս առիթ եմ ունեցել ասելու հայաստանեան մամուլում: Ես ընդամէնը իմ ծառայութիւնները եմ առաջարկել եւ իմ պատրաստակամութիւնը՝ օգնելու հայրենիքի բարգաւաճման ու զօրացման գործին: Պատրաստ եմ օգնել եւ օգնում եմ:

ԱՊՀ ԿԸ ՋԱՆԱՅ ՄՆԱԼ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ

ԱՊՀ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՅՈՒՆԻՍ 4Ի ԺՈՂՈՎԻՆ ԲԱՑԱՅԱՅՏՈՒԵՑԱՆ ԲԱԶՄԱԹԻՒ ՀԱՐՑԵՐ: ՄԱՄՆԱԿԻՑ ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐԸ ԱՊՀԻ ԱԶԱՏ ԱՌԵՒՏՈՒՐԻ ԳՕՏԻԻ ԵՒ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՂ ՄԱՐՄԻՆԻ ԳՈՅԱՑՄԱՆ ՇՈՒՐՋ ԱՆԵԼԸ ՀԱԶԻՒ ԹԷ ՇՐՋԱՆՑԵՑԻՆ: ԽՐԱՄԱՏԸ ԿԸ ԽՈՐԱՆԱՅ ԱՐԵՒՄՏԱՄԷՏ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ԵՒ ՌՈՒՍԱՄԷՏՆԵՐՈՒ ԽՄԲԱԿՆԵՐՈՒՆ ՄԻՋԵՒ: ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐՈՒ ԳԾՈՎ ՏԱՐԱԿԱՐԾԻՔ ԱՊՀ ՈՐՔԱ՞Ն ՊԻՏԻ ԳՈՅԱՏԵՒԷ:

Պիելոռուսիոյ մայրաքաղաք Մինսքի մէջ Յունիս 4ին գումարուած ԱՊՀի ժողովը մնաց կարգ մը անհրաժեշտ փոփոխութիւններու առաջարկներու ոլորապտոյտին մէջ: ԱՊՀի ազատ առեւտուրի գօտիի եւ որոշումներու համակարգող մարմինի գծով եղած առաջարկներուն ընդդիմացան արեւմտամէտ երկիրները (Վրաստան, Ուզպեքիստան, Ուքրաինա, Ազրպէյճան եւ Մոլտաւիա), որոնք արդէն նախընտրած են դուրս գալ ԱՊՀի հաւաքական Ապահովութեան դաշինքէն՝ ի նպաստ ՕԹԱՆի հետ աւելի սերտ կապերու: Համախոհութեան մը համար ամէնէն աւելի աշխատեցան Ռուսիոյ եւ Պիելոռուսիոյ վարչապետները ու արտաքին գործոց նախարարները: Վերջաւորութեան ԱՊՀի նախարարները բանաւէճերը դադրեցուցին՝ անոնց գծով նախնական որոշումները փոխանցելով ԱՊՀի դեկավարներու Խորհուրդին, որ աւելի ուշ եւ աւելի բարձր մակարդակի վրայ պիտի քննարկէ հարցերը:

Ժամանակաւոր կերպով կարկտնուած այս անհամաձայնութիւնները խորքին մէջ ԱՊՀի ծիրէն ներս գոյութիւն ունեցող տարակարծութիւնները զինուորականէն անդին անցնելով կը սկսին տարածուիլ նաեւ տնտեսական, քաղաքական մարզերու մէջ: Անոնք կը յառաջացնեն գլխաւոր հարցումը. որքա՞ն պիտի գոյատեւէ ԱՊՀը:

Մինսքի հանդիպումին գլխաւոր օրակարգը Ապրիլ 2ին ընդունուած քաղաքական որոշումներու համակարգող կառոյցի մը ստեղծումն էր: Ժողովը պէտք էր ընդունէր 2000 թուականի Յունուար 1են սկսեալ ի զօրու դառնալիք ԱՊՀի ազատ առեւտուրի գօտիի մասին որոշում մը: 12 նախարարներ պէտք էր որոշէին յիշեալ գօտիին գործադիր խորհուրդը, Տնտեսական խորհուրդը եւ անոնց մէջ երկիրներու ներկայացուցչութեան պատկերը:

Թէեւ տնտեսական միաձուլման գծով ԱՊՀ երկիրներու միջեւ տարակարծութիւններուն նախանշանները գոյութիւն ունէին, նախարարներուն ամբողջական ձախողութիւնը համախոհութեան մը հասնելու՝ անակնկալ էր:

Միայն վեց երկիրներ զօրակցեցան Ռուսիոյ ներկայացուցած առաջարկներուն, իսկ մնացեալ վեցը ընդդիմացան անոնց: Եւ որովհետեւ մասնակիցները ոչ կրցան համախոհութեան մը հասնիլ ԱՊՀն վերակազմակերպելու եւ ոչ ալ ազատ առեւտուրի գօտիի գծով համաձայնութիւն մը գոյացնելու, վաւերաթուղթերը յղուեցան ԱՊՀի երկիրներու վարչապետներու հանդիպման:

Արտաքին գործոց նախարարներու ձախող հանդիպումէն ետք Պիելոռուսիոյ նախագահ Ալեքսանտր Լուքաշենքօ ամբաստանեց ԱՊՀի արեւմտամէտ երկիրները, որոնք խափանեցին առեւտուրի ազատ գօտիի յառաջացման աշխատանքը, եւ հետեւաբար, գործած եղան ԱՊՀի քաղաքական կամքին դէմ, ըսաւ ան:

Ռուսական աղբիւրներ դրականօրէն գնահատեցին Ռուսիոյ եւ Պիելոռուսիոյ ներկայացուցիչներուն տարած աշխատանքը՝ միջին եզր մը գտնելու առեւտուրի եւ վարչական առնչութիւններուն համար: Արեւմտամէտ երկիրները, սակայն, յաջողեցան որոշ փոփոխութիւններ մտցնել ԱՊՀի մարմիններու կառոյցին մէջ: Օրինակ, ԱՊՀի գործադիր քարտուղարութեան մօտ ներկայացուցչութիւններու թիւը 6էն բարձրացաւ 12ի, այսինքն՝ իւրաքանչիւր երկիր ունեցաւ մէկ ներկայացուցիչ: Այս փոփոխութիւնը, որ կը նպատակադրէ ապահովել որոշումի ապակեդրոնացումը, յառաջ քշուեցաւ Ուզպեքիստանի վարչապետին կողմէ: Արդեօք այս ապակեդրոնացումը պիտի խորացնէ՞, թէ պիտի դարմանէ ԱՊՀէն ներս բացուող ճեղքը, տակաւին կը մնայ անյստակ:

Սակայն ինչ որ յստակ է, այն է, թէ ԱՊՀի մէջ բաժանումը ապահովական հարցերէ անդին անցնելով տարածուած է նաեւ քաղաքական եւ տնտեսական մարզերուն վրայ: Երբ Վրաստան, Ուքրաինա, Ազրպէյճան, Մոլտաւիա անպաշտօն կերպով նախաձեռնեցին իրենց գործակցութիւնը, շեշտեցին, թէ ուշադրութեան կեդրոնը պիտի ըլլան առեւտրական կապերը, որոնք բնաւ պիտի չընդգրկեն զինուորական մարզը: Երբ խմբակը մեծցաւ ներառնելով նաեւ Ուզպեքիստանը, եւ ստորագրեց ապահովութեան միացեալ ծրագիրներ, արեւմտամէտ երկիրները անգամ մը եւս շեշտեցին, թէ իրենց ընթացքը անյարիր չէ ԱՊՀի: Անմիջապէս ետք այս երկիրներու խմբակը մերժեց ստորագրել ԱՊՀի Հաւաքական Ապահովութեան Դաշինքը՝ նախընտրելով իր յարաբերութիւնները զարգացնել ՕԹԱՆի հետ: Իսկ այժմ անոնք կը հրաժարին նոյնիսկ ԱՊՀի հետ տնտեսական եւ քաղաքական գործակցութենէն:

ԱՊՀն փուլ չեկաւ Մինսքի ժողովին. սակայն կառուցային միջին լուծումները անկարող են երկար ատեն ոտքի պահելու հետզհետէ արեւմտամէտ եւ ռուսամէտ պլոքներու միջեւ բաժնուող հասարակապետութիւնը: Սկզբունքով ԱՊՀ ստեղծուեցաւ պահպանելու համար գործակցութիւն մը եւ միութիւն մը այն երկիրներուն միջեւ, որոնք փաստօրէն անկախ էին, սակայն տնտեսապէս, քաղաքականապէս եւ զինուորապէս տակաւին չկայացած պետութիւններ էին:

Կը թուի, թէ ԱՊՀի երկիրները կը յաջողին իրենք զիրենք հզօրացնել՝ անկախաբար: Խորհրդային Միութեան փլուզումէն տասնամեակ մը ետք անոր յաջորդող կազմակերպութիւնը եւս կազմալուծուելու պատրաստ կը թուի:

«Կ. Ի. ԱՓՏԻՅԻ»

ՊԱՅԹՈՒՅԿ ԿՈՎԿԱՍԸ ՋԻՆԱՐՇԱԻ

Հակառակ Կովկասի մէջ հաստատուած գինադադարներուն, անիկա տակաւին կը մնայ վտանգաւոր եւ անորոշ շրջան մը:

Մայիս 24ին Վրաստանի 71ամեայ նախագահ Էտուարտ Շեւարտնաձէ ենթարկուեցաւ 1995ին իր վեր իր երրորդ մահափորձին: Առաջին անգամ ան փրկուեցաւ ռմբահարումէ մը, ապա անոր չքախումբը ինկաւ թակարդի մը մէջ: Այս անգամ դաւ մրն էր, որ բացայայտուեցաւ: 12 հոգի ձերբակալուեցան եւ գէնքեր բռնագրաւուեցան:

Իսկ Շեւարտնաձէ անգամ մը եւս անմիջապէս դատապարտեց Ռուսիան, որ կը ջանայ իրմէ ձերբազատիլ:

Այս մահափորձը տեղի կ'ունենայ Հայաստան-Ազրպէյճան «գինարշաւի» ենթահողին վրայ, որ հետզհետէ Կովկասը կը բաժնէ ռուսամէտ եւ ՕԹԱՆամէտ բանակներու:

ՕԹԱՆի հակող խմբակը ընդհանրապէս կը ջանայ յառաջ մղելու թրքական ագդեցութիւնը դէպի նախկին խորհրդային հանրապետութիւններ՝ Վրաստան, Ուքրանիա, Ուզպէքիստան, Ազրպէյճան եւ Մոլտաւիա:

Ասոր մրցակից խմբակը, որ Ռուսիոյ կը նայի օժանդակութիւն հայցելու մտադրութեամբ, կը բաղկանայ Հայաստանէն եւ Իրանէն: Ասոնք ծայրամասերուն մէջ իբրեւ իրենց գօրավիգ ունին Յունաստանն ու Չինաստանը:

Քոսովոյի տագնապը հանդիսացաւ լաւ փորձաքար մը: Ռուսական խմբակին մէջ կողմնորոշուողները ընդհանրապէս թշնամական մօտեցում ունին ՕԹԱՆի օդային յարձակումներուն հանդէպ: Հայաստան, որ 30 Մայիսի ընտրութիւններէն ետք հաւանարար ապագայնական կառավարութիւն մը կազմէ, երեք երկիրներէն միակն էր, որ անցեալ ամիս քուէարկեց համաեւրոպական արբանեակային պատկերասփիւռի կազմակերպութենէն՝ Եութելսաթէն Սերպիան վտարելու որոշումին դէմ:

Միւս կողմէ, Վրաստան եւ Ազրպէյճան ընտրած են ՕԹԱՆը: Շեւարտնաձէ՝ նախկին Խորհրդային Միութեան արտաքին գործոց նախարարը, ջանաց փակել Վրաստանի մէջ Ռուսիոյ տակաւին ունեցած գինուորական խարիսխները եւ վերջին չրջանին կը թուի չատ աւելի մօտիկ ըլլալ ՕԹԱՆի խմբակին: Իսկ Ազրպէյճան առաջարկած է գինուորական ջոկատ մը առաքել Քոսովօ, միջամտելու համար տեղադրուած թրքական գօրամասին կողքին:

Այն ագդակը, որ Ազրպէյճանը կը մղէ աւելի մօտէն գործակցելու ՕԹԱՆի հետ, դէպի Հայաստան գէնքի հոսքն է: Ագերիները կարգ մը փաստերով կը պնդեն, թէ Ռուսիա օգնած է Հայաստանին Լեռնային Ղարաբաղի պատերազմէն յաղթական դուրս գալու համար: Զմրան ագերի պաշտօնատարներ դառնութեամբ դժգոհեցան, թէ Ռուսիա Միկ-29 տիպի օդանաւեր եւ նաեւ 300 հակօդայիններ հաստատած է Հայաստանի տարածքին իր խարիսխներուն մէջ: Անոնք ըսին նաեւ, որ ռուսերը Հայաստանի օգնեցին Չինաստանէն հրթիռային մարտկոցներ գնելու համար:

Հաւանաբար ագերիները կը չափազանցեն գինուորական այս անհաւասարութիւնը: Ըստ երեւոյթին, ռուսերը չեն խախտած Եւրոպայի մէջ Աւանդական Ուժերու համաձայնագիրին պայմանները, ըստ որոնց, Ռուսիա ամէն իրաւունք ունի վերասարքաւորելու համար իր խարիսխները: Նոյնիսկ եթէ Ռուսիա բազմաթիւ գէնքեր վաճառեց Հայաստանի 1990ականներու կէսերուն, անիկա որոշ քանակ մը ծախեց նաեւ ագերիներուն:

Ագրպէյճանի գլխաւոր թերութիւնը այն է, որ չունի բոլորանուէր հովանաւոր գերուժ մը: Անիկա ունի Թուրքիոյ հետ պաշտպանութեան համաձայնագիր մը, սակայն ցարդ Թուրքիա ոխմ չէ առած օգնելու ագերիներուն՝ Ռուսիոյ հետ ճակատելու գնով, ոչ ալ օգնութեան հասած են ամերիկացիները: Երբ տարուան սկիզբը ռուսական Միկերը հասան Հայաստան, Ագրպէյճանի նախագահական խորհրդատու Վաֆա Կիւլիւզատէ ամերիկացիները հրաւիրեց գինուորական խարիսխ մը հաստատելու Պաքուի մօտակայքը: Սակայն Միացեալ Նահանգներ չեն ուզեր ուղղակիօրէն միջամուխ ըլլալ Կովկասի մէջ:

Այսուհանդերձ բնական է, որ Թուրքիա ըլլայ ամերիկացիներուն տեղակալը այդ չրջանին մէջ: Անոնք կ'ուզեն, որ Թուրքիա ձեռք ձգէ Կովկասի քարիւղատարներուն մէկ կարեւոր բաժինը եւ ծառայէ իբրեւ կովկասեան քարիւղին եւ կագին չտեմարան: Բնականաբար ասիկա կը գայրացնէ Ցունաստանը, որուն կառավարութիւնը գօրակցեցաւ ՕԹԱՆի քոսովոյեան պատերազմին, սակայն ժողովուրդը անվերապահօրէն սերպամէտ է: Ցունաստան կը կգամէ Հայաստան-Իրան-Ցունաստան առեւտրական կապին մէկ օղակը, որ միաժամանակ կը մարգէ նաեւ հայ գինուորականներ՝ գինուորական երկկողմանի համաձայնագիրի մը ծիրին մէջ:

ՕԹԱՆ, իր կարգին, կ'ըսէ, թէ խորհուրդ պիտի տայ ՕԹԱՆի մօտիկ խմբակին ապահովական հարցերուն, յատկապէս քարիւղատարերուն գծով: ՕԹԱՆի հովանաւորութեամբ պիտի յառաջացուի յիշեալ երկիրներէն կազմուած խաղաղարար զօրամաս մը: Ամերիկացիք նկատի առնելով իրենց հայ, յոյն եւ թրքական լոպպիները, կ'ուզեն, որ Հայաստան թուլացնէ իր կապերը Իրանի հետ: Սակայն Հայաստան իր վառելանիւթին մեծ մասը կը ներածէ Իրանէն, որ նոյն դերը խաղաց Ղարաբաղի պատերազմի օրերուն եւս: Ոչ ոք կ'ակնկալէ, որ այդ կապը կրնայ խզուիլ:

Կը թուի, թէ գերպետութիւններու չահերը պիտի չարունակեն սաստկացնել չրջանային մրցակցութիւնները պայթուցիկ Կովկասին մէջ:

«ՏԻ ԷՔՈՆՈՄԻՍԹ»

ՓԱԹՐԻՔ ՍԻԼ ԻՍՐԱՅԷԼԻ ՄԷՋ

Իսրայէլեան լրատու աղբիւրներ յայտնեցին, թէ Իսրայէլի ընտրեալ վարչապետ Էհուտ Պարաք երկու օր առաջ ընդունեց բրիտանացի լրագրող Փաթրիք Սիլը եւ անոր հետ քընճարկեց Սուրիոյ հետ խաղաղութեան համաձայնագիրի մը հեռանկարները:

Փաթրիք Սիլ հեղինակն է Սուրիոյ նախագահ Հաֆեզ Ասատի կեանքին եւ գործունէութեան նուիրուած գիրքի մը: Այժմ ան կը պատրաստէ Սուրիոյ մասին երկրորդ ուսումնասիրութիւն մը: Շրջանին մէջ իբրեւ օտար լրագրող աշխատած Սիլ կը նկատուի Սուրիոյ հարցերու մասնագէտ մը եւ նախագահ Ասատը ճանչցող սակաւաթիւ անձերէն մէկը:

Իսրայէլի ռատիոկայանը յայտնեց, թէ Փաթրիք Սիլ Իսրայէլ չ'այցելեր իբրեւ պատուիրակը Սուրիոյ նախագահին, ոչ ալ պաշտօնական նամակ մը ունի իրեն հետ:

Թէեւ Սիլ ինք եւս յայտնեց, թէ «Չեմ խօսիր նախագահ Ասատի բերնով», սակայն իսրայէլացի գինուորական եւ քաղաքական դէմքեր կը փութան հանդիպումներ ունենալու բրիտանացի լրագրողին հետ:

«Ետիոթ Ահրոնոթ» թերթը գրեց, թէ Սիլ պիտի տեսակցի Պարաքի ազգմավարութեան անձնակազմի նախագահին, Մոսատի նախկին դեկավար Տանի Եաթոմի հետ, որ Սուրիոյ հետ ապահովական հաւանական համաձայնագիրը գործադրողը պիտի ըլլայ: Սրակարգի վրայ է նաեւ հանդիպում մը Իսրայէլի նախագահ Ազեր Ուայզմէնի եւ Պարաքի քաղաքական խորհրդատու զօր. Թեսֆի Շթաուպըրի հետ:

Սիլ, որ 22 տարիէ ի վեր Իսրայէլ չէ այցելած, Թել Աւիւ կը գտնուի դասախօսութիւններ տալու համար Տայան ռազմավարական ուսումնասիրութեանց կեդրոնին մէջ՝ նախկին վարչապետ Շիմոն Փերէսի հետ:

Սիլ վարչապետ Էհուտ Պարաքի հետ հանդիպման նախօրեակին յայտնեց, թէ «Նորընտիր վարչապետը մեծ յոյսեր կը ներշնչէ շրջանին մէջ, ներառեալ Սուրիոյ մէջ, ուր մարդիկ կը զգան, թէ ան զօրաւոր անձ մըն է եւ տեսլականի տէր, եւ հետեւաբար կը սպասեն, որ բան մը փոխուի»: Իր կարգին Պարաք ըսաւ, թէ Սիլի հետ հանդիպումը կարեւոր է եւ «խոստմնալից սկիզբ մը» Սուրիոյ հետ յառաջիկայ բանակցութեանց:

Բրիտանացի լրագրողը հերքեց իսրայէլեան պատկերասփիւռին այն վերջին տեղեկութիւնը, ըստ որուն Ասատ վատառողջ է եւ ըսաւ, թէ նախագահը առողջական շատ լաւ վիճակի մէջ է:

Սիլ իսրայէլեան բանակի հետախուզութեան բաժնի պատասխանատուներէն Ուրի Սակիի ընկերակցութեամբ պիտի այցելէ գրաւեալ Կոլանի բարձունքը:

ՀԱՄԲԻԿ ՍԱՍՈՒՆԵԱՆԻ ՀԱՍՑԷՆ

HAMPIG SASSOUNIAN
C 88440 CA STATE PRISON
D4– 240 44750 60TH STR.
WEST PLANCASTER CA

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

●Շուշանիկ Փեհլիւանեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի, Հայաշէնի Ս. Յովհաննու - Կարապետ եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Տիկին Անի Գալուստեան 10,000 լ.ո., Երիցուհի Մարի Պալգեորգեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Ենովք Տէր Խաչատուրեան 10,000 լ.ո., Տիգրանուհի Զիւքիւլեան 5,000 լ.ո., Ռոզ Շամատիկեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Սարգիս Սարգիսեան 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Խաչիկ Առաքելեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Վարդգես Տէր-Յարմրէեան 10,000 լ.ո., Միհրանեան ընտանիք 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Յովհաննէս Մաճէպճեան 5,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Յարութ Թօփուշեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Պօղոս Գանդարճեան 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Սիրական Աճեմեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Նիքոլա Աճտուն 20,000 լ.ո., եկեղեցւոյ Տիկնանց միութիւն 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Ներսէս Գասարճեան 10,000 լ.ո., ԼՕԽի Հայաշէն մասնաճիւղ 25,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Պօղոս Գանդարճեան 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Սերոբ Տէր-Տէրեան 10,000 լ.ո., տիկին Տիգրանուհի Տէր-Տէրեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Խաչիկ Թովմասեան 10,000 լ.ո.:

●Նոյն առիթով ԼՕԽի Հայաշէնի մասնաճիւղին եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Տէր եւ տիկին Ռուբէն Գուլումճեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Բենիամին Տէմիրճեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Սեդրակ Փեհլիւանեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Վարդգես Յովսէփեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Խաչիկ Պասմաճեան 5,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Ժորժ Պէրպէրեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Սեդրակ Պըլըտեան 5,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Իշխան Շահինեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Հրանդ Գալէմգէրեան 10,000 լ.ո., Շաքէ Ճամուրգեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Անդրանիկ Զարեան 10,000 լ.ո., տիկին Վերժին Բանիկեան 15,000 լ.ո.:

ԼՕԽի ՊԷՅՐՈՒԹԻ
«ՄԵՂՐԻ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Տեղի կ'ունենայ այսօր՝ Ուրբաթ, 11 Յունիս 1999, կէսօրէ ետք ժամը 4ին, Համազգայինի «Կոմիտաս» մասնաճիւղի սրահին ներս, Ն. Փ. Ճեմարանի դիմաց:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:

ՄԱՀԱՋԴՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահազդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ զայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ԱԶԴԱԿԻ ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ

«ԱԶԴԱԿ»ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն. - 258526, 260115 եւ 241274:

ԱՐՈՒԵՍՏԻ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

ԱՒԵԼԻ ՊԱՅԾԱՌ «ՎԵՐՋԻՆ ԸՆԹՐԻՔ» ՄԸ

ԼՈՆԱՐՏՈՅԻ «ՎԵՐՋԻՆ ԸՆԹՐԻՔԸ» ՈՐՄՆԱՆԿԱՐԸ 20 ՏԱՐՈՒԱՆ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒԹԵԱՆ ԵՏՔ ԿԸ ՅՈՒՅԱԳՐՈՒԻ ՀԱՆՐՈՒԹԵԱՆ՝ ՀՐԱՀՐԵԼՈՎ ԱՐՈՒԵՍՏԻ ԳՈՐԾԵՐ ՎԵՐԱԿԵՆԴԱՆԱՑՆԵԼՈՒ ԿԱՄ ԱՆՀՊԵԼԻ ՋԳԵԼՈՒ ՍՒՄԱՆԳԱԿԱՆ ՎՏԱՆԳ

Գեղանկարներ կուգան ու կ'երթան, մեծ մասը՝ շատ դանդաղ ընթացքով: Իրականութեան մէջ այնքան դանդաղ, որ չենք նկատեր անոնց կրած փոփոխութիւնը: Կը կարծենք, թէ գեղանկար մը առյաւէտ պիտի մնայ այն վիճակին մէջ, որ կը գտնուի: Սակայն տիեզերքի մէջ գեղանկարները եւս կը փճանան, ինչպէս՝ ամէն ինչ: Նոյնիսկ ամէնէն լուռ ու խաղաղ թանգարաններուն մէջ անոնք կը մթագնին, կը տժգունին, կը ճեղքտին եւ կը կեղուրուին: Իսկ երբ նոյն սենեակին մէջ Նափոլէոն իր ձիերը կը պահէ եւ անոր ձանձրոյթէ տառապող գինուորները սալիկներով նչանառութիւն կը փորձեն անոնց վրայ, եւ երբ անոնք ստուար բազմութիւններու խոնաւ չունչին կ'ենթարկուին եւ փողոցներէն անցնող միլիոնաւոր ինքնաշարժներու ծուխը կը պատէ գանոնք, գեղանկարները քիչ մը աւելի արագ կը ծերանան: Այսպէս պատահած է Լէոնարտօ Տա Վինչիի «Վերջին ընթրիքը» որմնանկարին, որ իրագործուած է 1494էն 1498ի միջեւ, Միլանոյի Սանթա Մարիա Տելլէ Կրացիէ եկեղեցիին սեղանատան մէջ: Ի՞նչ կարելի էր ընել. 9 մեթր բարձրութեամբ որմնանկարին վրայ նախապէս կատարուած հաստ խաւով վերանորոգութիւնները եւ 1953ին քարի պէս կարծր մածուցիկ նիւթի մը կիրարկումը թէեւ ձախող փորձեր էին, սակայն բաւարար էին, որ գրօսաշրջիկներ խուժէին տեսնելու համար գայն եւ անոր պատկերը կրող յուշանուէրներ գնէին: Բայց «Վերջին ընթրիքը» կը փճանար:

Իտալական իշխանութիւններ 1978ին փակեցին դուռերը այս գլուխ գործոցին վրայ, որպէսզի վերանորոգութեան մասնագէտ Փինին Պրամպիլլա Պարչիլոն սկսէր իր աշխատանքը, որ պիտի տեւէր 20 տարի եւ պիտի արժէր 7,7 միլիոն տոլար:

Վերանորոգութեան աշխատանքը ընթացած էր որմնանկարին իւրաքանչիւր մասնիկը վերակենդանացնելով, որուն համար օգտագործուած էին նիհիկարոնիւֆ մանրադիտակներ, ջրաներկ եւ չէկոզ պէժ գոյն մը՝ լեցնելու համար անվերականգնելի բաժինները:

ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒԹԵԱՆ ԱՐԴԻՒՆՔԸ

«Վերջին ընթրիքը» աշխարհի ամէնէն հռչակաւոր գեղանկարներէն է, սակայն ինչ որ ցարդ տեսած են մարդիկ, դարերու ընթացքին վերանորոգուած եւ մաշած պատկեր մըն էր: Օքսֆորտի համալսարանէն արուեստի պատմաբանի մը համաձայն, այժմ որմնանկարը աւելի 20րդ դարու կը պատկանի, քան՝ Լէոնարտոյի: Այսուհանդերձ Իտալիոյ մշակոյթի նախարարը գայն կ'ողջունէ իբրեւ «դարուս վերանորոգութիւնը»: Իսկ սկեպտիկներ վերածնունդի ժամանակաշրջանի այս գլուխ գործոցին վերանորոգութիւնը չափազանց անտեղի կը գտնեն:

Հարցը կը սկսի գեղանկարին դիւրարեկ բնոյթէն: Ցայտնի է, թէ անոր ստքանը գոյատեւած է միայն շնորհիւ հարուածը, որ կը պատկանի Լէոնարտոյի, ապա որմնանկարին կէսը կարելի է վերագրել գեղանկարիչին կամ անոր աշակերտներուն: Սակայն եթէ նկատի առնենք միայն այն հատուածները, որոնք կը գոյատեւեն, ապա որմնանկարին միայն 20 առ հարիւրը կը կրէ Լէոնարտոյի կնիքը: Փտող եւ անխնամ մնացած որմնանկարը հասկնալի պատկեր մը չարուներակած է ներկայացնել չնորհիւ յաջախակի վերանորոգութիւններու: Նոյնիսկ Լէոնարտոյի ժամանակներու որմնանկարը տեսնողները կը գանգատէին, թէ անիկա կը կեղուրուէր:

Հուչակաւոր որմնանկարը նաեւ ենթարկուած է արտաքին գնգումներու: 1652ին այնքան գուշնաթափած էր, որ մարդիկ չեն տատամսած մուտք մը բանալու անոր պատկերած սրփռոցին տակ: Բ. Աշխարհամարտին դաշնակից ուժեր ռմբակոծած են սեղանատունը եւ քանդած են անոր երեք պատերն ու առաստաղը, որմնանկարը բաց ձգելով արեւու, անձրեւի եւ հովի դիմաց: Քննադատներ կ'րսեն, թէ որմնանկարին մնացորդացը Լէոնարտոյի վերագրելը ջերմեռանդ հաւատարմութեան ապացոյց մըն է, իսկ գեղանկարիչին վրձնահարուածները ի յայտ բերելու համար 20 տարի տքնիլը՝ խելայեղութիւն:

Նախապէս Ս. Մաթէոսը ներկի, մածոյցի եւ մոմի բազմաթիւ խաւերու տակ կորսուած էր. այժմ նոյն սուրբը «վերածնած» է իր սկզբնական դէմքի արտայայտութեամբ, կապոյտ շրջազգեստով եւ գործածած սպասներով:

Պրամպիլլա 20 տարի չարունակ դանակն ու մանրադիտակը ձեռքին, աշխատած է քերթել 500 տարուան աղտն ու վերանորոգութեան խաւերը, որոնք կուտակուած են որմնանկարին վրայ: 45 քառ. մեթր տարածութեամբ որմնանկարին գրեթէ կէսը չքացած է անոր աշխատանքին ընթացքին, եւ քննադատներ սարսափած են տեսնելով իր ուղղութիւններն ու հակադրութիւնները կորսնցուցած պատկեր մը, ուր նոյնիսկ Քրիստոսի դէմքը անհետացած էր:

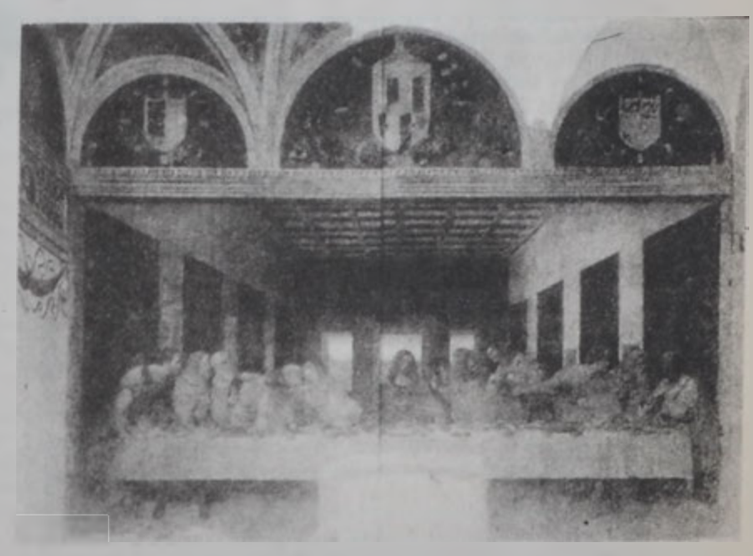
Սակայն վերանորոգողները կը պնդեն, թէ որմնանկարը առաջին անգամ ըլլալով կ'ենթարկուի գիտական մօտեցումով փրկութեան աշխատանքի մը: Անոնք համոզուած են, թէ յայտնաբերած են Լէոնարտոյի վրձնահարուածները Մաթէոս առաքեալին չրջագգեստին վրայ, ոսկեգոյն տերեւներով զարդանմուշներու մնացորդներ՝ ցուղայի չրջագգեստին օձիքին վրայ եւ քսակ մը՝ անոր ձեռքին մէջ: 15րդ դարու գործարուեստի մէջ օգտագործուած ծաղկաւոր պատկերագծումներ յայտնաբերուած են մութ գոյներով վարագոյրներու վրայ, որոնք կը բարձրանան կեդրոնական սեղանին երկու կողմերէն: Պրամպիլլայի խումբը նաեւ մաքրած է առաքեալներուն դէմքերուն վրայ հետագային կատարուած փոփոխութիւնները՝ ի յայտ բերելով գէթ սկզբնական դիմագիծները. օրինակ, աչքերու ուղղութիւնը փոխուած էր, չուրթեր փակուած էին, մօրուք աւելցուած էր, ձեռքեր երկարած էին եւ գլուխներ տափակցած:

ՔՆՆԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Կարգ մը մասնագէտներ համոզուած են, որ վերանորոգութիւնը յաջողած է ի յայտ բերել սկզբնական գոյներ, մանրամասնութիւններ եւ դէմքի արտայայտութիւններ, թէեւ սկզբնական ուրուագիծերու չգոյութեան պարագային պարզապէս դիմաստուերներ իրագործուած են:

«Կարծէք լոյս մը կ'անցնի պատկերուած կերպարներուն, գաւաթներուն, հացին եւ պնակներուն վրայով», կը նկարագրէ Օքսֆորտի համալսարանէն արուեստի պատմաբան մը: Իսկ ամերիկացի արուեստագէտ մը կ'րսէ. «Ամէն ինչ ներդաշնակէ այստեղ. օփերայի մը պէս, որ լաւ դիպուշար մը եւ լաւ երաժշտութիւն մը կը բովանդակէ: Ասիկա լաւ վերանորոգութեան մը ապացոյցն է»:

Կան նաեւ ճիշդ հակառակ մտածողներ: Կարգ մը քննադատներու համաձայն, վերանորոգութիւնը սպաննած է որմնանկարին մէջ Լէոնարտոյի դրած ոգին: Գեղանկարիչը կը պատկերէ այն պահը, երբ Քրիստոս իր աշակերտներուն կ'րսէ, թէ իր առաքեալներէն մէկը պիտի մատնէ զինք այգաբացէն առաջ: Իրրեւ ընդհանուր կարծիք՝ կը վերագրուի որմնանկարին կեանք:

Լէոնարտոյի 15րդ դարու որմնանկարը՝ վերանորոգութեան ետք

գգամ, թէ որմնանկարը կորսնցուցած է իր խորհրդաւորութիւնն ու կախարդական ոգեկոչութիւնը», կը բացատրէ արուեստագէտ մը:

Գլխաւոր հարցականը, կատարուած թէ անկատար մնացած գործերու մանրամասնութիւներէն աւելի, կը վերաբերի նման լայնածաւալ աշխատանքի մը ձեռնարկելու անհրաժեշտութեան: Արուեստի գլուխ գործոցի մը վերանորոգութիւնը յաճախ կիրքեր կը հրահրէ եւ դիրքաւորումներ կը ստեղծէ: Իրականութիւնը այն է, որ անիկա կը յաջողի կամ կը ձախողի, երբեմն անխուսափելի կ'րլլայ եւ երբեմն մտածել կուտայ, թէ աւելի լաւ է արուեստի գործ մը աւերուած վիճակի մէջ ձգել:

«Վերջին ընթրիքը» ապականութենէ պաշտպանելու համար աչքելուներ պիտի անցնին օդածծիչ հսկայական մեքենայի մը մէջէն, որ նոյնիսկ անոնց կօշիկին փոշին եւ գլխուն թեփերը պիտի մաքրէ: Միայն 25 հոգի միաժամանակ պիտի կարենայ դիտել որմնանկարը եւ միայն՝ 15 վայրկեան: Մատուռը բաց պիտի մնայ առաւօտեան ժամը 9էն երեկոյեան ժամը 9ը եւ հարկ է նախօրօք մուտքի տոմս ապահովել, որովհետեւ մեծ թիւով այցելուներ կը սպասուին:

Լէոնարտօ այն առաջին արուեստագէտներէն է, որոնք իրենց գործերը յաւիտենական կը համարէին: Պրամպիլլայի կատարած վերանորոգութիւնը գէթ քանի մը սերունդի համար կ'ապահովագրէ, թէ որմնանկարը կորսնցուցած է իր խորհրդաւորութիւնն ու կախարդական ոգեկոչութիւնը», կը բացատրէ արուեստագէտ մը:

Գլխաւոր հարցականը, կատարուած թէ անկատար մնացած գործերու մանրամասնութիւներէն աւելի, կը վերաբերի նման լայնածաւալ աշխատանքի մը ձեռնարկելու անհրաժեշտութեան: Արուեստի գլուխ գործոցի մը վերանորոգութիւնը յաճախ կիրքեր կը հրահրէ եւ դիրքաւորումներ կը ստեղծէ: Իրականութիւնը այն է, որ անիկա կը յաջողի կամ կը ձախողի, երբեմն անխուսափելի կ'րլլայ եւ երբեմն մտածել կուտայ, թէ աւելի լաւ է արուեստի գործ մը աւերուած վիճակի մէջ ձգել:

«Վերջին ընթրիքը» ապականութենէ պաշտպանելու համար աչքելուներ պիտի անցնին օդածծիչ հսկայական մեքենայի մը մէջէն, որ նոյնիսկ անոնց կօշիկին փոշին եւ գլխուն թեփերը պիտի մաքրէ: Միայն 25 հոգի միաժամանակ պիտի կարենայ դիտել որմնանկարը եւ միայն՝ 15 վայրկեան: Մատուռը բաց պիտի մնայ առաւօտեան ժամը 9էն երեկոյեան ժամը 9ը եւ հարկ է նախօրօք մուտքի տոմս ապահովել, որովհետեւ մեծ թիւով այցելուներ կը սպասուին:

Լէոնարտօ այն առաջին արուեստագէտներէն է, որոնք իրենց գործերը յաւիտենական կը համարէին: Պրամպիլլայի կատարած վերանորոգութիւնը գէթ քանի մը սերունդի համար կ'ապահովագրէ, թէ որմնանկարը

ԲՈԼՈՐԻՆ ՊՈՒՇԿԻՆԸ

ՌՈՒՍԵՐԸ ՋԱՆԱԶԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐՈՎ ԿԸ ՅԻՇԱՏԱԿԵՆ ԱԼԵՔՍԱՆՏՐ ՊՈՒՇԿԻՆԻ ԾՆՆԴԵԱՆ 200ԱՄԵԱԿԸ ԵՒ ԻՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ՌՈՒՍ ԻՐՄԷ ԲԱԺԻՆ ՄԸ ԿԸ ՏԵՍՆԷ ԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԻՆ ՄԷՋ

Անոր գանգուր մազերը եւ միայն այտերը ծածկող մօրուքով կողմնակարը վար կը նայի երկրին տարածքին զետեղուած հարիւրաւոր ցուցատախտակներէ: Առեւտրական ընկերութիւններ կը մըրցին անոր պատկերը օգտագործելու իրենց արտադրութիւնները ծանուցելու համար: Անոր տարեդարձէն առաջ շաբաթաթերթեր, պատկերասփիւռի եւ ձայնասփիւռի կայաններ օրերը կը հաշուէին մինչեւ մեծ իրադարձութիւնը: Այս համատարած հետաքրքրութիւնը Ռուսիոյ նորագոյն *փոփ* աստղին ուղղուած չէ, այլ բանաստեղծի մը, որ մահացած է երկու հարիւր տարի առաջ. այլ խօսքով Ալեքսանտր Պուշկինի, որ Ռուսիոյ ազգային «աշուղը» կը համարուի, եւ որուն ծննդեան 200ամեակը տօնուեցաւ 6 Յունիսին, երկրին ամբողջ տարածքին:

Ռուսիան տնտեսապէս քայքայուած կրնայ ըլլալ, սակայն անոր քաղաքացիները կը պնդեն, թէ իրենց երկրին առասպելական «հոգին» տակաւին անխաթար կը մնայ: Եւ ոչ ոք այնքան յուզիչ կերպով խօսած է այդ հոգիին մասին, որքան Ալեքսանտր Սերգէեւիչ Պուշկին: Ամիսներէ ի վեր մտաւորական բարձր մակարդակով եւ ակադեմական համագումարներ տեղի կ'ունենան Ռուսիոյ տարածքին: Համերգներ եւ երաժշտական փառատօներ կը կատարուին Պուշկինի տարեդարձին առիթով: Անոր թատերախաղերը կը տիրապետեն Մոսկուայի բեմերուն վրայ, գրական մրցանքներ կը կազմակերպուին եւ ժողովրդային տօնախմբութիւններ կը ծաւալին փողոցներու մէջ: Յառաջիկայ ամիս անոր բանաստեղծական «Եւգենի Օնեկին» դասական վէպին վրայ հիմնուած բրիտանական ժապաւէնը պիտի սկսի ցուցադրուիլ Ս. Փեթերսպուրկի մէջ:

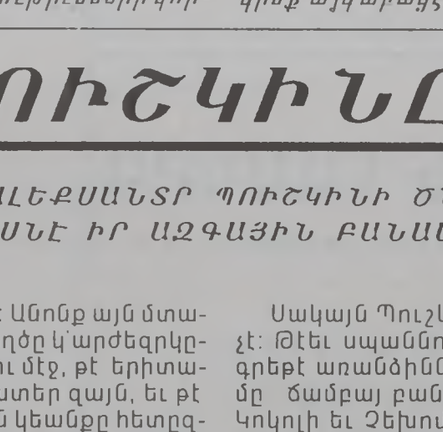
Քաղաքագէտներ հպարտութեամբ անոր բանաստեղծական տողերը կ'արտասանեն պատկերասփիւռէն. նոյն պաստառին վրայ յայտագիրներ կ'ընդմիջուին եւ առեւտրական ընկերութիւններ բանաստեղծին առասպելը կ'օգտագործեն վոտքայէ մինչեւ տուրմ եւ մոլտաւական գինի վաճառելու համար: Թիֆլիսի մէջ բաղնիք մը (*պաճիա*) յատուկ լոգանք մը կ'ընծեռէ նոյն այն սենեակին մէջ, ուր Պուշկին բաւական լաւ քրտնած էր: «Ոչինչ փոխուած է. ամէն ինչ ճիշդ այնպէս է, ինչպէս 150 տարի առաջ», կը շեշտէ *պաճիա*յին սեփականատէրը: Իսկ բանաստեղծին անունին ամէնէն անտրամաբանական օգտագործումը Սիպերիոյ թախծոտ եաքութիա շրջանին մէջ է. այս վայրը ինքզինք կը ծանուցէ իբրեւ Պուշկինի բարեկամներուն աքսորավայրը...:

Նոյնիսկ օդանաւային գիծ մը կը մասնակցի համընդհանուր տօնախմբութեան: Բրիտանական օդանաւային գիծերը մինչեւ 15 Յունիս 200 տոլարի յատուկ սակագին մը կ'ընծեռեն Ռուսիայէն Բրիտանիա վերադարձող ճամբորդներուն «*Փոխքրի իմ մոշըն*» (բանաստեղծութիւնը շարժումի մէջ) նշանախօսքով նշելով Պուշկինի ծննդեան 200ամեակը:

Այս բոլորը ամենայն հաւանականութեամբ տառապալից վէճի մը մղած են Ռուսիոյ պաշտելի բանաստեղծին երկրպագուները: Անոնք այն մտավախութիւնը ունին, թէ բանաստեղծը կ'արժեզրկուի առեւտրական ծանուցումներու մէջ, թէ երիտասարդ սերունդը այլեւս չի գնահատեր զայն, եւ թէ երկրին գրական եւ մտաւորական կեանքը հետզհետէ կը թառամի: Ոմանց համաձայն Պուշկինի անունին խելայեղ օգտագործումը կը վայելէ պետութեան հովանաւորութիւնը, իսկ աղքատութեան մէջ ապրող ժողովուրդը գրեթէ կ'անտեսէ զայն, սակայն նաեւ իրողապէս տակաւին գոյութիւն ունին մեծ թիւով ռուսեր, որոնք անգիր տողեր կրնան արտասանել «Եւգենի Օնեկին»էն:

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԻՆ ՀՄԱՅՔԸ

Ռուսերը կրքոտ կերպով փարած կը մնան Պուշկինի, մասամբ որովհետեւ անոր կեանքը անոր գործերուն նման վիպերգական էր: Ան մեռած է երիտասարդ տարիքին 38 տարեկանին, ֆրանսացիի մը հետ մենամարտի մը ընթացքին, զոր մղած է իր գեղեցիկ կնոջմէն հեռու պահելու համար զայն: Պուշկինի մանուածապատ, պերճ եւ քափանցիկ լեզուն պարզապէս կարելի չէ քարգմանել այլ լեզուներու, ինչ որ զայն աւելի սիրելի կը դարձնէ ռուսերուն, որոնք Պուշկինը բացառապէս իրենց սեփականութիւնը կը համարեն:

«Պուշկին Ռուսիան է, ռուսական լեզուն եւ մշակոյթը», յայտարարեց Ռուսիոյ նոր վարչապետը, անոր ծննդեան տարեդարձին օրը:

Ռուսերը Պուշկինը կը սիրեն նաեւ այլ պատճառով. ան վեր կը բարձրանայ քաղաքական այն վիճերէն, որոնք պատմութեան ընթացքին բացուած են Ռուսիոյ մէջ: Համայնավարները զայն որդեգրած են, որովհետեւ ան կը համակրէր ցարին դէմ ստեղծուած Դեկտեմբերեան շարժումի անդամներուն: Խորհրդային այլախոհներ եւս անոր յեղափոխաշունչ նկարագիրը իրենցը համարած են: «Պուշկին միշտ պատշաճած է բոլորին. պահպանողականներուն, ազատականներուն, թագաւորութիւնը պաշտպանողներուն, այլախոհներուն: Այս բոլորը կրնային գտնել իրենց Պուշկինը: Ազգային հերոսի դիրքին համար ունէր այլ թեկնածու չեմ տեսներ», կ'ըսէ պատմաբան Ալեքսանտր Զորին: Տասնամեակներ շարունակ ռուսերը օգտագործած են «Պուշկինը մեր ամբողջութիւնն է» նշանախօսքը: Վոտքայի ընկերութիւններ տակաւին չեն իւրացուցած այս բառերը:

Ռուսիա միշտ լուրջ վերաբերում ցուցաբերած է իր բանաստեղծներուն հանդէպ: Առիթով մը Ալեքսանտր Սոլժենիցին զանոնք նկարագրած է իբրեւ «փոխ կառավարութիւն» մը, ազգային գիտակցութեան պահապաններ տեւաբար հակադրուած ցարերուն եւ ոստիկաններուն, որոնք փորձած են իրենց հակակշիռին տակ պահել զանոնք:

Սակայն Պուշկին սովորական բանաստեղծ մը չէ: Թէեւ սպաննուած է 38 տարեկանին, սակայն գրեթէ առանձինն ստեղծած է գրական նոր լեզու մը՝ ճամբայ բանալով Թոլսթոյի, Տոստոյեւսքիի, Կոկոլի եւ Չեխովի:

Պուշկին ռուս ոեւէ գրագէտէ աւելի կը խօսի միաժամանակ բարեկարգիչներու եւ պահպանողականներու: «Պուշկին մեր ամէն ինչն է», ըսած է նախագահ Ելցին առիթով մը: Անոր համայնավար թշնամիները համաձայն պիտի գտնուէին:

«Այսօր Պուշկինը միակ բանն է, որուն շուրջ բոլորս համաձայն ենք: Բոլորս ալ որոշ պատճառ մը ունինք զինք սիրելու», գրած է Պուշկինի ժամանակակից բանաստեղծ Լեւ Ռուպինշթայն:

Ազատականներ կը պանծացնեն անոր անհատապաշտութիւնը, պահպանողականներ անոր հայրենասիրութիւնն ու ռուսական ուժեղ պետութեան մը ստեղծումին ջատագով մը ըլլալը, միջազգայնականներ կը մատնանշեն Պուշկինի խոր համակրանքը եւրոպական մշակոյթի հանդէպ, ինչպէս նաեւ անոր ափրիկեան արմատները. Պուշկինի մեծ հօր հայրը Եթովպիայէն բերուած մանուկ մըն էր Մեծն Պետրոսի պալատին մէջ: Ազգայնականներ կը շեշտեն անոր հին ռուսական արմատներէ սերած ըլլալը եւ այն իրողութիւնը, թէ բանաստեղծը երբեք չէ հեռացած ռուսական հողէն:

Ջերմեռանդ հաւատացեալներ կը կարդան անոր կրօնաբոյր բանաստեղծութիւնները, անաստուածները անոր սեռային բացայայտ նկարագրութիւններով «*Կաւրիլիատա*»ն: Մանուկներ կը կարդան անոր հեքիաթները, իսկ վիպերգականութիւնը սիրող չափահասները անոր սիրային քնարերգական քերթուածները:

Պուշկին նաեւ կը նկատուի մարգարէ մը, որ բնազդաբար զգացած է, թէ յեղափոխութիւն մը որքան աւերիչ պիտի ըլլար Ռուսիոյ մէջ:

«Աստուած փրկէ մեզ ռուսական անմիտ եւ անգութ յեղափոխութենէ մը: Մեզմէ անոնք, որոնք անկարելի յեղափոխութիւնները կը ծրագրեն, պարզապէս անչափահաս են, չեն ճանչնար մեր ժողովուրդը կամ կարծր սրտով մարդիկ են, որոնք ոչ իրենց սեփական կեանքով եւ ոչ ալ այլոց կեանքով մտահոգ են», գրած է Պուշկին:

Այս տողերը արձագանգած են հարիւր տարուան քաղաքական պայքարի մը ընթացքին, որ իր գագաթնակէտին հասած է 1917ի համայնավար յեղափոխութեան, քաղաքացիական պատերազմի եւ խորհրդային բռնատիրութեան հաստատումին ժամանակ:

Պատմագէտներ տարօրինակ կը գտնեն, որ այս օրերուն Ռուսիոյ քաղաքագէտները կը փորձեն հագնիլ Պուշկինի պատմուճանը յուսալով, որ անոր հետ կապակցութիւնը կրնայ ամրապընդել իրենց դիրքը:

Սակայն ասիկա նոր երեւոյթ մը չէ: 1937ին, այնպիսի ժամանակներու, երբ Ստալին զանգուածային մաքրագործումներ կը կատարէր, ան Պուշկինի մահուան 100ամեակին առիթով բանաստեղծը ծառայեցուցած է իր նպատակներուն զայն ներկայացնելով իբրեւ համայնավար յեղափոխական մը:

Այսօր Ռուսիան աննճանաչելի ըլլալու աստիճան փոխուած է, սակայն անիկա որեւէ ժամանակէ աւելի կարիքը ունի Պուշկինի:

Հակառակ երկրին տնտեսական ծանր պայմաններուն, ռուսական պետութիւնը աւելի քան 2 միլիոն տոլար ծախսած է Պուշկինի ծննդեան 200ամեակը նշելու համար:

«Մարդիկ կարիք ունին հացի եւ կրկէսի: Եթէ պետութիւնը չի կրնար հաց ապահովել, առնուազն կրնայ կրկէսներ ներկայացնել: Սակայն անիկա իրաւունք ունի: Եթէ նոյնիսկ պետութիւնը չ'օգներ կազմակերպելու այս իրադարձութիւնները, անհատական նախաձեռնութիւններ մոռացութենէ պիտի փրկէին Պուշկինի ծննդեան տարեդարձը: Մեր ոտքին տակ հողը տեւաբար կը շարժի: Մարդիկ տեւաբար կայուն բանի մը հաւատալու կարիքը կը զգան. Պուշկին կը գոհացնէ անոնց պահանջը», կը բացատրէ ռուսական գրական «*Կլաս*» թերթին խմբագիրը:

ՌՈՍԹՐՈՓՈՎԻՉ ԽՈՏՅՍ ԿՈՒ ՏԱՅ ՌՈՒՍԻԱՅԷՆ

Աշխարհահռչակ թաւջութակահար Մսթիսլաւ Ռոսթրոփովիչ յայտնապէս գայրացած է ռուսական թերթերու մէջ իր համերգներուն մասին լոյս տեսած մակերեսային ակնարկներէ եւ յայտարարած է, թէ այսուհետեւ երբեք պիտի չնուագէ Ռուսիոյ մէջ:

Ռուսական «Վէֆ» շաբաթաթերթին մէջ լոյս տեսած հարցազրոյցի մը առիթով Ռոսթրոփովիչ ըսած է. «Այսուհետեւ համերգներ պիտի առմ միայն այն վայրերուն մէջ, ուր մարդիկ կ'ուզեն լսել զիս եւ հանդիսք կը զգան զիս լսելով եւ ոչ թէ պլեյնիսի վայրերու մէջ, ուր մարդիկ անցեալ ժամանակով կը խօսին իմ մասիս»:

Ռոսթրոփովիչ 1974ին հեռացած է նախկին Խորհրդային Միութենէն եւ չորս տարի ետք գրկուած է քաղաքացիական իր իրաւունքէն: 1991ին վերադարձած է գօրակցելու համար բարեկարգումներու ծրագիրին: Այնուհետեւ իր ժամանակին մեծ մասը անցուցած է Ռուսիոյ մէջ:

Անցեալ Դեկտեմբերին 71 տարեկան թաւջութակահարը համերգ մը տուած էր Մոսկուայի մէջ ռուս այլախոհ գրագէտ Ալեքսանտր Սոլժենիցինի ծննդեան 80րդ տարեդարձին առիթով:

«Այսուհետեւ նման առիթներով պիտի չնուագեմ: Չեմ ուզեր, որ համերգներս պատիժի վերածուին», ըսած է Ռոսթրոփովիչ: Ան պիտի շարունակէ այցելել Ռուսիա եւ պիտի վերանորոգէ Մոսկուայէն դուրս գտնուող իր բնակարանը:

Պատրաստեց՝
Լ. ԿԻԼՈՅԵԱՆ - ՍՐԱՊԵԱՆ

ՕՐԱՑԵՑՐ

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

◆ *ԼՈՍԹ ԻՆ ՍՓԷՅՍ-* (Գլաձէթ/ Ապրած. Ջուք. Քոնքորտ. Ֆրիուէյ. Սաժէս).- 21րդ դարուն մէջ տեղի ունեցող գիտա-երեւակայական ֆիլմ մը:

◆ *ՊԷՅՊԻ ՇՈՒՐԻՐԸՍ-* (Էսփաս. Ամփիր/ Տիւ. Սոտեքօ. Էլիթ. Սէնթ Էլի. Աթլանթիս. Լաս Սալինաս).- Ընկերութիւն մը գաղտնի հետազօտութիւններու ձեռնարկած է, յայտնաբերելու համար մանուկներու կողմէ գործածուող եւ ցարդ մեզի անծանօթ լեզուն:

◆ *ՄԱՐԻՈՒՍ Է ԺԱՆԷթ-* (Ամփիր/Սոտիքօ).- Մարսէյի մէջ, Մարիուսի եւ Ժանէթի սիրային եւ ընկերային կեանքին մասին պատմութիւն մը: Բեմադրիչ՝ Ռոպէր Կէտիկեան:

◆ *ՏԸ ԻՆՖՈՐՄԸՆԹ-* (Գլաձէթ/Ապրած. Ջուք. Քոնքորտ).- 1983ին, Հիւսիսային Իրլանտայի մէջ բանտարկուած նախկին ահաբեկիչ մինճի ազատ կ'արձակուի: ԻՐԱ ահաբեկչական գործողութիւնը կը յանձնէ մինճիի, որուն իրագործումէն ետք կը ձերբակալուի եւ...

◆ *ՊԷՅՐՈՒԹ ՖԱՆԹՈՄ-* (Էսփաս. Ամփիր/Սոտեքօ).- Երկար բացակայութենէ ետք, ԽՕականաններու վերջաւորութեան, Խալիլ կը վերադառնայ Պէյրութ: Ան տասը տարի առաջ, ծանր վէճէ մը ետք, ինքզինք մեռած ձեւացուցած էր եւ կեղծ անունով փախած Պէյրութէն... Բեմադրիչ՝ Ղասսան Սալհապ:

◆ *ՔՐՈՒԻԶԸ ԻՆԹԵՆՇԸ ՆՋ-* (Էսփաս. Ամփիր / Սոֆիլ. Տիւ. Սոտեքօ. Էլիթ. Սէնթ Էլի. Աթլանթիս. Լաս Սալինաս).- «Տէնճըրըս Լիէզընզ»-ի մէկ այլ տարբերակը, ուր Քաթրին, իր կէս-եղբօր՝ Սեպաստիանի հետ, գրաւի կու գայ կոյս աղջկան մը գծով:

◆ *ԹԱՔՍԻ-* (Էսփաս. Ամփիր/Սոֆիլ. Տիւ. Սոտեքօ. Սէնթ Էլի.).- Մարսէյի մէջ, *փիցցայի* նախկին սպասարկող եւ *թաքսիի* վարորդ՝ Տանիէլ, կ'օժանդակէ ոստիկանութեան, գերմանացի գողերու խմբակ մը յայտնաբերելու:

◆ *ՊՐԱՅՏ ԱՖ ՉԱՔԻ-* (Գլաձէթ/ Ապրած. Քոնքորտ).- «Չայլտ Փէյֆիլմաշարին չորրորդ տարբերակը, ուր Չաքին այս անգամ իր «Հարսին» հետ միասին դարձեալ չարիքներ կը գործէ:

◆ *ՓԷՋ ԱՏԼՄՋ-.* (Գլաձէթ/ Ապրած. Ջուք. Թրիփոլի.Գլազա. Քոնքորտ. Ֆրիուէյ).- Իրական կեանքէ առնուած պատմութիւն մը, ուր բժիշկ Փէչ Ատլմզ (Ռոպին Ուիլիըմս) կ'որդեգրէ հիւանդները խնդացնելով բժշկելու իր իւրայատուկ ոճը, կորսնցնելով իր ասպարէզը...

◆ *Ս ՄՄ-.* (Էսփաս. Ամփիր. Տիւ. Սոտեքօ. Էլիթ. Լաս Սալինաս).- Գաղտնի ոստիկան Թոսի (Նիքըլըս Քէյճ) կը յանձնուի ստուգումը կատարել՝ 8 մմ. ֆիլմի մը նկարահանման վաւերականութիւնը:

◆ *ԻՒՆ ՇԱՆՆ ՍՒՒՐ ՏԷՕ-.* (Գլաձէթ. Քասլիք. Միթէ. Սաժէս).- Երիտասարդ աղջիկ մը (Վանեսա Փարատի) ցարդ իրեն անծանօթ հօր փնտրտուքին մէջն է, երբ կը հանդիպի 2 հաւանական «թեկնածուներու» (Ալէն Տըլոն եւ Ժան Փօլ Պելմոնտօ):

◆ *ՓԷՅ ՊԷՔ-.* (Ամպասատ. Ֆրիուէյ. Գլաձէթ / Ապրած. Քոնքորտ).- Յաջող գողութենէ մը ետք, Փորթը (Մէյ Կիպսըն) ծուղակը կ'իյնայ իր գործընկերներուն կողմէ՝ մտերիմ ընկերը եւ կինը, որոնցմէ կ'որոշէ իր վրէժը լուծել: Վայրագ արարքներով հետաքրքրական ֆիլմ:

◆ *Ը ՆԱՅԹ Էյթ ՏԸ ՌՈՔՍՊՐՒՒ-.* (Վանտոմ. Գլաձէթ. Գլազա).- Երկու եղբայրներ Լոս Անճելըսի մէջ կը փորձեն հիմնել իրենց սեփական ձայնագրութեան ընկերութիւնը:

◆ *ԳԼԱՍ ՎԱՆՏՈՄ-* (Միթէ. Սաժէս. Էլիթ).- Անձնասպան եղած ոսկերիչի մը խման կինը՝ Մարիան (Քաթրին Տընէօվ), իր ամուսնոյն կիսատ ձգած գործառնութիւնները կը ստանձնէ եւ դժուարութիւններուն կը հանդիպի:

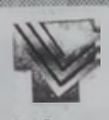
◆ *ԵՈՒՒՎ ԿԱՒ ՄԸՅԼ-* (Ֆրիուէյ).- Երգիծական *ռոմանս* մը Թոմ Հէնքսի եւ Մէկ Ռայընի դերակատարութեամբ, որոնք զիրար կը սիրահարին *հնթըրնէթի* մէջ համակագրութեամբ, առանց գիտնալու, որ թշնամիներ են...

◆ *ՇԷՅՔՍՓԻՐ ԻՆ ԼԱՒ-* (Գլաձէթ. Քասլիք).- 1593ին Լոնտոնի մէջ, Շէյքսփիր (Ժոզէֆ Ֆիէնզ) իր նոր թատերգութեան արտադրութեան համար կը դիմէ հարուստ եւ գեղանի Վիոլային (Գուինեթ Փալթրօ), որուն կը սիրահարի, թատերգութեան նոր նիւթի մը առիթ տալով:

◆ *Ը ՏԵՍՓԸՆ ՆԻ ԱՖ ՀԸՐ ՕՆ-* (Էսփաս).- Իրական պատմութենէ առնուած ֆիլմ մը, ուր Վերոնիքա (Քեթրին Մաքքորմաք) իր կենցաղը կը փոխէ, մօտենալու համար հարուստ դասակարգի մաս կազմող իր սիրահարին (Ռիւֆիւս Սիուըլ):

◆ *ԼԷՕ ՏԻՆԷ ՏԷ ՔՈՆ-* (Սաժէս).- «Ապուշներու ընթրիքին» միտք բանին հետեւելն է. ընթրիքին մասնակիցները կը բերեն «ապուշութիւն» մը եւ լաւագոյնը կը դառնայ յաղթականը...

ԱՐԱՀՆԵՐՈՒ ՀԵՌ.Ի ԹԻՒԵՐԸ-Ֆոնքորտ.- 735439 - Գլաձէթ / Ապրած.- 292192 - Գլաձէթ/Վաղիք - 912508 Ամպասատ.- 217490 Էլիթ.- 440216 - Ամփիր / Սոտեքօ.- 616760/7 -Ֆրիուէյ.- 455590- Ֆոլիզ.- 342962- Էսփաս - 212826- Վանտոմ - 443992- Սէնթ Էլի.- 406700- Ամպասատ / Տիւ.- 792123/4- Ամփիր / Սոֆիլ.- 210050- Սաժէս - 562006/7:

ԹԷՔ. ԼԻ.-

7:30.- *Արաբերէն լուրեր*
8:00.- *Եուրոնիուզ*
8:15.- *Կենդանի գծանկար՝ «Թէուտոր Տը Թակպոթ»*
8:30.- *Կենդանի գծանկար՝ «Թաու Թաու»*
9:00.- *Սուպիէ*
11:00.- *Տը Օտիւէ*
12:00.- *Նատիլ Պիա*
12:30.- *Այամ Ուա Նաս*
14:30.- *Արաբերէն լուրեր*
15:00.- *Մուրիական ֆիլմաշար*
16:00.- *Փէյ Ըպաութ*
16:30.- *Աո Եու Ըֆրէյտ Աֆ Տը Տարք*
17:00.- *Քրաթց Քրիչըր*
17:30.- *Թելէ Քիտի*
18:30.- *Նէոն Ռայտըր*
19:30.- *Արաբերէն լուրեր*
20:00.- *Մըն Լուպնան Ուալ Ալամ*
20:30.- *Լիբանանեան ֆիլմաշար*
21:30.- *Եգիպտական ֆիլմաշար*
23:00.- *Եա Լէյլ*

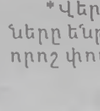
ԷԼ. ԹԻ. ՎԻ.

6:45.- *Թէ. Էֆ. Իի լուրեր*
7:15.- *Ծանուցումներ*
7:30- *Թելէ Մաթէն*
9:30.- *Մուֆրա Տէյմէ*
10:00.- *Մորիքօ Թի. Վի Շուիինկ*
11:00.- *Անվուայէ Սիէսիալ*
13:15.- *Տէ Շիֆր Է Տէ Լեթր*
13:45.- *Ծանուցումներ*
14:00.- *Թէ. Էֆ. Իի լուրեր*
14:45.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
15:15.- *Քի է Քի*
16:00.- *Աղանի Աղանի*
17:00.- *Հէնտպոլ*
18:30.- *Էմ. Թի. Վի. Սփորց*
18:45.- *Սինէ Սինէֆիլ*
19:15.- *Քըլ Մէլլէ Ալլէ*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Խալլիք Մաանա*
21:30.- *Լէ կ'Անէ Թիւպ*
23:30.- *Էմ. Թի. Վի. Սփորթց*
23:45.- *Ֆրանսական ֆիլմաշար*

ԷԼ. ՊԻ. ԱԻ.

7:00.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
7:30.- *Մա Ըլաք Իլլա Հայֆա*
8:00.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
8:25.- *Էն Տը Մենիու*
9:00.- *Եգիպտական ֆիլմաշար*
10:00.- *Թրեկըլ Նաու*
10:30.- *Նահարքում Սայիտ*
13:30.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
14:00.- *Էնթա Ուա Էնա*
15:00.- *Ֆլէշ Նիուզ Սաթ*
15:15.- *Մարիա Մերսետէս*
16:30.- *Քեսթիոն Փուր Էօն Շաւիիրոն*
17:00.- *Քիֆ Ու Լէյշ*
18:00.- *Քոնսուէլօ*
19:00.- *Շու Պատտաք*
20.00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Նիյալ Էլ Պէյթ*
21:30.- *Պասքեթպոլ՝ Սաժէս - Անդրանիկ*
23:30.- *Թին Պլու Լայն*
00:00.- *Նաժուա Քարամի երգահանդէս*

ՄՐԻՍԹ ԱՖ ՊԱԼ.

7:00.- *Ալամ Ալ Սապահ*
11:05.- *Մեքքէէն ուղղակիօրէն ափոռւած աղօթք*
13:00.- *Ֆլէշ Ինֆօ*
13:05.- *Եգիպտական երկար ժապաւէն*
15:00.- *Արաբերէն լուրեր*
15:30.- *Զիպինիա*
16:30.- *Կենդանի գծանկար՝ «Մաիրլ Թաուն»*
17:00.- *Ըկղար Ըքպար*
17:30.- *Անգլերէն լուրեր*
17:45.- *Ֆութպոլ՝ Իրան - Պահրէյն*
19:30.- *Սինէ Մաժալէ*
19:58.- *Շաուահէտ Մըն Այամինա*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Անթալ Հաքամ*
21:30.- *Մարաթա 98*
22:30 - *Նոն Քոմիւնիքէ*

ԷՆ. ՊԻ. ԷՆ.

15:30.- *Վիտէօ Քլիփս*
16:30.- *Ճիւ Լերըր*
17:30.- *Կենդանի գծանկար՝ «Քէչաւի. Թութպրաշ»*
18:00.- *Ալ Պալ*
19:00.- *Վաւերագրական*
19:30.- *Կենդանի գծանկար՝ «Տը Սիմփսընզ»*
20:00.- *Վաւերագրական*
21:00.- *Արաբերէն լուրեր*
21:30.- *Էն. Ուայ. Փի. Տի. Պլու*
22:30.- *Եգիպտական երկար ժապաւէն*

*Վերոյիշեալ յայտագիրները ենթակայ կրնան ըլլալ որոշ փոփոխութիւններու:

ՀԱՄԱՉԳԱՅԻՆԻ ԳՐԱՏԱՐԱԾ

ԳՐԱՏԱՐԱԾԻ ԳԼԽԱՒՈՐ ԿԵԴՐՈՆ ՀԱՄԱՉԳԱՅԻՆԻ ԳՐԱԽԱՆՈՒԹ

ՆԱՐԵԿԱՑԻ | ԿՈՄԻՏԱՍ | ՈՍԿԵԴԱՐ

ՇԻՐԱԿ | ՏՕՆԻԿԵԱՆ | CARAVELLE

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

●Ձորճ Խաչերեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի, Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Տէր եւ տիկին Մկրտիչ Գոյումճեան 15,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Յովհաննէս Ճըլգեան 15,000 լ.ո., տիկին Եուսէֆ Զուէճ եւ զաւակունք 10,000 լ.ո., Հուտա Ռաատ 10,000 լ.ո., Վարդգէս Թովմասեան 10,000 լ.ո., Զաւէն Թովմասեան 20,000 լ.ո., Գէորգ Էլէճեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Վարուժան Մըլիճեան 10,000 լ.ո., Ժոզէֆ Խաչերեան 10,000 լ.ո., Մայք Յարութիւնեան 15,000 լ.ո., Տէօվլէթեան ընտանիք 20,000 լ.ո., Թոնի Կարապետեան 15,000 լ.ո., Գրիգոր Թովմասեան 10,000 լ.ո., Վիգէն Թովմասեան 10,000 լ.ո., Գրիգոր Տագէսեան 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Յակոբ Գոյումճեան 20,000 լ.ո.:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

●Միհրան Չիւրիւքեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի, Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Գարամանլեան քոյրեր 15,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Յովսէփ Գասպարեան 10$, Գեղանուշ Գասպարեան 20,000 լ.ո., Ձորճ Հիւտոյեան 20,000 լ.ո., Ստեփան Պուրուհսուզեան 1000 ա.ո., Պօղոս Պուրուհսուզեան 1000 ա.ո., Յարութիւն Չիւրիւքեան եւ զաւակունք 10,000 լ.ո., Վարդավառ Պուրուհսուզեան 500 ա.ո., Թոնի Մանսուր եւ ընտանիք 500 ա.ո., Երուանդ Գիւլիւքեան 50$, Ժորժ Մըսըրեան 15,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Խաչիկ Պուրուհսուզեան 1500 ա.ո., տէր եւ տիկին Արշակ Պուրուհսուզեան 500 ա.ո., Ժոզէֆ Սն 10,000 լ.ո., Հաճիրէթ Խուրի 5,000 լ.ո., Իպրահիմ Շամէլ 20,000 լ.ո., Մհուրկ Չիւրիւքեան 10$, տիկին Շատարեւեան եւ զաւակունք 25,000 լ.ո., Հայաթ Ապու Հալգա 15,000 լ.ո., Թոնի Ժըպրան 40,000 լ.ո., Աւետիս Զարըքեան 20,000 լ.ո., Միսաք Փոսեան 25,000 լ.ո., Գրիգոր Փոսեան 25,000 լ.ո., Թաշճեան 20$, տէր եւ տիկին Մարգար Գուրտ 10$, Վեզիրեան ընտանիք 20,000 լ.ո., Աւետիս Պոհգալեան 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Սարգիս Տեմիրճեան 10,000 լ.ո., Քարլոս Քարգաֆի 10,000 լ.ո. եւ Սիմոն Ֆարհաք 10$:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ԱՐԱՄ ՔԻԼԷՃԵԱՆԻ մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 13 Յունիս 1999, Ս. Նշան Մայր եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՍԱՄՈՒԷԼ ՕԳՆԱՏԻՍ ՍԵՓԵԹՃԵԱՆԻ մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 13 Յունիս 1999, Նոր Ատանայի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՀԱԼԷՊ *ՀԱԼԷՊ*

ՄԵԼԻՆԷ ՊԷՔԻԱՐԵԱՆԻ մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 13 Յունիս 1999, Հալէպի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ (Վիլլաներ), յաւարտ Ս. պատարագի:

ՄԱՆՍՈՒՐ ՄԿՐԵԱՆԻ մահուան Ա. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 13 Յունիս 1999, Զալքայի Հայ Կաթողիկէ Ս. Խաչ եկեղեցւոյ մէջ, առաւօտեան ժամը 10:00ին:

ՍՐԲՈՒՀԻ ՊԱՍՄԱՃԵԱՆԻ մահուան Ա. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 13 Յունիս 1999, Նոր Մարաշի Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԳԸԼԸՆՃԵԱՆԻ մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 13 Յունիս 1999, Նոր Մարաշի Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԹՐԻՓՈԼԻ *ԹՐԻՓՈԼԻ*

ԳՐԻԳՈՐ ՄԻՔԱՅԷԼ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆԻ մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 13 Յունիս 1999, Թրիփոլիի Ս. Հոգեգալուստ եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԱՅՆՃԱՐ *ԱՅՆՃԱՐ*

ՍԻՄԱ ՀԱՒԱԹԵԱՆԻ մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 13 Յունիս 1999, Այնճարի Ս. Պօղոս եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԱՍՏՂԵՐԸ

ԽՈՒ կ'ըսեն

☆ **ԽՈՒ** (21 *Մարտէն 20 Ապրիլ*)

Ծրագիրի մը մասին կը մտածէք, գայն պիտի ներկայացնէք առ որ անկէ ու պիտի կարենաք գայն գլուխ հանել մասին ապագային: Այժմ հարկ է, որ համբերէք ինչ մը եւս:

☆ **ՅՈՒԼ** (21 *Ապրիլէն 21 Մայիս*)

Պարտականութեան փոփոխութիւն մը հաւանական է. պիտի ունենաք նոր տեսակէտներ, որոնց մասին կ'որոնաք երկար ատենէ ի վեր: Այսօր հաւանարար ստեղծուին պատեհ առիթներ զանոնք իրագործելու:

☆ **ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ** (22 *Մայիսէն 21 Յունիս*)

Յատկանշական կամ մտահոգիչ ոչինչ կայ այսօր ձեր շուրջը, այլ պիտի բաւականանաք առօրեայ գործերով եւ մանր-մունր կարգապրութիւններով:

☆ **ԽԵՑԳԵՏԻՆ** (22 *Յունիսէն 23 Յուլիս*)

Ձեր սրամտութիւնը անկում պիտի կրէ պաղատութեան կամ այլ անհանգստութեամբ մը, որ ձեր մօտ էրոնիկ վիճակ մը կը պարզէ: Հանգստացէք ու մի՛ չղայնանաք:

☆ **ԱՌԻՒԾ** (24 *Յուլիսէն 23 Օգոստոս*)

Ունիք կարգ մը հարցեր, զորս հարկ է կարգադրէք. այստեղինդեր կրնաք սխալ մը սրբագրել՝ անդրադառնալով ձեր ըրած սխալ մէկ պատդուբիան: Հանդարտ եղէք ու համբերատար:

☆ **ԿՈՅՍ** (24 *Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր*)

Բիչ մը իրարանցում եւ աղմուկ, հաւանաբար՝ վասն ոչինչի: Կէսօրէ ետք ամէն հարց պիտի յատականայ, եւ դուք պիտի վերագտնէք հոգեկան ձեր խաղաղութիւնը:

☆ **ԿՇԻՌ** (24 *Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր*)

Մի՛ ընդդիմանաք անհրէնլի մը կամ մեծաւորի մը, այլ գէթ հասկացողութեան ճամբան, որպէսզի կարենաք միջին եզրով բարելաւել ձեր դիրքը:

☆ **ԿԱՐԻՃ** (24 *Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր*)

Մի՛ խարուիք ներգուանի մարդու մը փայլուն խօսքերէն. ան կը փնտռէ միայն օգտուիլ ձեզմէ, որովհետեւ պատեհապաշտ մըն է:

☆ **ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ** (24 *Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր*)

Լաւագոյն ձեւը՝ շփոթ եւ խառնակ կացութիւնէ մը դուրս գալու, հետու մնալն է խնդրոյ առարկայ շրջապատէն եւ սպասել, որ հարցերը հասունցնան ու յստականան:

☆ **ԱՅԾԵԼՂԻՐ** (22 *Դեկտեմբերէն 20 Յունուար*)

Շատ գրաղած էք, գրաղումները կը յաջորդեն իրարու, բայց անոնք ձեր վրայ կը բողոքի հոգեկան ապդիցութիւն մը, որ սմանչելի է:

☆ **ՕՎԱՆՈՑՇ** (21 *Յունուարէն 19 Փետրուար*)

Ցետադիմելէք ճամբորդութիւն մը, որ ձեզի ոչինչ պիտի բերէ: Մնացէք հանդարտ ձեր առօրեայ գրաղումներով: Օրը նպաստաւոր է ամէն տեսակէտով:

☆ **ՁՈՒԿ** (20 *Փետրուարէն 20 Մարտ*)

Ադուոր առիթ մը պիտի ներկայանայ ձեզի, գուցէ՝ անակնկալ առաջարկ մը, որ երազային բան մը կրնայ թուիլ, բայց կրնայ գարմացնել նաեւ ձեզ: Եղէք զգուշ եւ խոհեմ նոյն ատեն:

1700ԱՄԵԱԿ 1700ԱՄԵԱԿ

ՍՐԲԱԶԱՆ ՀԱՄԵՐԳ

(ՄԱԿԱՐ ԵԿՄԱԼԵԱՆ-ՊԱՏԱՐԱԳ)

Կազմակերպութեամբ
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ 1700ԱՄԵԱԿԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻՆ

Հովանաւորութեամբ
Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

Կատարողութեամբ
ՀԱՄԱՉԳԱՅԻՆԻ «ԳՈՒՍԱՆ» երգչախումբին եւ «ՀԱՅԱՍՏԱՆ» նուագախումբին

Ղեկավարութեամբ
ԵՐՈՒԱՆԴ ԵՐԿԱՆԵԱՆԻ

Տեղի կ'ունենայ այսօր՝ Ուրբաթ, 11 Յունիս 1999, երեկոյեան ժամը 8ին, կաթողիկոսարանի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ:

ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ

MASSONA HEALTH CLUB
ԳԵՐՅՈԳՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐԶՈՒՄ
● ՄԱՐՄՆԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱ
● ՍԵՓԱԿԱՆ ԺԱԺՈՒՇԻ
● ՓԵՏՐՈՍԱՐ. ՊԱՏԻԺՆԵՐ
Անթիլիաս, Ազամքա սանթրը, 9րդ յարկ:
Հեռ. 04 - 419219:

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ՄՈՒՏՔԻ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՁԵՐԲԱԶԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵՑԷՔ

ԱՖՀԻԼի մօտ

●ՆՈՒԱՃԱԳՈՑՆ սակերով
●ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՑՆ խնամք
●Վճարման դիւրութիւններ

Հասցէ.- Ազգային Խորհուրդի շէնք, ԱՖԷՏի կից, Հեռ. 248238, 262221:

ԱՂԱՍԱՐԳԻՍԵԱՆ ՀԱՍՏ.

SPLIT TYPE
AIR CONDITIONERS HEAT -PUMP

❖NATIONAL ❖GENERAL ELECTRIC
❖TOSHIBA ❖SAMSUNG
❖SHARP ❖GENERAL

ՎՃԱՐՄԱՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
12 ԱՄՍՈՒԱՅ ՎՐԱՅ

Պուրճ Համուտ – Զաղաքապետարանի հրապարակ,
ՀԵՌԱԶԱՑՆ՝ 01-241000
Շրջ. մուտք, Սանթրը Պլանքոյէն: Կառատուցը ապահովուած:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ-ԱՇԽԱՐՀ

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ.
ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ
(ՖԱՅՆԸԼ ՖՈՐ)

- ԹԱՏԱՄՈՆ - ՌԻԱՏԻ՝ 104 - 98 (1 - 1) - ԱՅՍՕՐ՝ ԱՆԴՐԱՆԻԿ - ՍԱԺԷՍ

Երէկ գիշեր Ժունիէի *«Ֆուատ Շեհապ»* դաշտին վրայ, պասքեթպոլի Լիբանանի ախոյեանութեան *ֆայնըլ ֆորի* Թատամոն - Ռիատի երկրորդ հանդիպումը աւարտեցաւ Թատամոնի յաղթանակով՝ 104 - 98: Այժմ անոնց միջեւ արդիւնքը 1 - 1 է:

Մրցումին արդիւնքը լաւագոյնս կ'ապացուցէ անոր յարձակողական ընթացքը: Երկուստեք եղան շատ արագ յարձակումներ եւ երկու կողմով *ֆասթ պրէյքը* աքանչելի էր: Ընդհանուր առմամբ մրցումը ընթացաւ շատ արագ եւ եղաւ բաւական բարձր մակարդակի: Կիսախաղը աւարտեցաւ Ռիատիի առաւելութեամբ՝ 53 - 48, իսկ մրցումը աւարտեցաւ 88 - 88:

5 վայրկեան երկարաձգումին, Թատամոն եղաւ աւելի լաւ եւ տարաւ վերջնական յաղթանակը՝ 104 - 98 արդիւնքով: Երկու կողմերուն աստղերը հինգական *ֆաուլի* պատճառով չկրցան իրենց ներդրումը բերել երկարաձգումի պահուն: Ամերիկացիներ Քամպըրլէնտ (Ռիատի), Մատիսըն եւ Ճոնսը (Թատամոն) եղան գլխաւոր «պոհ»երը այդ *ֆաուլ*ներուն:

Մրցումին ընթացքին քանի մը առիթով տեղի ունեցան վէճեր, յաճախ իրաւարարին սուլած *թէքնիքըլ*ներուն պատճառով, սակայն մրցումը աւարտեցաւ «մաքուր»...

Այսօր տեղի կ'ունենայ *ֆայնըլ ֆորի* միւս հանդիպումը՝ Սաժէսի եւ Անդրանիկի միջեւ, Անդրանիկի դաշտին վրայ («Տեմիրճեան» կեդրոն. Տրպպայա):

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ. ԷՆ. ՊԻ. ԷՅ.

ՆԻՒ ԵՈՐՔ ՆԻՔՍ - ԻՆՏԻԱՆԱ ՓԷՅՍԸՐՋ՝ 3-2

*Էն. Պի. Էյ.*ի Արեւելեան Շրջանի աւարտական 5րդ հանդիպումը (7էն 4ը կը շահի) երէկ աւարտեցաւ Նիւ Եորք Նիքսի յաղթանակով՝ 101-94. Ինտիանա Փէյսըրսի իսկ դաշտին վրայ: Նիքսի գլխաւոր մղիչ ուժը հանդիսացան Լէյթըլ Սփրիուըլ եւ Մարքըս Քէմպի: Առաջինը նշանակեց 29 կէտ, երկրորդը՝ 21 կէտ եւ 13 *ռիպաունտ*:

Նիւ Եորք Նիքսի մարզիչ ձէֆ Վան Կունտի գոհ է իր կազմէն, իսկ Ինտիանայի մարզիչը՝ նախկին աշխարհահռչակ պասքեթպոլիստ (Պոսթըն Սելթիքս) Լէրի Պըրտ «վայրագած» է իր հնգեակէն, որ իր դաշտին վրայ չկրցաւ կենսական յաղթանակ մը տանիլ, որովհետեւ յաջորդ ճակատումը տեղի պիտի ունենայ Նիւ Եորքի մէջ (վաղը) եւ յաղթանակ մը բաւարար է նիւ եորքցիներուն համար, որպէսզի հանդիսանան Արեւելեան Շրջանի ախոյեան եւ հասնին *Էն. Պի. Էյ.*ի աւարտականին, ուր պիտի ճակատին Արեւմտեան Շրջանի ախոյեանին՝ Սան Անթոնիօ Սփըրսի դէմ, որ 4-0 արդիւնքով տապալած էր Փորթլէնտ Թրէյլ Պլէյզըրսը՝ Արեւմտեան Շրջանի աւարտականին:

Երէկ, սակայն, մրցումին աստղը հանդիսացաւ Ինտիանա Փէյսըրսի սիւնը՝ Ռեյճի Միլլըր եւ նշանակեց 30 կէտ, սակայն անոր ջանքերը բաւարար չեղան որ իր կազմը օգտուի սեփական դաշտի վրայ մրցելու առաւելութենէն եւ յաղթէ մրցումը:

ՏԱԼԿԼԻՒԾ ՎԵՐԱԴԱՐՁԱՒ ՍԵԼԹԻՔ

Սկովտիոյ ֆութպոլի պատմութեան բոլոր ժամանակներու երկու հսկաներէն՝ Սելթիք սկովտիացի նախկին աստղերէն Քենի Տալկիշը երէկ նշանակեց խումբին տնօրէնը, իսկ Ճոն Պարնզը՝ մարզիչ: Պատահական չէ, որ անոնք երկուքը երկար տարիներ կրած են Լիվըրփուլի շապիկը, իսկ Տալկիշ նաեւ եղած է Լիվըրփուլի մարզիչ:

Տալկիշ ֆութպոլի իր ասպարէզը սկսած է Սելթիքի հետ, ուր արդէն չահած է մեծ համբաւ նախքան Լիվըրփուլ փոխադրուիլը: 48 տարեկան սկովտիացին Լիվըրփուլի հետ 3 անգամ հանդիսացած է Եւրոպայի ախոյեան: Քանի մը անգամ ան ընտրուած է Անգլիոյ լաւագոյն ֆութպոլիստ, իսկ իրրեւ մարզիչ չահած է մէկ տիտղոս, բայց ոչ Լիվըրփուլի հետ, այլ Պլէքպըրնի, որ 1995ին հանդիսացաւ Անգլիոյ ախոյեան:

22 տարի ետք Տալկիշի Սելթիք վերադարձը մեծ ուրախութիւն պատճառեց Սելթիքի համակիրներուն, որոնք աւելի քան տասը տարիէ ի վեր կը մնան իրենց գլխաւոր մրցակիցին եւ ոխերիմ թշնամիին՝ Ռէյնճըրգի չուքին տակ: Արդեօք Տալկիշի եւ Պարնզի ժամանակով Սելթիք պիտի կարենայ վերջ դնել Ռէյնճըրգի մենատիրութեան, թէ ոչ: Ահաւասիկ անոնց վրայ դրուած գլխաւոր գրաւականը:

ՌԷԱԼ ՄԱՏՐԻՏ ԿՐԵՑ ԾԱՆՐ ՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԳՐԵԹԷ ԴՈՒՐՍ ՄՆԱՑ ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔԷՆ

Սպանիոյ ֆութպոլի բաժակի մրցաշարքի կիսաւարտական երթի մրցումներուն գծով, Ռէալ Մատրիտ 6-0 արդիւնքով պարտուած հեռացաւ Վալենսիայի դաշտէն, կրելով վերջին 46 տարիներուն իր ամէնէն ծանր պարտութիւնը: Անիկա նոյն արդիւնքով պարտուած էր Մալակայէն, Մարտ 1953ին:

Ռէալ Մատրիտ Վալենսիայի դաշտը այցելած էր առանց հիմնական վեց մարզիչներու, որոնք վիրաւոր էին:

Քլաուտիօ Լոփէս (21րդ), Ալէն Ռոշ (32րդ եւ 42րդ) Կորան Վլայովիչ (35րդ), Միկել Անխել Անկիւլօ (55րդ) եւ Կայսքա Մենտիեթա (74րդ) նշանակեցին Վալենսիայի վեց անպատասխան կոլերը, 45 հազար համակիրներու ներկայութեան:

Երկու կայմերն ալ մրցումը աւարտեցին տասը մարզիկով: Ֆերնանտօ Ռըտոնտօ (Ռէալ Մատրիտ) 25րդ վայրկեանին դաշտէն վտարուեցաւ, իսկ Կորան Վլայովիչ՝ 65րդ վայրկեանին:

Դարձի մրցումին, որ տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Յունիս 16ին, Ռէալ Մատրիտ բաւական դժուարութիւններ պիտի ունենայ Վալենսիայի արձանագրած արդիւնքը կրկնելու համար, հակառակ անոր, որ մրցումը տեղի պիտի ունենայ իր դաշտին՝ *«Սանթիակօ Պէռնապէօ»*ի մէջ:

Կիսաւարտականի դարձի երկրորդ մրցումը իրարու դէմ պիտի հանէ Սելթիքօ Մատրիտն ու Տեփորթիւօ Քորունան, յառաջիկայ Յունիս 15ին: Երթին անոնք 0-0 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրած էին իրարու հետ:

Աւարտականը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Յունիս 26ին, Սեւիայի մէջ:

ՌՈՄԱՆՑԵԻ ԴԺԳՈՀ *ԵՒՐՕ-2000*Ի ՋՏՈՒՄԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ԴՐՈՒԹԵՆԷՆ

Ռուսիոյ ֆութպոլի ազգային խումբին մարգիչը՝ Օլէկ Ռոմանցեւ երէկ իր դժգոհութիւնը յայտնեց Եւրօ-2000ի գտումի մրցումներուն ձեւին մասին:

Հակառակ անոր, որ Ռուսիա յաջողեցաւ կարեւոր յաղթանակներ արձանագրել յաջորդաբար պարտութեան մատնելով Ֆրանսան եւ Իսլանտան, սակայն Ռոմանցեւ դժգոհ է եւ խստիւ կը քննադատէ 4 օրուան ընթացքին երկու մրցում կատարելու որոշումը, որովհետեւ իր կարծիքով կարգ մը խումբեր կ'օգտուին այդ մէկէն, իրենց երկրորդ մրցակիցը համեմատաբար աւելի տկար կազմ մը ունենալով:

Անոր ակնարկութիւնը գլխաւորաբար կ'երթայ Ֆրանսայի, որ այս դրութենէն որոշ չափով օգտուեցաւ, երբ մէկ շաբթուան ընթացքին մրցակից ունեցաւ համեմատաբար աւելի տկար Անտորրան:

Ան կ'ակնարկէ նաեւ Իսլանտայի, որ նախքան իր կազմին դէմ տեղի ունենալիք դժուար մրցումը, ունէր համեմատաբար աւելի տկար մրցակից մը՝ Հայաստանը:

Ռոմանցեւի օրինակները բոլորն ալ կը վերաբերին Դ. խմբակին, ուր իր կազմը կը գրաւէ 3րդ դիրքը՝ Ուքրանիոյ եւ Ֆրանսայի ետին եւ այս դասաւորումով երէկ աւարտի մրցաշարքը, անոր կազմը չի հասնիր Հոլանտա - Պելճիքա...

ԱՅԼԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ՝ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

●*ՌԷԱԼ ՊԵԹԻՍԻ* նախագահ Մանուէլ Ռուիս տը Լոփերա չարաթաշկիգրին յայտնեց, թէ այս եղանակի աւարտին իր կազմին մարգիչ պիտի նշանակէ արժանթինցի Ամերիքօ Կալեկոն: Կալեկօ պիտի փոխարինէ Սպանիոյ ֆութպոլի ազգային խումբին նախկին մարգիչ Խաւիէ Քլեմենթէն, որ այս եղանակին սկիզբը միացաւ Պեթիսի:

Լոփերա նախապէս եղած է Արժանթինի ֆութպոլի ազգային խումբին մարգիչ Տանիէլ Փասարելլայի օգնականը, ինչպէս նաեւ Ռիվըր Փլէյթի մարգիչը:

●*ՖՐԱՆՍԱՑԻ* միջազգային յառաջապահ Սթեֆան Կիվարչ տարուան մը բացակայութենէն ետք վերստին միացաւ իր նախկին կազմին՝ Օքսէռի, յայտնեց ֆրանսական ակումբին նախագահը՝ Ժան - Քլօտ Համէլ:

Շուրջ տարի մը առաջ Կիվարչ լքած էր Օքսէռը եւ միացած՝ Նիւքէսըլի, ապա եղանակի կիսուն փոխանցուած՝ Ռէյնճըրգի: Սակայն երկուքին հետ ալ, ան իրրեւ հիմնական մարգիկ նկատի չէր կրցած առնուիլ:

Ռէյնճըրգի պատասխանատուները յայտնեցին, թէ կիվարչը վերստին իր կազմին միացնելու համար, ֆրանսական ակումբը անոր փոխանցման համար վճարած է շուրջ 5,5 միլիոն տոլար:

28 տարեկան կիվարչ, որ չորս տարուան պայմանագրութիւն մը ստորագրեց Օքսէռի հետ, Ֆրանսայի ֆութպոլի ազգային խումբին չապիկը կրած է 13 անգամ, նշանակելով միայն մէկ կոլ: Ան վերջին անգամ դաշտ ներկայացաւ 1998ի Մոնտիալի աւարտական մրցումին (Պրագիլի դէմ):

●*ՍՓՈՐԹԻՆԿ ԼԻՋՊՈՆ*Ի պատասխանատուները չարաթաշկիգրին յայտնեցին, թէ ընդունած են Բորուսիա Մարգիչ Միրքօ Եոգիչի հրաժարականը, որ կատարուած է առողջական պատճառներով:

Եոգիչ, որ անցեալ Մայիսին կռնակի գործողութեան ենթարկուած էր, մինչեւ 2000 թուականը պայմանագրութիւն մը ստորագրած է փորթուգալեան ակումբին հետ, որ 1998 - 99 եղանակը աւարտեց 4րդ դիրքին վրայ, 16 կէտ ետ մնալով ախոյեան Փորթոյէն:

Սփորթինկ, որ վերջին անգամ փորթուգալի ախոյեանութիւնը չահած էր 17 տարի առաջ, Եոգիչի անմիջական յաջորդ մը չնշանակեց:

●*ԳԵՐՄԱՆԱՑԻ* միջազգային յետսապահ Մարքօ Ռեհմըր լքեց իր կազմը՝ Հանգա Ռոսթոքը եւ միացաւ Հերթա Պերլինի, յայտնեցին այս վերջինին պատասխանատուները:

27 տարեկան Մարքօ, որ եօթը անգամ կրած է ազգային խումբին չապիկը, փոխան 3,7 միլիոն տոլարի միացաւ իր նոր ակումբին, ինչ որ սակայն մրցանիշ մըն է Հերթա Պերլինի ֆութպոլի պատմութեան մէջ:

●*ՉԵԽ* միջազգային յետսապահ Թոմաս Ռոսիցքա Վոթափա Սփարթա Փրակայէն փոխանցուեցաւ 1860 Միւնխէն:

25 տարեկան Վոթափա, որ իր անգամ կրած է Չեխիոյ ֆութպոլի ազգային խումբին չապիկը, երեք տարուան պայմանագրութիւն մը պիտի ստորագրէ իր նոր ակումբին հետ:

ՕԼԻՎԸՐ ՔԱՆՆ ՊԻՏԻ ԲԱՑԱԿԱՅԻ ԲԱԺԱԿԻ ԱՒԱՐՏԱԿԱՆԷՆ

Գերմանիոյ բաժակի մրցաշարքի աւարտականին, որ տեղի պիտի ունենայ վաղր Պերլինի մէջ, բաժակակիր Պայէրն Միւնխէն չատ հաւանաբար Վերտըր Պրեմընի դէմ մրցումին դաշտ ներկայանայ առանց բերդապահ Օլիվըր Քաննի, որ երէկուան իր փորձերուն ընթացքին վիրաւորուեցաւ:

Քաննէն անկախ վիրաւոր են նաեւ միջնապահ Ենս Ժերեմիս եւ յետսապահ Թոմաս Շթրունց: Մարգիչ Օթման Հիցֆէլտ չատ հաւանաբար մրցումէն չատ քիչ առաջ որոշէ, թէ յիշեալ երեքը արդեօք պէտք է, որ դաշտ ներկայացնէ, թէ ոչ:

Պայէրն Միւնխէն պիտի փորձէ իր երրորդ տուպլէն իրագործել, եթէ յաջողի պարտութեան մատնել Վերտըր Պրեմընը, որ երեք անգամ (1961ին, 1991ին եւ 1994ին) չահած է Գերմանիոյ բաժակը: Պայէրն նախապէս երկու անգամ տուպլէ իրագործած է 1969ին եւ 1986ին:

Մրցումին նախօրեակին Պրեմընի մարգիչ Թոմաս Շաֆ կ'ըսէ, թէ իր խումբը դաշտ պիտի ներկայանայ ամբողջական կազմով եւ առանց մտահոգութեան:

«Տրամադրութեանս տակ ունիմ 22 «առողջ» մարգիկներ, որոնցմէ կրնամ ընտրել առաջին 11 մարգիկները: Գիտենք, որ Պայէրն յաղթելու նպատակով դաշտ պիտի ներկայանայ, սակայն մենք ալ նոյնը կրնանք ընել, եթէ կեդրոնանանք մրցումին վրայ», կ'ըսէ Թոմաս Շաֆ:

ԹԵՆԻՍ. ԼՈՆՏՈՆԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

- ՍԱՄՓՐԱՍ ԴԱՐՁԵԱԼ ԱՇԽԱՐՀԻ ԹԻՒ 1Ը - ՍԱՐԳՍԵԱՆ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ՅԱՂԹԱՆԱԿՆԵՐԸ

Ամերիկացի թենիսմէն Փիթ Սամփրաս, որ երկար ատեն մնալէ ետք աշխարհի թիւ մէկը իր դիրքը գիջեցաւ ռուս Եւգենի Քաֆելնիքովի, երէկ Լոնտոնի միջազգային մրցաշարքի Գ. հանգրուանի իր յաղթանակէն ետք՝ աւստրիացի Ուէյն Արթըրգի դէմ (7 - 5, 6 - 3), վերստին գրաւեց միջազգային դասաւորման պարագլուխի դիրքը, որովհետեւ Քաֆելնիքով մրցաշարքէն դուրս մնացած էր հայազգի Սարգիս Սարգսեանի դէմ Բ. հանգրուանի մրցումին իր պարտութենէն ետք, հետեւաբար անոր կորսնցուցած կէտերը, իսկ Սամփրասի չահած կէտերը մեծ ազդեցութիւն ունեցան թիւ մէկի աթոռին համար:

Այս իրագործումէն ետք կը նշանակէ, որ եղանակի կրան շլեմ մրցաշարքը՝ Ուիմպլտընը Սամփրաս պիտի սկսի իբրեւ թիւ մէկ թենիսմէն եւ եթէ ան չահի մրցաշարքը, այդ դիրքը վստահաբար պիտի ամրապնդէ:

Լոնտոնի մրցաշարքին, երէկ Գ. հանգրուանին, հայաստանցի Սարգիս Սարգսեան չարունակեց յաղթական ընթացքը, այս անգամ պարտութեան մատնելով աւստրալիացի Սքոթ Տրափըրը՝ 6 - 3 եւ 6 - 2 արդիւնքով:

Միւս կողմէ, աւստրալիացի Մարք Ֆիլիփուսիս դուրս մնաց մրցաշարքէն, պարտուելով ազգակից Լէյթըն Հէվիթէն (6 - 7, 6 - 3 եւ 7 - 5), իսկ Ֆրանսացի Սեւերիք Փլոյին 1 - 6, 6 - 3 եւ 7 - 5 արդիւնքով պարտութեան մատնեց ամերիկացի Թոտ Մարթինը:

ՈՒՔՐԱՆԻՈՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԽՈՒՄԲԻ ՄԱՐԶԻԿՆԵՐԸ ՀՐԱԺԵՔՈՎ ՓՐԿՈՒԵՑԱՆ ՕԴԱՆԱՒԻ ԱՐԿԱԾԷ ՄԸ

Ուքրանիոյ ֆութպոլի ազգային խումբի անդամները, ինչպէս նաեւ անոնց 21 պարեկաւէն վար խումբի մարզիկները հրաժեշտ փրկուեցան օդանաւի արկածէ մը, կը հաղորդէ *«Ռոյթըրզ»* լրատու գործակալութիւնը:

Ուքրանիոյ խումբը փոխադրող ուքրանական օդանաւը, որ *«Թիւփոլեւ 154»* մրն էր, նախքան երեւանէն բռնիչք առնելը չեզ շարժակներու պայթումին հրդեհ առած է: «Հրաշք մրն է, որ մէկուն քիթը չարխիեցաւ», կը յայտնէ Ուքրանիոյ մարմնամարզի նախարար Իվան Ֆեդորենքօ:

Ուքրանիոյ կազմը, որ Երեւանէն Քիեւ կը վերադառնար, յատուկ բռնիչքով, սակայն, ողջ-առողջ հասած է հայրենիք: Անիկա Հայաստան կը գտնուէր *Եւրո-2000*ի գծով գտումի մրցաշարքին իր ճակատումը կատարելու Հայաստանի դէմ: Մրցումը աւարտեցաւ ճերմակ հաւասարութեամբ (Զորեքշաբթի):

Օդանաւին մէջ ընդամէնը կը գտնուէր 170 հոգի:

ԼԻԹՄԱՆԸՆ ՄԻԱՑԱՒ ՊԱՐՍԵԼՈՆԱՅԻ

Ֆինլանտացի միջազգային յառաջապահ Եարի Լիթմանըն լքեց իր ակումբը՝ Այաքս Ամսթերտամի եւ վերջապէս ստորագրեց Պարսելոնայի տոմարներուն վրայ: Ինը տարի առաջ Լիթմանընի առաջարկ մը ներկայացած էր, երբ ան վաս կը կապէր Ֆինլանտական Ռեյփաս Լահթի ակումբին:

«Այդ տարիներուն տակաւին շատ փոքր էի եւ հակառակ անոր, որ այդպիսի առաջարկ մը ստացայ, սակայն պատրաստ չէի ընդունելու: Թէեւ ասիկա պատահեցաւ ինը տարի առաջ, սակայն այն զգացումը ունէի, որ օր մը պիտի միանամ ապահովական այս մեծ ակումբին», կ'ըսէ 28 տարեկան Լիթմանընն, որ երեք տարուան պայմանագրութիւն մը ստորագրեց Պարսելոնայի հետ, իր պայմանագրութիւնը աւարտած ըլլալով հոլանտական կազմին հետ:

Լիթմանընի Պարսելոնա մեկնումը կը նշանակէ, թէ մարզիչ Լուիս Վան Կաալ (նախապէս Այաքս Ամսթերտամի մարզիչ) իր հետ Սպանիա կը բերէ 1990ական-ներու կէսերուն իր ունեցած հոլանտական խումբին կէսը, այն խումբին, որուն հետ շահած էր Եւրոպայի բաժակը (այժմու *«Չէմփիընզ Լիկ»*ը):

Վան Կաալ կ'ըսէ, թէ յառաջապահ Լիթմանընն, որ 62 անգամ կրած է իր երկրին ֆութպոլի ազգային խումբին չապիկը, դաշտ պիտի ներկայանայ իբրեւ մարզիկ մը, իր կողքին ունենալով Լուիս Էնրիքէն եւ Ֆիլիփ Քոքիւն:

- ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ ՎԱՒԵՐԱՅՈՒՅ...

Շարունակուած Ա.էջէն

ժերու աստիճանական հեռացման եւ ՕԹԱՆեան իաղաղարար ուժերու հաստատման կոչ կ'ուղղէ:

«Այժմ յոյսի պահ մը ունինք. պէտք է աշխատանքը աւարտենք եւ իաղաղութիւն կերտենք», յայտարարեց Մ. Նահանգներու նախագահ Պիլ Քլինթըն, մինչ զինադադարի դիւանագէտները կը դադրեցնէր գերիշխան պետութեան մը դէմ իր առաջին պատերազմը:

Եուկոսլաւիոյ նախագահ Սլոպոտան Միլոշեւիչ ժողովուրդին ուղղուած պատկերասփռուած իոսքի մը մէջ միասնականութեան կոչ ուղղեց քանդուած երկիրը վերակառուցելու համար եւ յայտնեց, թէ միջազգային

Ութերու խմբակի արտաքին գործոց նախարարները չեն ծածկեր իրենց ուրախութիւնը (ՔԷօլն):

այն ուժերը, որոնք Քոսովօ պիտի մտնեն, իաղաղութեան հաստատման պիտի ծառայեն:

Միլոշեւիչ, որ ՕԹԱՆեան 11 շաբաթուան ռմբակոծումներուն ընթացքին, ոչ իսկ մէկ իոսք արտասանած էր, յայտնեց, թէ յարձակումներուն պատճառով եուկոսլաւ 462 զինուոր եւ 114 ոստիկան սպանուած են:

Ան շեշտեց, որ Եուկոսլաւիա յաղթական դուրս պիտի չգայ, եթէ ռմբակոծումները չդադրին:

Ռուսիոյ նախագահ Պորիս Ելցին երէկ ողջունեց ռմբակոծումներու առկախումը, սակայն ան քաղաքական յաւելեալ քայլերու կոչ ուղղեց իաղաղութիւնը ամրապնդելու առաջադրութեամբ:

Ելցին իր կոչը կ'ուղղէր, մինչ ռուս եւ ամերիկացի բանագնացներ կը փորձէին Մոսկուայի դեռակատարութիւնը ճշդել Քոսովոյի մէջ հաստատուելիք իաղաղարար միջազգային ուժին մէջ:

Մ. Նահանգներու արտաքին գործոց փոխնախարար Սթրոպ Թէլպըթ Մոսկուայի մէջ առարկեց Քոսովոյի մէջ «ռուսական գօտիի» մը գաղափարին՝ շեշտելով, որ նման բան գործնապէս Քոսովոյի բաժանումը կը նշանակէ: Սակայն ան գովասանքով արտայայտուեցաւ ընթացքին Եուկոսլաւիոյ տագնապին վերջ տալու առաջադրութեամբ Մոսկուայի գործադրած ճիգերուն մասին:

Թէլպըթ տեսակցութիւններ ունեցաւ Ռուսիոյ Պալքաններու շրջանի յատուկ բանագնաց Վիքթոր Չեռնոմիրտինի եւ վարչապետ Սերգէյ Սթեփաշինի հետ:

Ռուս, ամերիկացի եւ ֆինլանտացի զօրավարներու միջեւ առանձին բանակցութիւններ տեղի ունեցան Քոսովոյի համաձայնագիրին զինուորական երեսներուն մասին:

Պաշտպանութեան նախարարութեան միջազգային գործակցութեան բաժանմունքի պատասխանատու զօրավար Լէոնիտ Իվաշով, բանակցութիւններու սկսելէ առաջ թղթակիցներու յայտնեց, թէ Մոսկուա տակաւին կը յուսայ Քոսովոյի մէջ իր սեփական գօտին ունենալ:

Եուկոսլաւիոյ բանակին պատկանող հակօդային զէնքեր կը կրակուին օդը, իբրեւ խնդութեան արտայայտութիւն:

ներ ըսին, թէ օդային ցատուկ Սպասարկութեան ընտրանի ուժերու փոքր միաւորներ հաւանաբար արդէն Քոսովօ կը գտնուին եւ գաղտնի տեղեկութիւններ կը ղրկեն սերպական նահանգ մտնելու պատրաստուող բրիտանացի, ֆրանսացի, ամերիկացի, գերմանացի եւ իտալացի զինուորներէ բաղկացած ուժին:

Բրիտանիոյ վարչապետ Թոնի Պլէր յայտնեց, թէ խաղաղարար ուժերը պիտի մտնեն նահանգ մը, ուր հարիւր հազարաւոր ականներ զետեղուած են:

Մականի գաղթականներու գործակալութեան պատասխանատու Սատաքօ Օկաթու ֆրանսական «Լը Ֆիկարօ» օրաթերթին ըսած է, թէ կ'ակնկալէ, որ ալպանացի աւելի քան 400 հազար գաղթականներ միանգամեն տուն վերադառնան: Ըստ գործակալութեան, Մարտ 1998ին բախումներու սկսումեն ի վեր, Քոսովոյէն խոյս տուած կամ արտաքսուած գաղթականներու թիւը 988,525 է:

ՈՒԹԵՐԸ ԿԸ ԽՈՍՏԱՆԱՆ ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ՇՐՋԱՆԸ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑԵԼ

Պելկրատէն եուկոսլաւ ուժերու հեռացումը ճգնիւ սկսած, Ութերու խումբակի արտաքին գործոց նախարարները Քէօլնի մէջ «Մարշըլ Ծրագիր»ի մը մշակումին սկսան Պալքաններու շրջանի վերակառուցման համար:

Նախարարները տեսակցութիւն ունեցան աւելի քան 20 երկիրներու եւ կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներու հետ հարաւարեւելեան Եւրոպայի համար «Կայունացման Համաձայնագիր»ը մշակելու համար:

Յետ Բ. Աշխարհամարտեան Եւրոպայի վերակառուցման «Մարշըլ Ծրագիր»ի հետեւողութեամբ Պալքաններու շրջանի վերակառուցման ծախսերը կը գնահատուին 20 միլիառէն 100 միլիառ տոլարով:

(ՌՈՅԹԵՐԶ)

Բրիտանացի անկարգելաւորներ կը սպասեն Մակեդոնիա – Քոսովօ սահմանին վրայ:

Նախագահ Շիրաք այցելութիւն մը կուտայ ֆրանսական զօրաբաժինի մը, որ Թուլոնէն պիտի ուղղուի դէպի Մակեդոնիա:

եկած է պատերազմէն, որովհետեւ մերժած է հրաժարիլ Քոսովոյէն, որ սերպական կրօնքի եւ մշակոյթի օրրան մը կը նկատուի:

«Ութերու խմբակը եւ ՄԱԿը մեր գերիշխանութիւնը եւ հողային ամբողջականութիւնը կ'երաշխաւորեն», ըսաւ ան:

Պելկրատ խորքին մէջ օդային ռմբակոծումներու վերսկսումը կանխարգիլելու համար: Ան շեշտեց, թէ ռմբակոծումները կ'ակնկալէ, որ սերպական կրօնքի եւ մշակոյթի օրրան մը կը նկատուի:

ԶԻՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՈՒԺԵՐԸ ՔՈՍՈՎՈՅԻ ՍԱՀՄԱՆԻՆ ՄՕՏ

Երէկ, ՕԹԱՆի եւ սերպ սպաներ տեսակցութիւն ունեցան Մակեդոնիա - Քոսովօ սահմանին վրայ, մինչ բրիտանացի անկարգելաւորներ, որոնք պաշտօնապէս Քոսովօ մտնող առաջին խումբերը պիտի ըլլան, սահմանին մօտեցան:

Լաւատեղեակ աղբիւրներ ըսին, թէ օդային ցատուկ Սպասարկութեան ընտրանի ուժերու փոքր միաւորներ հաւանաբար արդէն Քոսովօ կը գտնուին եւ գաղտնի տեղեկութիւններ կը ղրկեն սերպական նահանգ մտնելու պատրաստուող բրիտանացի, ֆրանսացի, ամերիկացի, գերմանացի եւ իտալացի զինուորներէ բաղկացած ուժին:

Բրիտանիոյ վարչապետ Թոնի Պլէր յայտնեց, թէ խաղաղարար ուժերը պիտի մտնեն նահանգ մը, ուր հարիւր հազարաւոր ականներ զետեղուած են:

Մականի գաղթականներու գործակալութեան պատասխանատու Սատաքօ Օկաթու ֆրանսական «Լը Ֆիկարօ» օրաթերթին ըսած է, թէ կ'ակնկալէ, որ ալպանացի աւելի քան 400 հազար գաղթականներ միանգամեն տուն վերադառնան: Ըստ գործակալութեան, Մարտ 1998ին բախումներու սկսումեն ի վեր, Քոսովոյէն խոյս տուած կամ արտաքսուած գաղթականներու թիւը 988,525 է:

ՈՒԹԵՐԸ ԿԸ ԽՈՍՏԱՆԱՆ ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ՇՐՋԱՆԸ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑԵԼ

Պելկրատէն եուկոսլաւ ուժերու հեռացումը ճգնիւ սկսած, Ութերու խումբակի արտաքին գործոց նախարարները Քէօլնի մէջ «Մարշըլ Ծրագիր»ի մը մշակումին սկսան Պալքաններու շրջանի վերակառուցման համար:

Նախարարները տեսակցութիւն ունեցան աւելի քան 20 երկիրներու եւ կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներու հետ հարաւարեւելեան Եւրոպայի համար «Կայունացման Համաձայնագիր»ը մշակելու համար:

Յետ Բ. Աշխարհամարտեան Եւրոպայի վերակառուցման «Մարշըլ Ծրագիր»ի հետեւողութեամբ Պալքաններու շրջանի վերակառուցման ծախսերը կը գնահատուին 20 միլիառէն 100 միլիառ տոլարով:

(ՌՈՅԹԵՐԶ)

ՔԱՇՄԻՐԻ ՀԱՐՑՈՎ

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ - ՓԱՔԻՍՏԱՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԱՊԱՐԴԻՒՆ ԵՆ

ԿԸՍԷ ԱՆՋԱՏՈՂԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ՂԵԿԱՎԱՐԸ

ՍՐԻՆԱԿԱՐ, 10 (ՌՈՅԹԵՐԶ).- Քաշմիրի անջատողական ճակատը Հինգշաբթի օր յայտարարեց, որ կը մերժէ նահանգը Հնդկաստանի եւ Փաքիստանի միջեւ բաժնող գիծը՝ գայն «արեան գիծ» նկատելով:

Ապտիւլ Կանի Լոն, որ անջատողական պայքար տանող ճակատին ղեկավարն է, անկարեւոր նկատեց այս շաբաթավերջին տեղի ունենալիք բանակցութիւնները Հնդկաստանի եւ Փաքիստանի միջեւ: Լոն ըսաւ, որ բանակցութիւնները ապարդիւն պիտի մնան այնքան ատեն, որ իր ճակատը չի մասնակցիր անոնց: Հիւրիւթ ճակատը կը համախմբէ քաղաքական, կրօնական եւ անջատողական մօտաւորապէս քսան շարժումներ, որոնք կը գործեն Քաշմիրի հնդկական բաժինին մէջ: Հիւրիւթ պայքար կը մղէ վերջ տալու համար Քաշմիրի վրայ Հնդկաստանի տիրապետութեան: Որեւէ փաստ չկայ, սակայն, որ Հիւրիւթ կը գործակցի Նիւ Տելհիի դէմ գինեալ պայքար տանող իսլամական ուժերուն հետ:

Փաքիստանի արտաքին գործոց նախարար Սարթաժ Ագիզ Շարաթ օր (վաղր) Նիւ Տելհի կը ժամանէ Քաշմիրի հարցով բանակցութիւններ կատարելու համար Հնդկաստանի ղեկավարներուն հետ:

•ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ արտաքին գործոց նախարար Եոշքա Ֆիշըր Հինգշաբթի օր յայտնեց, որ Ութերու խմբակը մտահոգ է Քաշմիրի իրադարձութիւններով եւ կոչ կ'ուղղէ Նիւ Տելհիի ու Իսլամապատի յարգելու Քաշմիրը բաժնող գիծը, ինչպէս նաեւ՝ անմիջապէս բանակցութեան սեղան վերադառնալու:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 4287

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ	ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ
1. *Կուսակալ Ճեւտէթ փաշայի գոհերէն:*	1. *Երախտիք, ծառայութիւն - Սրունքի պահպանակ:*
2. *Հագորենի - Սամարիա քաղաքի հիմնադիրը:*	2. *Քաջալերուիլ, զօրանալ - Լեգուով մը այո՛:*
3. *Մահացու հիւանդութիւն մը - Հայկական «մայր գետ»:*	3. *Մանրագիր - Հանգանակ:*
4. *Քիմիագէտ:*	4. *Կագմոր, վայրի նարդոս:*
5. *Ժխտական մասնիկ - Պառակտումի սերմ:*	5. *Այբուբենէն - Տարածքի միաւոր - Մահճի գլխակողմ:*
6. *Թաղիք - Սեւ ծովու նաւահանգիստներէն:*	6. *Հայաստանի քաղաքներէն:*
7. *Ջայնանիչ - Զ. Մ. Որբունիի երկերէն «Վարձու...»:*	7. *Ընդելուզենք, իրարու հիւսենք:*
8. *Նմանապէս:*	8. *Արբեցող - Ասկերանի գիւղերէն:*
9. *Հայրապետական գաւազան - Եւրոպացի իշխանուհի - Ցուցական ածական:*	9. *Ցարգանք - Ձափոնական օդանաւային ընկերութիւն մը - Կրկնուած բաղաձայններ:*
10. *Ցակոր Պարոնեանի հրատարակած երգիծաթերթերէն - Հասկի փչոտ մազ:*	10. *Գումարուած ժողով - Նախաճաշիկ:*

ԹԻՒ 4286

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Է	Շ	Խ	Ռ	Ա	Ն	Ջ	■	Ա	Ս
2	Կ	Ա	Ծ	Ա	Ն	■	Լ	Ե	Ն	Ա
3	Ո	Ր	Բ	■	Ի	Գ	Ա	Ն	Ա	Լ
4	Ր	■	Ծ	Ա	Մ	Ո	Ն	■	Ս	Ի
5	Ճ	Ռ	Ա	Ք	Ա	Դ	■	Գ	Ո	Մ
6	■	Ի	Ն	Ի	Ն	■	Լ	Ա	Ի	Ա
7	Մ	Ա	Ք	Ս	Ա	Տ	Ո	Ի	Ն	■
8	Ե	Տ	■	■	Լ	Ո	Ի	Ա	■	Ի
9	Դ	■	Գ	Ո	Ի	Հ	■	Ր	Ա	Մ
10	Կ	Ց	Ի	Ր	■	Մ	Ա	Ք	Տ	Ա

ԻՐԱՆԻ ՊԱՀՊԱՆՈՂԱԿԱՆՆԵՐԸ ՃԻԳ ՉԵՆ ԽՆԱՅԵՐ...

Շարունակուած 3րդ էջէն

ամսոյ ներկայ օրէնքը ինք մշակած է 14 տարի առաջ, երբ մշակոյթի նախարար էր: Այդ օրէնի վեր. Խաթեմիի հիգերով կամաց-կամաց աւելի լայն ապատութիւններ տրուած են մամուլին՝ դիմագոհութիւն յառաջացնելով պահպանողական շրջանակներուն մէջ: Միջոցառումներուն որդեգրումը ամէնէն կօրաւոր կէնքը պիտի խլէ չափաւորականներէն, որոնք կը պատրաստուին յառաջիկայ Մարտին կայանալիք երեսփոխանական ընտրութիւններուն:

Ապպաս Ապտի, որ հոչակաւոր գրագէտ մըն է՝ դիտել տուաւ, որ ժողովրդավարութեան եւ Խաթեմիի հիմնած շարժումին գոյատեւումը կախեալ է քաղաքային կառոյցներու ամրապնդումէն: Այդ կառոյցներուն կարեւորագոյնը կը նկատուի մամուլը, որ պէտք չէ վոհը դառնայ հատուածային կոիւներուն:

Պահպանողականները, որոնք ներկայի խորհրդարանին մէջ մեծամասնութիւն կը կազմեն, կը պնդեն, որ իրենց առաջարկած միջոցառումները անհրաժեշտ են պաշտպանելու համար իսլամական վարչակարգը արեւմտեան ազդեցութիւններէն, որոնք կ'աղաւաղեն իսլամական դիմագիծը: Մամուլ օրէնքները վերատեսութեան ենթարկելով՝ խորհրդարանը պիտի յաջողի հեռու պահել այդ վտանգը, ըսաւ պահպանողական երեսփոխան Համիտ Ռեզա Թարաքի: Այլ պահպանողական մը դիտել տուաւ, որ բարեկարգումներու եւ ապատութիւններու զօրավիգ կանգնող թերթերուն նպատակն է տապալել երկրին իսլամական ամբողջ կառոյցը:

Պահպանողականներ կը պահանջեն, որ բոլոր լրագրողները պետութենէն արտօնագիր պահանջեն իրենց գործը աշխատելու համար: Անոնք կը պահանջեն նաեւ, որ մամուլին հսկող մարմինը իրաւասութիւն ունենայ փակելու խախտումներ կատարող թերթերը: Պահանջներէն մէկը կ'ըսէ նաեւ, որ իսլամական արժէքներու խախտող որեւէ յօդուածի հրապարակումը պէտք է արգիլուի եւ յօդուածագիրին դէմ պատշաճ տնօրինումը կատարուի:

Իրանի բարեկարգչական շարժումի հետեւորդները, որոնց կարգին են Խաթեմիի խորհրդականներ, ընդվզած են պահպանողականներուն ներկայացուցած ծրագիրին դէմ: Մշակոյթի փոխ նախարար Շապան Շահիտի կը նախատեսէ, որ մամուլ օրէնքներու կաշկանդումը ժխտական հակադարձութիւններ պիտի պատճառէ:

Պահպանողականները սակայն կը մնան անդրդուելի, որովհետեւ անոնք մամուլը պատասխանատու կը նկատեն իսլամութեան եւ յեղափոխութեան արժէքներու, ինչպէս նաեւ՝ իրենց իշխանութեան տկարութեան Խաթեմիի բարեկարգումներուն ներքեւ:

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ...

Շարունակուած Ա.էջէն

մայրուղի, որ ցարդ գոյութիւն չէ ունեցած, ըսաւ ան եւ չեշտեց, որ գիւղերը ուղղահայեաց կերպով իրարու կապող ճամբան պիտի նպաստէ Արցախի տնտեսական, քաղաքական, արդիւնաբերական եւ այլ մարգերու բարելաւման: Ան միաժամանակ ներկայացուց Արցախի եւ Ադրէի գօտիի պետական ընդարձակ ծրագիրներու ամբողջացման ուղղութեամբ հիմնադրամի բերած նպաստը, արձանագրած իրագործումները, ապա ընդգծեց, որ Սուրիա եւ Լիբանան իր ներկայացուցիչները կը հետապնդէ կազմակերպական - քարոզչական նպատակներ, որոնց հիմնականը տեղական մարմիններու հետ կապերը աւելի եւս աշխուժացնել եւ պարբերաբար անոնց տեղեկութիւններ հասցնելն է, ըսաւ հիմնադրամի գործադիր տնօրէնը:

Շարունակելով, Վ. Տէր Ղեւոնդեան դիտել տուաւ, որ հիմնադրամի նպատակը ոչ այնքան լիբանանահայութեան նիւթական մասնակցութիւնը ապահովելն է, որքան անոնց բարոյական ներդրումը՝ հայրենիքի վերակառուցման գործին, ապա ըսաւ, որ Համահայկական Հիմնադրամը ցարդ ստեղծուած միակ ապաքաղաքական կառոյցն է եւ իրրեւ այդպիսին անհրաժեշտ է ապահովել անխտիր բոլոր հայերուն մասնակցութիւնը անոր ծրագիրներու իրագործման եւ թէ այս ուղղութեամբ արդէն աշխատանք կը տարուի ընդարձակելու կազմակերպական եւ քարոզչական աշխատանքներու ծիրը՝ օգտագործելով ժամանակակից արհեստագիտութեան միջոցները, ինչպէս՝ ինթըրնէթի վրայ ունենալ երկլեզու (հայերէն եւ անգլերէն) ուեպսայթ, որակաւոր եւ մեծ քանակով տեսաերիգներու պատրաստութիւն, հրատարակութիւններ, մամլոյ ասուլիսներ, եւ այլն:

Հուսկ, թղթակիցները գանագան հարցերով դիմեցին հիմնադրամի գործադիր տնօրէնին եւ ստացան յուսարանութիւններ: